

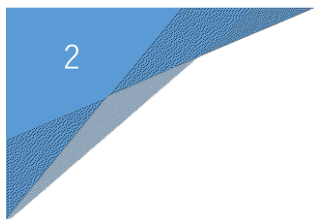
SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

PODĽA ZÁKONA Č. 24 / 2006 Z. Z. O POSUDZOVANÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ
PROSTREDIE A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV V ZNENÍ NESKORŠÍCH
PREDPISOV

STRATÉGIA ROZVOJA ZDRAVOTNÍCTVA NA ÚZEMÍ TRNAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

V ROKOCH 2023 – 2027

JANUÁR 2023

Dielo

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

„STRATÉGIA ROZVOJA ZDRAVOTNÍCTVA NA ÚZEMÍ
TRNAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA V ROKOCH
2023 – 2027“

Objednávateľ

TRNAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

STAROHÁJSKA 10

917 01 TRNAVA

Spracovateľ

Ing. Alexander Tokarčík, PhD.

Sibírska 1

917 01 Trnava

t. č. + 421 907 938 460

e-mail: alexander.tokarcik@sosetrnava.sk

Dátum vyhotovenia

Január 2023

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	7
1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	7
2. OZNAČENIE	7
3. SÍDLO	7
4. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA	7
5. KONTAKTNÉ ÚDAJE OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE	7
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE	8
1. NÁZOV	8
2. ÚZEMIE	8
3. DOTKNUTÉ OBCE	9
4. DOTKNUTÉ ORGÁNY	11
5. SCHVAĽUJÚCI ORGÁN	12
6. OBSAH A HLAVNÉ CIELE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A JEHO VZŤAH K INÝM STRATEGICKÝM DOKUMENTOM	12
III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	19
1. INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA A JEHO PRADEPODOBNÝ VÝVOJ, AK SA STRATEGICKÝ DOKUMENT NEBUDE REALIZOVAŤ	19
1.1. GEOLOGICKÉ A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY	20
1.2. HYDROGEOLOGIA A HYDROLÓGIA	24
1.3. PÔDY	39
1.4. FLÓRA, FAUNA, BIOTOPY	43
1.5. KLIMATICKÉ POMERY	48
1.6. ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA	51
2. INFORMÁCIA VO VZŤAHU K ENVIRONMENTÁLNE OBZVLÁŠŤ DÔLEŽITÝM OBLASTIAM, AKÝMI SÚ NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU, EURÓPSKA SÚSTAVA CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000), CHRÁNENÉ VODOHOSPODÁRSKE OBLASTI A POD.	55
3. CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA V OBLASTIACH, KTORÉ BUDÚ PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNE OVPLYVNENÉ	73
4. ENVIRONMENTÁLNE PROBLÉMY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH PROBLÉMOV, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	89
5. ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH ASPEKTOV ZISTENÝCH NA MEDZINÁRODNEJ, NÁRODNEJ A INEJ ÚROVNI, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU, AKO AJ TO, AKO SA ZOHĽADNILI POČAS PRÍPRAVY STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	92
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia	96
1. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A VPLYVY NA ZDRAVIE (PRIMÁRNE, SEKUNDÁRNE, KUMULATÍVNE, SYNERGICKÉ, KRÁTKODOBÉ, STREDNODOBÉ, DLHODOBÉ, TRVALÉ, DOČASNÉ, POZITÍVNE AJ NEGATÍVNE)	96
1.1. PREDPOKLADANÝ VPLYV NA ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	96

1.2. PREDPOKLADANÝ VPLYV NA ZDRAVIE OBYVATEĽOV	97
1.3. PREDPOKLADANÝ VPLYV NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA	97
1.4. PREDPOKLADANÝ VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE PRESAHUJÚCI ŠTÁTNE HRANICE	98
V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	101
1. OPATRENIA VYPLÝVAJÚCE Z NÁVRHU STRATEGICKÉHO DOKUMENTU TTSK NA MINIMALIZÁCIU VPLYVOV NA ZDRAVIE ĽUDÍ A NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	101
VI. DÔVODY A VÝBER ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV A POPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE, VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTREBNÝCH INFORMÁCIÍ.....	101
VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE.....	102
VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE.....	104
IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ.....	105
X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI (AK TO CHARAKTER A ROZSAH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU UMOŽŇUJE).....	105
XI. ZAPRACOVANIE POŽIADAVIEK STANOVENÝCH V ROZSAHU HODNOTENIA.....	109
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY A ZDROJOV	110
POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV SPRÁVY O HODNOTENÍ PODPISOM SPRACOVATEĽA A OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA	113

Zoznam skratiek

ADOS	agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
APS	ambulantná pohotovostná služba
AZS	ambulantná zdravotná starostlivosť
DOS	domov ošetrovateľskej starostlivosti
EÚ	Európska únia
FBLR	fyziatRIA, balneológia a liečebná rehabilitácia
CHA	chránený areál
CHKO	chránená krajinná oblasť
CHÚ	chránené územie
CHVO	chránená vodohospodárska oblasť
CHVU	chránené vtáčie územie
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NCZI	Národné centrum zdravotníckych informácií
NPP	národná prírodná pamiatka
NPR	národná prírodná rezervácia
NUS TTSK	Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy
OÚ	okresný úrad
OV	odpadové vody
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PP	prírodná pamiatka
PR	prírodná rezervácia
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
RSV	Rámcová smernica o vode
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SR	Slovenská republika
SPODaSK	sociálno-právna ochrana detí a sociálna kuratela
SVLZ	Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky

ŠAS

špecializovaná ambulantná starostlivosť

ŠÚSR

Štatistický úrad SR

TTSK

Trnavský samosprávny kraj

ÚSES

Územný systém ekologickej stability

VLD

Všeobecný lekár pre dospelých

VLDD

Všeobecný lekár pre deti a dorast

VN

Vodná nádrž

VS

Vodná stavba

VÚC

Vyšší územný celok

VZP

Verejné zdravotné poistenie

ZP

Zdravotné poisťovne

ZS

Zdravotná starostlivosť

ZZS

Záchranná zdravotná služba

ŽP

Životné prostredie

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1. Základné údaje o obstarávateľovi

Trnavský samosprávny kraj

2. Označenie

IČO: 37836901

3. Sídlo

Starohájska 10

917 01 Trnava

4. Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Meno: Mgr. Jozef Viskupič, predseda TTSK

Adresa: Trnavský samosprávny kraj, Starohájska 10, 917 01 Trnava

Tel.: + 421 33 55 59 100

Poverená osoba

Meno: PhDr. Lucia Šmidovičová, PhD., MPH

Adresa: Trnavský samosprávny kraj

Odbor zdravotníctva

Starohájska 10, 0917 10 Trnava

Tel., e-mail: + 421 33 55 59 496, e-mail: smidovicova.lucia@trnava-vuc.sk

5. Kontaktné údaje osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente

Meno: Mgr. Mária Málek

Adresa: Trnavský samosprávny kraj

Starohájska 10, 917 01 Trnava

Tel., e-mail: + 421 33 55 59 561, e-mail: malek.maria@trnava-vuc.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. NÁZOV

Stratégia rozvoja zdravotníctva na území Trnavského samosprávneho kraja v rokoch 2023 – 2027 (ďalej len „Strategický dokument TTSK“)

2. ÚZEMIE

Strategický dokument TTSK lokalizuje svoje aktivity v rámci celého územia Trnavského samosprávneho kraja (TTSK), t. j. samostatného územného samosprávneho a správneho celku Slovenskej republiky (SR) s celkovou rozlohou 4 146,4 km². TTSK, ktorý zaberá 8,5 % z celkovej rozlohy SR, sa nachádza v západnej časti SR, kde vytvára spoločnú hranicu s Českou republikou (spoločná hranica cca 45 km) a Rakúskou republikou (hranica cca 12 km) na severe a na juhu s Maďarskou republikou (cca 48km), čo vytvára priaznivé podmienky podporujúce rozvoj cezhraničnej spolupráce. TTSK hraničí s Bratislavským, Nitrianskym a Trenčianskym krajom a je súčasťou rozvojového regiónu Viedeň – Bratislava – Győr – Mošon – Šopron.

Z geografického hľadiska z povrchových celkov najväčšiu plochu zaberá na juhu Podunajská nížina a na severe Záhorská nížina. Oddelené sú pásmom kryhového pohoria Malé Karpaty s najvyšším vrchom Záruby (766 m n. m.), ktorý je zároveň najvyššie položeným miestom v kraji. Najnižšie položeným miestom je vodná plocha na území obce Okoč (105 m n. m.). Územie kraja sa rozprestiera v dvoch klimatických oblastiach - teplej a mierne teplej oblasti. Najsuchšie a najteplejšie sú južné oblasti Podunajskej nížiny a najchladnejšia je oblasť Malých Karpát. Priemerné ročné teploty sa pohybujú okolo 10 °C.

Podľa územno-správneho usporiadania v zmysle zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. sa člení na 7 okresov: Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica a Trnava. Najväčší je okres Dunajská Streda, na ktorý pripadá 25,9 % z celkovej rozlohy kraja a najmenší je okres Hlohovec, ktorý zaberá len 6,4 % územia regiónu. TTSK pozostáva z 251 obcí. Výrazná je koncentrácia obyvateľstva v 17 obciach, ktoré majú štatút mesta. V mestách je sústredených 46,8 % obyvateľov, pričom takmer štvrtina mestského obyvateľstva žije krajskom meste.

Obr. 1 Mapa Trnavského samosprávneho kraja

Zdroj: Atlas.sk

Popisné charakteristiky vybraných ukazovateľov jednotlivých okresov TTSK k 31. 12.2 021 udáva Tab. 1.

Tab. 1 Vybrané charakteristiky okresov Trnavského samosprávneho kraja

Názov okresu	Rozloha [km ²]	Hustota obyvateľstva [obyv./km ²]	Počet obyvateľov
Dunajská Streda	1 074,59	116,54	125 238
Galanta	641,74	148,08	95 027
Hlohovec	267,16	163,83	43 769
Piešťany	381,12	164,42	62 662
Senica	683,54	86,82	59 347
Skalica	357,14	132,48	47 313
Trnava	741,33	177,98	131 940

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

3. DOTKNUTÉ OBCE

Dotknuté obce tvoria mestá a obce siedmych okresov TTSK:

Obce a mestá v okrese Dunajská Streda:

- **4 mestá:** Dunajská Streda, Gabčíkovo, Šamorín, Veľký Meder
- **63 obcí:** Báč, Baka, Baloň, Bellova Ves, Blahová, Blatná na ostrove, Bodíky, Boheľov, Čakany, Čenkovce, Čiližská Radvaň, Dobrohošť, Dolný Bar, Dolný Štál, Dunajský Klátov, Holice, Horná Potôň, Horné Mýto, Horný Bar, Hubice, Hviezdoslavov, Jahodná, Janíky, Jurová, Kľúčovec, Kostolné Kračany, Kráľovičove Kračany, Kútники, Kvetoslavov, Kyselica, Lehnice, Lúčna na Ostrove, Macov, Mad, Malé Dvorníky, Medveďov, Mierovo, Michal na Ostrove, Nárad, Nový Život, Ohrady, Okoč, Oľdza, Orechová Potôň, Padáň, Pataš, Potônske Lúky, Povoda, Rohovce, Sap, Štvrtok na Ostrove, Topoľníky, Trhová Hradská, Trnávka, Trstená na Ostrove, Veľká Paka, Veľké Blahovo, Veľké Dvorníky, Vieska, Vojka nad Dunajom, Vrakúň, Vydrany, Zlaté Klasy

Obce a mestá v okrese Galanta:

- **3 mestá:** Galanta, Sered', Sládkovičovo
- **33 obcí:** Abrahám, Čierna Voda, Čierny Brod, Dolná Streda, Dolné Saliby, Dolný Chotár, Gáň, Horné Saliby, Hoste, Jánovce, Jelka, Kajal, Košúty, Kráľov Brod, Malá Mača, Matuškovce, Mostová, Pata, Pusté Sady, Pusté Úľany, Šalgočka, Šintava, Šoporňa, Tomášikovo, Topoľnica, Trstice, Váhovce, Veľká Mača, Veľké Úľany, Veľký Grob, Vinohrady nad Váhom, Vozokany, Zemianske Sady

Obce a mestá v okrese Hlohovec:

- **2 mestá:** Hlohovec, Leopoldov
- **22 obcí:** Bojničky, Červeník, Dolné Otrokovce, Dolné Trhovište, Dolné Zelenice, Dvorníky, Horné Otrokovce, Horné Trhovište, Horné Zelenice, Jalšové, Kľačany, Koplotovce, Madunice, Merašice, Pastuchov, Ratkovce, Sasinkovo, Siladice, Tekold'any, Tepličky, Trakovice, Žlkovce

Obce a mestá v okrese Trnava:

- **1 mesto:** Trnava
- **48 obcí:** Biely Kostol, Bíňovce, Bohdanovce nad Trnavou, Boleráz, Borová, Brestovany, Bučany, Buková, Cífer, Dechtice, Dlhá, Dobrá Voda, Dolná Krupá, Dolné Dubové, Dolné Lovčice, Dolné Orešany, Horná Krupá, Horné Dubové, Horné Orešany,

Hrnčiarovce nad Parnou, Jaslovské Bohunice, Kátlovce, Košolná, Križovany nad Dudváhom, Lošonec, Majcichov, Malženice, Naháč, Opoj, Pavlice, Radošovce, Ružindol, Slovenská Nová Ves, Smolenice, Suchá nad Parnou, Šelpice, Špačince, Šúrovce, Trstín, Vlčkovce, Voderady, Zavar, Zeleneč, Zvončín

Obce a mestá v okrese Senica:

- **2 mestá:** Senica, Šaštín-Stráže
- **29 obcí:** Bílkove Humence, Borský Mikuláš, Borský Svätý Jur, Cerová, Častkov, Čáry, Dojč, Hlboké, Hradište pod Vratnom, Jablonica, Koválov, Kuklov, Kúty, Lakšárska Nová Ves, Moravský Svätý Ján, Osuské, Plavecký Peter, Podbranč, Prietrž, Prievaly, Rohov, Rovensko, Rybky, Sekule, Smolinské, Smrdáky, Sobotište, Šajdíkove Humence, Štefanov

Obce a mestá v okrese Skalica:

- **3 mestá:** Gbely, Holíč, Skalica,
- **18 obcí:** Broské, Dubovce, Chropov, Kátov, Kopčany, Koválovec, Letničie, Lopašov, Mokry Háj, Oreské, Petrova Ves, Popudinské Močidl'any, Prietržka, Radimov, Radošovce, Trnovec, Vrádište, Unín

Obce v okrese Piešťany:

- **2 mestá:** Piešťany, Vrbové
- **25 obcí:** Banka, Bašovce, Borovce, Dolný Lopašov, Drahovce, Dubovany, Ducové, Hubina, Chtelnica, Kočín - Lančár, Krakovany, Moravany nad Váhom, Nižná, Ostrov, Pečeňady, Prašník, Rakovice, Ratnovce, Sokolovce, Šípkové, Šterusy, Trebatice, Veľké Kostol'any, Veľké Orvište, Veselé

4. DOTKNUTÉ ORGÁNY

- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Ministerstvo hospodárstva SR
- Ministerstvo životného prostredia SR

- Ministerstvo obrany SR
- Ministerstvo vnútra SR
- Ministerstvo zdravotníctva SR
- Národné centrum zdravotníckych informácií
- Slovenská lekárska komora
- Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek
- Asociácia zdravotných poisťovní
- Fakultná nemocnica Trnava
- Zväz ambulantných poskytovateľov
- Okresný úrad Trnava, Odbor územného plánovania a starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Trnava, Odbor sociálnych vecí
- Okresný úrad Trnava, Odbor zdravotníctva
- Okresný úrad Trnava, Odbor školstva
- Okresný úrad Trnava, Odbor kultúry a športu
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trnava
- Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Trnava
- Obce a mestá Trnavského samosprávneho kraja

Vzhľadom na rozsah a obsah strategického dokumentu sa neočakávajú negatívne vplyvy na susediace štáty SR - na Českú republiku, Maďarsko, Rakúsku republiku, Poľskú republiku, ani na Ukrajinu.

5. SCHVAĽUJÚCI ORGÁN

Zastupiteľstvo Trnavského samosprávneho kraja

6. OBSAH A HLAVNÉ CIELE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A JEHO VZŤAH K INÝM STRATEGICKÝM DOKUMENTOM

Rozvoj zdravotníctva je generickým cieľom orgánov ústrednej štátnej správy ako aj územnej samosprávy. Strategický dokument TTSK predstavuje strednodobý regionálny strategicko – plánovací dokument zameraný na zlepšovanie kvality a dostupnosti zdravotnej a sociálnej starostlivosti pre obyvateľstvo TTSK, ktoré sú v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR, konkrétne s časťou zaoberajúcou sa zlepšením starostlivosti o zdravie obyvateľstva. Vo vyhlásení Vláda SR deklaruje, že kľúčovými hodnotami v systéme zdravotníctva sú spravodlivosť, solidarita, kvalita a rovnosť prístupu k zdravotnej starostlivosti pre každého

občana. Skicuje nastavenie reforiem ambulantnej, akútnej a urgentnej starostlivosti, reformy nemocničnej siete, dlhodobej starostlivosti, spôsobu financovania zdravotnej starostlivosti, zdravotného poistenia a systémových legislatívnych zmien v dialógu s dotknutými subjektmi, ktorých cieľom je zvýšenie kvality zdravia občanov SR. Predkladaný strategický dokument TTSK sa riadi Metodikou a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017, podľa Pravidiel zapájania verejnosti do tvorby verejných politík spracovaných Ministerstvom vnútra SR - Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v roku 2014, v súlade s internou Smernicou riadenia Úradu TTSK č. 10/2020 – Tvorba strategicko – plánovacích dokumentov v podmienkach TTSK zo dňa 22. 12. 2020 a v súlade s prílohou č. 9 výzvy OP EVS DOP-PO1-SC1.1-2019-1.

Strategický dokument TTSK zohľadňuje aj aktuálne medzinárodné politické rámce pre oblasť zdravotníctva ako napr. Agenda 2030 OSN, Plán obnovy pre Európu na riešenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu pandémie COVID-19, princípy a ciele kohéznej politiky EÚ pre programové obdobie 2021 – 2027, či medzinárodné dohovory, ako napr. Všeobecná deklarácia ľudských práv Európsky dohovor o ľudských právach, Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Dohovor OSN o právach dieťaťa, Dohovor OSN o odstránení diskriminácie žien, Charta základných práv a základných slobôd Európskej únie, Európska sociálna charta, Európska charta práva a zodpovednosti starších ľudí odkázaných na dlhodobú starostlivosť, Európska charta rodinných opatrovateľov. Strategický dokument vychádza z viacerých aktuálnych dokumentov na národnej úrovni, medzi ktoré patria predovšetkým: Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030 (MZ SR), Aktualizácia Stratégie dlhodobej sociálno - zdravotnej starostlivosti (MZ SR), Implementačná stratégia - systém integrovaného poskytovania zdravotnej starostlivosti: Modernizácia zdravotníckej infraštruktúry a zlepšenie dostupnosti kvalitných služieb v primárnej a akútnej lôžkovej zdravotnej starostlivosti (MZ SR, 2030).

Pre stanovenie východiskového stavu a smerovanie cieľov v súlade so smerovaním TTSK z pohľadu rozvoja zdravotníctva boli využívané nižšie uvedené strategické dokumenty:

- Plán postupu a opatrení Trnavského samosprávneho kraja pre prípad pandémie,
- SMART stratégia rozvoja regiónu TTSK,
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území TTSK na roky 2021 – 2023,
- Stratégia rozvoja školstva na území TTSK na roky 2023 – 2027,
- Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja TTSK na roky 2016 – 2023.

Strategický dokument TTSK je rozdelený do 7 častí – zhrnutie, úvod, analytická časť, vízia, prílohy k analytickej časti, strategická časť, implementačná časť.

Prvá časť dokumentu je tvorená 5 hlavnými kapitolami vrátane 3 samostatných príloh, pričom obsah jednotlivých kapitol a ich podkapitol je nasledovný:

1. **kapitola = Zhrnutie** je venované jasnému a prehľadnému popisu súvislostí a dôvodu tvorby stratégie rozvoja zdravotníctva na území TTSK vedúcich k samotnej konkretizácii vypracovaniu stratégie.
2. **kapitola = Úvod**, ktorý jasne popisuje základné údaje a charakteristiky riešenej oblasti rozvoja zdravotníctva na území TTSK poukazujúc na aktuálny cieľ, ktorým je dosiahnuť súlad prezentovaných dát a zistení vedúcich k vytvoreniu komplexného strategického materiálu. V rámci úvodu sú obsiahnuté komentáre externých hodnotiteľov.
3. **kapitola = Analytická časť - *analýza súčasného stavu, výziev a príležitostí v poskytovaní zdravotnej starostlivosti***, ktorá popisuje kľúčové faktory vplyvajúce na dopyt a ponuku zdravotnej a zdravotno – sociálnej starostlivosti. Táto kapitola reprezentuje detailné analýzy demografického a epidemiologického profilu občanov TTSK popisujúce stav a charakteristiku populácie v kraji, ponuky, dostupnosti a limitácie zdravotnej starostlivosti v TTSK, personálnych kapacít prostredníctvom početnosti a štruktúry zdravotného personálu, legislatívnych predpisov a právomoci samosprávneho kraja v dotknutej oblasti poskytovania zdravotnej a zdravotno – sociálnej starostlivosti, ekonomických a finančných aspektov limitujúcich projekty samosprávy, pričom je ďalej členená na nasledujúce podkapitoly:
 - **Demografický a epidemiologický profil občanov TTSK**
 - *Kľúčové zistenia: demografia a epidemiológia*
 - *Veková štruktúra obyvateľstva*
 - Index starnutia
 - *Faktory ovplyvňujúce vývoj počtu a štruktúry obyvateľov*
 - Priemerný vek obyvateľov a dĺžka života pri narodení
 - Prirodzené prírastky: živonarodení a zomretí
 - Migrácia
 - *Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2040*
 - **Ponuka, dostupnosť a limitácie zdravotnej starostlivosti v kraji**
 - *Kľúčové zistenia: poskytovanie zdravotnej starostlivosti v kraji*

- *Analýza stavu siete poskytovateľov zdravotnej starostlivosti*
- *Poskytovatelia ZS*
 - Optimálna kapacita ambulantnej siete podľa Ministerstva zdravotníctva SR
 - Pacienti a návštevnosť AZS
 - Skriningové programy
 - Ordinačné hodiny
- *Ústavná zdravotná starostlivosť*
- *Diagnosticke pracoviská*
- *Lekárne*
- *Stacionáre*
- *Zdravotná záchranná služba*
- *Sieť ADOS*
- *Paliatívna starostlivosť*
- ***Prehľad a analýza personálnych kapacít v Trnavskom samosprávnom kraji***
 - *Kľúčové zistenia: ľudské zdroje*
 - *Počet personálu v sektore stagnuje*
 - Rast počtu zdravotníkov zaostáva za priemerom Slovenska
 - Regionálne rozdiely v dostupnosti zdravotníkov sú v rámci Trnavského samosprávneho kraja výrazné
 - Trnavský samosprávny kraj zaostáva personálom za priemerom Slovenska
 - Stav personálu v Trnavskom samosprávnom kraji a jeho porovnanie s optimálnym stavom
 - *Očakávané trendy v počte zdravotného personálu*
 - Vek a veková štruktúra personálu: lekári
 - Vek a veková štruktúra personálu: sestry
 - *Mzdy a príjmy*
 - Mzdové podmienky zamestnancov v zdravotníctve
 - Príjmy poskytovateľov ambulantnej ZS
 - Projekty zamerané na zníženie dopytu po starostlivosti
- ***Kompetencie VÚC v oblasti zdravotníctva***
 - *Kľúčové zistenia: kompetencie*

- Legislatívny rámec
- Zoznam najdôležitejších stratégií, programov a národných projektov v zdravotníctve
 - *Finančné možnosti TTSK*
 - Rozpočet TTSK
 - Fond obnovy a iné externé zdroje
 - Ústavní a ambulantní poskytovatelia v pôsobnosti TTSK
- **Prehľad kľúčových výziev TTSK**
 - *Postupné zhoršovanie dostupnosti (ambulantnej) starostlivosti*
 - *Rastúci tlak na zdravotno-sociálnu starostlivosť*

4. kapitola = *Vízia poskytovania starostlivosti a návrhov programov*, ktorá deklaruje záujem TTSK podporiť poskytovanie kvalitnej zdravotnej starostlivosti v ambulantnej sfére, dlhodobej starostlivosti, starostlivosti v domácom prostredí a starostlivosti o duševné zdravie.

5. kapitola = *Prílohy*, ktorá je venovaná trom samostatným prílohám, vrátane detailných analýz, ktorá je ďalej členená na :

- *Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK*
- *Veková štruktúra a počet lekárov VAS a ŠAS nad 60 rokov v TTSK*
- *Selekcia špecializačných odborností zaradených do analýz sietí kraja*

Druhá časť dokumentu je tvorená 2 hlavnými kapitolami – strategická časť a implementačná časť. Ich obsah a štruktúra:

6. kapitola = *Strategická časť* obsahuje 6 priorít. Každá prioritná oblasť obsahuje set opatrení opisujúcich aktivity na ich realizáciu, kľúčové ukazovatele výkonnosti (ich plnenie bude každoročne vyhodnocované), zodpovedné inštitúcie a subjekty vrátane potenciálnych partnerov a interných klientov, cieľové skupiny. Ide o priority a ich opatrenia:

- *Priorita 1 – Optimálna sieť ambulantných zdravotníckych zariadení*
 - *Opatrenie č. 1.1: Presadzovanie rozšírenia kompetencií VÚC pri podpore budovania optimálnej siete ambulantnej ZS*
 - *Opatrenie č. 1.2: Vytvorenie motivačných nástrojov pre lekárov a študentov medicíny*

- *Opatrenie č. 1.3: Zabezpečenie vytvorenia optimálnej siete ambulancií VLD a VLDD*
- *Opatrenie č. 1.4: Zabezpečenie vytvorenia optimálnej siete ambulancií ŠAS*
- *Opatrenie č. 1.5: Doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti*
- *Priorita 2 – Rozšírenie kapacít dlhodobej zdravotno – sociálnej starostlivosti*
 - *Opatrenie č. 2.1: Podpora integrácie a zvýšenie kapacity terénnych služieb následnej, ošetrovateľskej, paliatívnej a dlhodobej integrovanej zdravotno-sociálnej starostlivosti*
 - *Opatrenie č. 2.2: Čerpanie dostupných finančných prostriedkov na podporu budovania kapacít pre dlhodobú, následnú, ošetrovateľskú, paliatívnu a dlhodobú integrovanú zdravotno-sociálnu starostlivosť*
- *Priorita 3 – Duševné zdravie*
 - *Opatrenie č. 3.1: Podpora preventívnych opatrení a informovania verejnosti v oblasti duševného zdravia*
 - *Opatrenie č. 3.2: Podpora budovania siete psychiatrických stacionárov*
 - *Opatrenie č. 3.3: Podpora budovania siete diagnosticko-intervenčných centier pre osoby s poruchami autistického spektra*
- *Priorita 4 – Vzdelávanie*
 - *Opatrenie č. 4.1: Podpora zvyšovania/prehlbovania kvalifikácie ľudských zdrojov v zdravotníctve*
 - *Opatrenie č. 4.2: Zatraktívnenie zdravotníckych povolání prostredníctvom podporných výchovno-vzdelávacích podujatí*
 - *Opatrenie č. 4.3: Podpora nových/inovovaných profesií v zdravotníctve*
- *Priorita 5 – Kvalitné dáta*
 - *Opatrenie č. 5.1: Podpora vytvárania partnerskej spolupráce pri získavaní údajov o kapacite siete ambulantnej zdravotnej starostlivosti*
 - *Opatrenie č. 5.2: Pravidelné vytváranie predikcie vývoja stavu naplnenosti optimálnej siete ambulantnej ZS*
 - *Opatrenie č. 5.3: Podpora tvorby koncepčných a metodických materiálov pre určenie dátových tokov, ich obsahu a databázy pre analýzu a prognostiku potreby a dostupnosti sestier a stredného*

odborného personálu

• *Priorita 6 – Rozvoj telemedicínskych služieb a smart technológií*

- *Opatrenie č. 6.1: Podpora zavádzania inovatívnych prístupov zameraných na prevenciu a monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva*

7. kapitola = *Implementačná časť* obsahuje informácie o spôsobe zabezpečenia realizácie strategického dokumentu TTSK, vymedzuje časový a finančný rámec realizácie stratégie, popisuje nástroje na jej monitorovanie a hodnotenie vrátane určenia okruhu osôb zodpovedných za dosahovanie vytýčených cieľov a označuje potenciálne riziká ohrozujúce naplnenie kľúčových ukazovateľov výkonnosti a cieľov stratégie. Súčasťou tejto časti je aj indikatívny zoznam projektových zámerov TTSK, členená na 5 podkapitol:

- *7. 1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie stratégie*
- *7. 2 Indikatívny časový a finančný harmonogram realizácie stratégie*
- *7. 3 Indikatívny zoznam projektových zámerov/návrhov*
- *7. 4 Monitorovanie a hodnotenie stratégie*
- *7. 5 Identifikácia rizík*

Hlavný cieľ:

Hlavným cieľom strategického dokumentu TTSK je zabezpečiť rovnaký a včasný prístup ku kvalitnej, udržateľnej a finančne dostupnej zdravotnej starostlivosti v tých segmentoch, ktoré si vyžadujú práve regionálny manažment - podpora rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovania kvality efektívnej zdravotnej a lekárenskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občana orientovaných inovatívnych opatrení a SMART riešení. Regionálny manažment má síce v niektorých ohľadoch limitované kompetencie, ale zároveň disponuje aj veľkým potenciálom.

Tento hlavný cieľ stratégie je v súlade s cieľom 4 kohéznej politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027 – „sociálnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv“ a jeho špecifickým cieľom 4 „zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti a posilnenia odolnosti zdravotných systémov vrátane primárnej starostlivosti a podpora prechodu z ústavnej na rodinnú a komunitnú starostlivosť“.

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

TTSK je lokalizovaný v západnej časti SR, pričom na západe susedí s Bratislavským krajom, na východe s Trenčianskym a Nitrianskym krajom, na severe s Českom (Juhomoravský kraj), Rakúskom (Dolné Rakúsko) a na juhu s Maďarskom (Rábskomošonsko-šopronska župa). Svojou rozlohou 4 146 km² (8,5 % z rozlohy SR) sa radí na predposledné miesto v rámci krajov SR. Najväčším okresom kraja je okres Dunajská Streda s rozlohou 1 075 km², najmenším je okres Hlohovec s rozlohou 267 km². Západnú a severozápadnú časť územia ohraničuje pohorie Malé Karpaty. V severovýchodnej časti zasahuje do územia výbežok Považského Inovca. Strednú a južnú časť zaberá Podunajská nížina, Trnavská pahorkatina a Podunajská pahorkatina. Na území kraja sa stretáva povodie Váhu a Dunaja. Vodohospodársky významnými tokmi kraja sú: Dunaj, Malý Dunaj, Váh, Dudvák a Čierna Voda. Rieka Dunaj je hraničným tokom s Maďarskom. Na vodných tokoch v sledovanom území je vybudovaných viacero vodných nadrží: Gabčíkovo, Kráľová, Slňava, Čerenec, Buková, Boleráz, Suchá nad Parnou a Horné Orešany. Oblasť Žitného ostrova tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných a povrchových vôd a je vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd. Významnými zdrojmi pitnej vody v kraji sú Veľké Orvište, Rakovice, Dechtice, Ratnovce, Sokolovce, Dobrá Voda.

Stav životného prostredia TTSK je čiastočne popísaný a pravidelne aktualizovaný v Správach o stave životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré MŽP SR zverejňuje na základe zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, odovzdávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov (www.sazp.sk).

1. INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA A JEHO PRADEPODOBNÝ VÝVOJ, AK SA STRATEGICKÝ DOKUMENT NEBUDE REALIZOVAŤ

Pre potreby jasnej identifikácie súčasnej environmentálnej kvality územia TTSK je nevyhnutné analyzovať aj súčasný stav územia prírodných podmienok (Oťahel a kol., 2008), t. j. geológie, geomorfológie, hydrogeológie a hydrológie, vrátane vývoja ich kvality.

1.1. Geologické a geomorfologické pomery¹

V území TTSK sú zastúpené geologické vrstvy od prvohôr až k najmladším štvrtohorám. Geologická pestrosť sa odráža na rozmanitosti prírodnej krajiny. Charakter hornín determinuje aj pestrosť finálneho reliéfu, pôdneho krytu a aj biotu.

Veľkú časť TTSK zaberá **Podunajská a Záhorská nížina**, ktoré sú od seba oddelené bariérou **Malých Karpát**. Na severovýchode do neho zasahujú výbežky Považského Inovca, na západe Dolnomoravský úval, Myjavská pahorkatina a Biele Karpaty. Nížiny patria do teplej klimatickej oblasti, horské masívy do mierne teplej. Na sprašových pahorkatinách sa vyvinuli černozeme, pozdĺž riek nivné pôdy. Záhorská nížina je pokrytá viatymi pieskami, ktoré spevňuje borovicový porast. Lužné lesy je možné nájsť v okolí Moravy a Malého Dunaja. Priaznivé klimaticko-pôdne pomery zaraďujú TTSK medzi regióny s najvyšším poľnohospodárskym potenciálom na území SR. v zmysle geomorfologického členenia SR (Mazúr, Lukniš, 1980) patrí územie TTSK do dvoch sústav, t. j. Panónska panva a Karpaty (Tab. 2).

Tab. 2 Geomorfologické členenie TTSK

Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok
Panónska panva	Západopanónska panva	Viedenská kotlina	Juhomoravská panva	Dolnomoravský úval
			Záhorská nížina	Chvojnická pahorkatina
		Malá dunajská kotlina	Podunajská nížina	Borská nížina
Karpaty	Západné Karpaty	Vnútorne Západné Karpaty	Fatransko-tatranská oblasť	Malé Karpaty
		Vonkajšie Západné Karpaty	Slovensko-moravské Karpaty	Myjavská pahorkatina
				Biele Karpaty

Zdroj: Mazúr, Lukniš, 1980

Podunajská nížina je geomorfologická oblasť Malej dunajskej kotliny na juhozápadnom Slovensku, neogénna panva s pokrovmi spraše a riečnych sedimentov. Je to najúrodnejšie územie Slovenska. Patrí do nej aj Žitný ostrov. Geomorfologická oblasť Podunajská nížina v zmysle členenie Mazúra a Lukniša (1986) je súčasťou subprovincie Malá dunajská kotlina (ktorá zaberá aj oblasti Maďarska a Rakúska). Podunajská nížina sa člení na 2 celky:

¹ Informácie v tejto kapitole boli prevzaté a spracované na základe dokumentu Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy

- *Podunajská rovina* je charakteristická minimálnou členitosťou terénu, pričom absolútne výšky sa pohybujú od 107 m n. m. na juhu po 160 m n. m. na severe. Relatívne výškové rozdiely neprekračujú 30 m. Veľkú časť Podunajskej roviny zaberá Žitný ostrov.
- *Podunajská pahorkatina* je najväčším krajinným celkom na Slovensku, ktorý zaberá severnú a severovýchodnú časť Podunajskej nížiny. Prevláda v nej pahorkatinový reliéf, ale značné plochy zaberá aj rovina, najmä pozdĺž riek. Nadmorská výška reliéfu sa pohybuje od 110 m do 300 až 350 m.

Záhorská nížina je nížina, geomorfologická oblasť Viedenskej kotliny na juhozápade Slovenska. Delí sa na Borskú nížinu a Chvojnickú pahorkatinu. Vypĺňa časť medzi pásmom Malých Karpát a riekou Moravou. Na severe susedí s pohorím Biele Karpaty, na východe s pásmom Malých Karpát, na juhu a juhozápade je štátnou hranicou s Rakúskom oddelená od rakúskych nížin a na severozápade je ohraničená Dolnomoravským úvalom. Záhorská nížina má veľmi pestrý reliéf. Západná a južná časť je prevažne rovinatá, smerom na sever a na východ sa jej vzhľad približuje pahorkatine. K najvyšším vrcholom patria Zámčisko (434 m), Veterník (316 m) a Barbajky (305 m).

Borská nížina je geomorfologický celok na západnom Slovensku v Záhorskej nížine, plošne najväčšie územie viatych pieskov s rovinatým až pahorkatinným reliéfom s prevahou borovicových lesov. Hraničí s Malými Karpatmi, na severovýchode s Myjavskou pahorkatinou a na severe s Chvojnickou pahorkatinou a Dolnomoravským úvalom. Na západe je oddelená riekou Morava od nížin Viedenskej kotliny v Rakúsku. Najvyšším bodom je kopec (297 m) pri osade Habány.

Chvojnická pahorkatina - povrch nie je veľmi členitý, tvorený pokrovmi spraší a sprašových hĺn. Vyskytujú sa tu tiež pieskové presypy, pričom piesky sú nevápnité. Fluvialny reliéf sa vyskytuje v centrálnej časti, najmä v podcelku Zámčisko.

Malé Karpaty patria do skupiny tzv. nízkych vysočín (skupina horstiev s výškovým rozpätím 300 – 800 m n.m.). Napriek relatívne nízkej nadmorskej výške však vzhľadom na to, že sa zdvíhajú zo širšej roviny, pôsobia mohutným dojmom. Najzreteľnejšie to badať na styku pohoria s Podunajskou a Záhorskou nížinou, kde od úpätia vystupujú o 450 – 550 m.

Morfologické hranice Malých Karpát oproti Záhorskej a Podunajskej nížine sú výrazné hlavne v južnej z strednej časti pohoria. Na styku s Bielymi Karpatami je hranica menej výrazná. Najvyšším vrcholom pohoria sú Záruby (768 m n.m.) ležiace v centrálnej časti pohoria. Geomorfologicky sa Malé Karpaty delia na štyri základné podcelky – Devínske Karpaty,

Pezinské Karpaty, Brezovské Karpaty a Čachtické Karpaty. Okrem Brezovských Karpát, ktoré majú iba jeden podcelok – Dobrovodskú kotlinu – sa zvyšné tri podcelky ďalej členia na menšie časti.

Považský Inovec je geomorfologický celok na západnom Slovensku. Jadrové pohorie zabiehajúce do Podunajskej nížiny patrí do Fatransko-tatranskej oblasti. Pri jeho dĺžke 48 km a premenlivej šírke 15 až 25 km zaberá rozlohu 600 km². Najvyšším bodom členitej vrchoviny je vrch Inovec (1 042 m n. m.). Má zložitú geologickú stavbu. Je bohatý na pramene minerálnych vôd, bez väčších tokov.

Na geologickej stavbe Záhorskej nížiny sa podieľajú hlavne sedimenty z obdobia holocénu - nivné sedimenty a piesčitohlinité sedimenty a z obdobia pleistocénu - reprezentované eolickými formami (viate piesky a pieskové duny (riečnymi formami) fluviálno - štrkovopieskové terasy bližšie nešpecifikovaného veku Z obdobia neogénu sú zastúpené hlavne íly, sliene, piesky, podradné štrky, vápence. Tieto tret'ohorné a štvrt'ohorné útvary môžeme rozčleniť ešte na niekoľko častí a to:

- viate piesky - z obdobia wurm a holocénu, v území južne od Malaciek,
- fluviálne sedimenty - z obdobia risského glaciátu, tvorené zo štrkov a piesčitých štrkov,
- fluviálno-mokrad'ové sedimenty - z obdobia holocénu,
- fluviálno-nivné sedimenty - z obdobia holocénu zastúpené piesčitohlinitými sedimentami,
- proluviálne sedimenty - nachádzajú sa na úpätí pohoria Malé Karpaty, sú tvorené najmä hlinami a piesčitými štrkami.

Podunajská nížina je svojím rozsahom totožná s geografickým pojmom Podunajská panva. Podunajská panva sa sformoval najmä v pliocéne a štvrtohorách. Na stavbe panvy sa zúčastňujú i staršie útvary, a to paleogén a starší miocén. Celková mocnosť neogénu sa odhaduje na 5000 m. Podložie panvy tvoria prevažne tektonické jednotky vnútorných Karpát, tatridy, veporidy a miestami i krížňanský príkrov. Zväčša priamo pod neogénnymi sedimentmi sa nachádza kryštalinikum tatrid a veporíd, zatiaľ čo druhohory sú málo rozšírené. Vrchný tortón je vyvinutý v celej panve. Od tohto obdobia sa začala vytvárať Podunajská nížina zhruba v dnešnom rozsahu. Nastáva výrazné klesanie pozdĺž synsedimentárnych zlomov smeru JZ-SV a S-J, sprevádzané sopečnou činnosťou vo východnej časti.

Malé Karpaty predstavujú hrást'ovú štruktúru, ktorá sa nachádza v severozápadnej časti

Panónskej panvy a oddeľuje od seba Viedenskú a Dunajskú panvu. Jadro hráste predstavujú komplexy kryštalinických hornín predalpínskeho veku a ich druhohorný obal, prekrytý dvomi alpínskymi príkrovovými jednotkami (Plašienka a kol., 1991).

Medzi Jablonicou a Trstínom sa pohorie delí na dve časti: južná a juhovýchodná pozostáva hlavne z kryštalickeho jadra s druhohorným obalom (tatrikum). Kryštalinikum Malých Karpát sa čiastočne líši od ostatného tatrika, bolo pôvodne tvorené prvohornými sedimentami, počas hercýnskeho vrásnenia však boli premenené v dôsledku intrúzií žúl na viacerých miestach na fylity. Žuly tvoria dva masívy: bratislavský a modranský, ktoré od seba delí línia kryštalinických bridlíc medzi Pezinkom a Pernekom (tzv. pezinsko-pernecká séria). Tiež pomerne početné paleozoické bazické sopečné horniny boli premenené na amfibolity. V perne bolo územie Malých Karpát súšou. V triase bola jeho časť zaplavená morom, v jeho priebehu sa však niekoľkokrát vynorili, čím sa líšia od ostatných jadrových pohorí Slovenska.

Severozápadná časť Malých Karpát je tvorená hlavne príkrovmi mezozoika. Sú to hlavne triasové až kriedové vápence a bazalty chočského a križňanského príkrovu (jeho vysocká jednotka). Príkrovy sú však porušené pokriedovými spätnými prešmykmi. Vyskytuje sa tu aj sedimentárny obal tatrika a popríkrovové vrchnokriedové a neogénne sedimenty. Tatrický obal tvoria štyri jednotky (devínska, kuchynská, kadlubecká a solírovská).

Pozdĺž okrajov pohoria na niektorých miestach vystupujú aj paleogénne a neogénne horniny, ktoré boli zabudované do jeho stavby pri otváraní Viedenskej a Dunajskej panvy v strednom miocéne.

Považský Inovec je hrasťovou štruktúrou eocénno-miocénneho veku (Danišík a kol., 2004). Tvorí súčasť vonkajšieho radu pohorí fatransko-tatranského pásma. Na geologickej stavbe pohoria sa zúčastňuje alpínsky aktívne kryštalinikum označované ako tatrikum, jeho paleozoický a mezozoický sedimentárny obal ako aj mezozoické príkrovové jednotky tatrika a hronika. V okrajových častiach možno pozorovať pozostatky paleogénneho pokryvu vnútrokarpatskej paleogénnej panvy a mladšiu neogénnu výplň okolitých paniev. Pohorie je od okolitých paniev a pohorí oddelené zlomami.

Kryštalinikum pohoria sa skladá zo severu na juh z troch základných stavebných častí resp. blokov. Zo severu na juh sú to selecký, bojníansky a hlohovecký, z ktorých len stredný bojníansky má typické znaky jadrového pohoria (Mahel', 1986). Selecký blok sa vyznačuje pre pásmo jadrových pohorí anomálnou stavbou s rozsiahlym výskytom pre tatrikum netypických svorov a svorových rúl. V ich nadloží sa nachádza karbónsko-permský sedimentárny komplex

(Olšovský, 2008). Ide o jeden z najväčších výskytov karbónskych hornín v oblasti tatrika. Tieto súvrstvia sú zaujímavé i pre svoju uránovú mineralizáciu. V severnej časti pohoria bola podobne ako v Malých Karpatoch vymedzená externá časť tatrika (tzv. infratatrikum), ktoré zrejme tvorilo prechodný celok medzi internejšími časťami tatrika a váhikom.

Príkrovové jednotky fatrika (krížňanský príkrov) a hronika (chočský príkrov) budujú prevažne mezozické vápence a dolomity, ktoré tvoria podstatnú časť Inoveckého príkrovia.

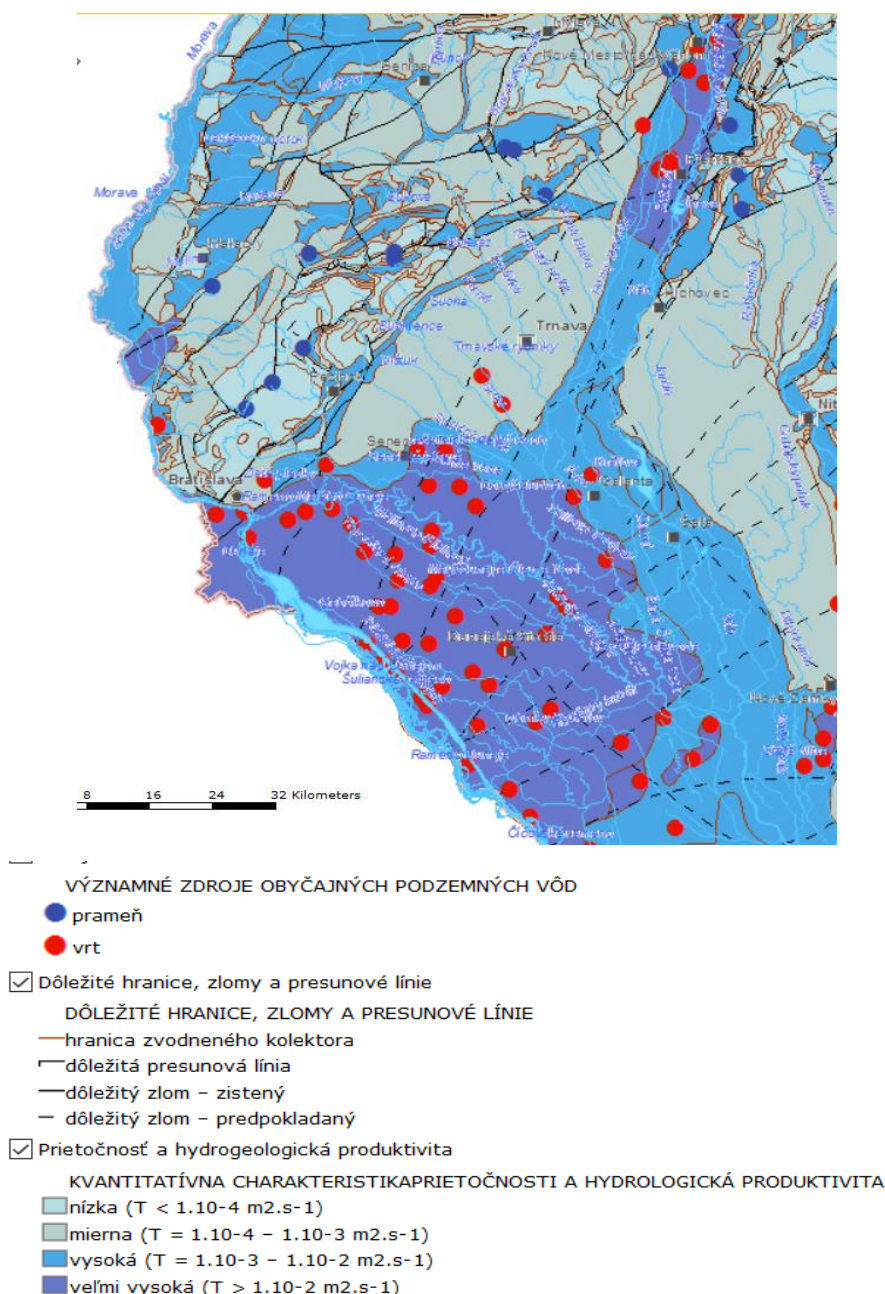
Myjavská pahorkatina patrí do skupiny flyšových pohorí aj keď geologická stavba oblasti je relatívne pestrá. Západná časť je budovaná ílovcami, siltovcami, pieskami, pieskovecami, štrkami a zlepenkami z obdobia spodného miocénu. Východná časť je rôznorodejšia. Okrem spomenutých hornín sa v severnej časti vyskytujú pieskovce, zlepence, ílovce z obdobia vrchnokriedového až paleocénneho veku (tzv. brezovská skupina) a tiež obdobia paleocén až spodný eocén (tzv. myjavská skupina). Bradlové pásmo tvorí hranicu s flyšovými horninami na severe. Severná časť Myjavskej pahorkatiny je budovaná pieskovecami, ílovcami, zlepenkami obdobia eocénu až oligocénu, tieto horniny sú súčasťou flyšového pásma, južnejšie potom slieňmi, vápencami, pieskovecami a zlepenkami vrchnej kriedy. Najjužnejšiu časť už budujú vápence a dolomity, čiastočne bridlice a pieskovce obdobia stredného až vrchného triasu, ktoré patria hroniku.

1.2. Hydrogeológia a hydrológia²

Centrálna depresia Podunajskej panvy má poklesovo – priehybovú stavbu s poklesmi pozdĺž zlomov. Zlomové systémy, staršie i mladšie, sa iba v malej miere podieľajú na formovaní Centrálnej depresie Podunajskej panvy. Táto vznikla v panóne a vyvíjala sa až do konca pliocénu. Išlo o pokles hlavne prehýbaním, v malej miere s poklesmi po zlomoch, a to hlavne po okrajoch depresie (Franko a kol., 1984). Hydrogeologické celky v tejto oblasti, hlavne vzhľadom na výskyt termálnej podzemnej vody (geotermálnu energiu), vyčlenil Franko a kol. (1984). Najvrchnejší celok predstavujú štrky, piesčité štrky a piesky rumanu a kvartéru. Miestami sú prítomné tenké nesúvislé vrstvy ílov, hĺn, šošovky slatín, a občas aj výplne starých mŕtvych ramien. Vrtmi zistená hrúbka týchto sedimentov je 450, 459, 462 m (pri Gabčíkove). Z hľadiska prúdenia podzemnej vody Žitného ostrova hrá základnú úlohu geometria podložia, v strednej časti územia tzv. uhoľná séria zložená hlavne zo svetlošedých a svetlonazelenalých

² Informácie v tejto kapitole boli prevzaté a spracované na základe dokumentu Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy

vápnitých ílov, piesčitých ílov a uhoľných lignitov. Na uhoľnej sérii sedimentovali tzv. gabčíkovské piesky a štrky dunajského pôvodu, na nich sedimentujú už fluviálne dunajské štrky. V tejto oblasti vytvára Váh plochý náplavový kužeľ s veľmi malým pozdĺžnym spádom (na rozdiel od náplavového kužeľa Dunaja v západnej časti územia).

Obr. 2 Hydrogeologické pomery TTSK

Zdroj: Atlas.sk

Sedimenty Váhu a Dunaja sa často vzájomne na svojom styku prekrývajú. Základným

rozdielom medzi sedimentmi Dunaja a jeho prítokov je okrem skladby sedimentov hlavne priepustnosť. Priepustnosť štrkov Dunaja je 10 – 1000 násobne väčšia ako priepustnosť sedimentov prítokov. Pri každom vodnom stave na Dunaji a zvlášť pri vysokom vodnom stave hladiny vody, dunajská voda vteká do mohutného náplavového kužľa, zvyšuje sa hladina podzemnej vody, ktorá pri dlhodobom zvýšení hladiny môže vystúpiť nad terén a zaplaviť územie aj za protipovodňovými hrádzami. Pri priemernom prietoku $2000 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ Dunaja sa začína spodná priesaková voda pri hĺbke 100 - 120 m. Tento celkový priesak podunajskej nížiny môže byť až $20\,000 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$.

Hydrogeológia vychádza samozrejme z geologických a geomorfologických pomerov TTSK. Oblasť Podunajskej nížiny disponuje najvyššími hodnotami prietochnosti – nad $0,01 \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$, čo sú hodnoty v kategórii veľmi vysoká hydrogeologická produktivita. O niečo nižšie hodnoty sa nachádzajú v západnej časti TTSK a v oblasti Váhu. Najnižšie hodnoty pripadajú na horské oblasti TTSK a to Malé Karpaty a Považský Inovec. Najväčšie množstvo vrtov sa nachádza v južnej časti TTSK na Podunajskej nížine a v okolí Piešťan. Najväčšie množstvo prameňov je viazaných na horskú oblasť Malých Karpát a na oblasť Piešťan (Obr. 2). V dunajských štrkopieskoch na Žitnom ostrove sa nachádzajú najväčšie zásoby pitnej vody na Slovensku a v strednej Európe. TTSK je bohatý na geotermálne a minerálne liečivé pramene. Výdatné minerálne pramene vyvierajú v Piešťanoch, Smrdákoch, geotermálne v Sládkovičove, Veľkom Mederi a v Dunajskej Strede.

Najvýznamnejšie geotermálne zdroje sa nachádzajú v Piešťanoch s využitím pre liečebné kúpele a cestovný ruch. Ďalšou oblasťou s využitím geotermálnej energie je okres Dunajská Streda. Pramene sú využívané hlavne na vykurovanie skleníkov, fóliovníkov a budov, menej na rekreačné účely. Podobné využitie majú geotermálne vody aj v okrese Galanta (3 vrty v okolí Galanty a Sládkovičova). V okrese Senica sa perspektívne geotermálne vody vyskytujú v lokalite Lakšárska Nová Ves a Šaštín-Stráže. V okrese Trnava sa nachádza štruktúra s perspektívou využitia geotermálnych vôd, a to Trnavský záliv s tromi potenciálnymi lokalitami -Trakovice, Borovce a Kátlovce.

Povrchové vody

Územie TSSK je odvodňované do úmoria Dunaju. Dunaj preteká priamo TSSK cez okres Dunajská Streda, ležia pri ňom mestá Šamorín a Gabčíkovo. Okrem Dunaja a jeho ramena Malého Dunaja územím TSSK pretekajú dve významné rieky, ktoré odvodňujú spolu so

svojimi prítokmi Záhorskú a Podunajskú nížinu. Hranicu s Českom a Rakúskom tvorí v okresoch Skalica a Senica Morava, cez okresy Piešťany, Hlohovec a Galanta preteká rieka Váh, na ktorej ležia okresné mestá Piešťany a Hlohovec. Okrem týchto tokov, na území kraja je množstvo kanálov, ktoré odvádzajú vody do recipientov. V okrese Dunajská Streda je vybudované vodné dielo Gabčíkovo na rieke Dunaj. Toto vodné dielo predstavuje umelý zásah do hydrologického režimu rieky, čo znamená určité riziko zmien kvality vody. Významné pre energetiku, dopravu aj rekreáciu sú vodné diela na riekach, predovšetkým Vodné dielo Gabčíkovo s druhou najväčšou vodnou elektrárnou na území SR a vodné diela Slňava a Kráľová ako súčasť Vážskej kaskády. Medzi väčšie vodné nádrže zaradujeme aj nádrže Čerenec, Boleráz, Horné Orešany, Suchá nad Parnou a Buková.

Podzemné vody

Majoritnú časť riešeného územia zaberá Podunajská nížina, ktorej súčasťou je i Žitný ostrov. Žitný ostrov je najväčší riečny ostrov v Európe a zároveň je najväčšou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe. Ide o obrovský náplavový kužeľ, ktorý vytvoril Dunaj pod Bratislavou v období, keď sa rieka prerezávala cez Malé Karpaty a vstúpila do poklesávajúcej Malej dunajskej kotliny. Hlavným zdrojom napájania podzemných vôd je Dunaj. Infiltráciou vody z Dunaja vzniká hlavný prúd podzemnej vody, ktorý v strednej a dolnej časti Žitného ostrova je odvádzaný kanálmi do povrchových tokov. Spád hladiny podzemnej vody je v hornej časti Žitného ostrova niekoľkokrát väčší ako v dolnej. Priepustnosť zvodnených materiálov osi ostrova postupne klesá smerom na východ. Nachádzajú sa tu najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd (dunajské náplavy) nielen v rámci riešeného územia, ale aj celej SR. V riečnych náplavoch Podunajskej nížiny, resp. Podunajskej roviny a západnej časti Podunajskej pahorkatiny (Trnavská pahorkatina a Dolnovážska niva), v štrkoch a pieskoch tokov Dunaj a Váh sa nachádzajú najväčšie využiteľné zásoby podzemných vôd ($1,00 - > 10,00 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$) v rámci jednotlivých hydrogeologických rajónov. Najväčšie mocnosti dunajských náplavov boli zistené v okolí Horného Baru, Baky a západne od Gabčíkova. Mocnosti spolu s klastickými neogennými sedimentmi dosahujú viac ako 400 m. V severnej časti riešeného územia priaznivejšie hydrogeologické podmienky vytvárajú vápence a dolomity v oblasti Brezovských Karpát. Severozápadný cíp riešeného územia tvorí z hydrogeologického hľadiska priaznivé skrasovatené územie (tzv. Dobrovodský kras). Využiteľné zásoby podzemných vôd tu v jednotlivých hydrogeologických rajónoch predstavujú množstvo $1,00 - 9,99 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$. Využiteľné množstvá podzemných vôd od $< 0,49$ do $0,99 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$ v rámci hydrogeologických

rajónov sa vyskytujú v neogenných sedimentoch Podunajskej nížiny, resp. východnej časti Podunajskej pahorkatiny (Nitrianska pahorkatina). Prevládajú tu rôzne druhy ílov, polohy pieskov a ojedinele drobných štrkopieskov sú obyčajne málo mocné. Najmenšie zásoby podzemných vôd sa vyskytujú v neogéne Trnavskej pahorkatiny a Malých Karpát v rámci Dobrovodskej kotliny (zlomy Malých Karpát, na ktorých sa stýka mezozoikum s neogénom). Využiteľné zásoby podzemných vôd tu v jednotlivých hydrogeologických rajónoch predstavujú množstvo $< 0,20 - 0,49 \text{ l.s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

Vodné stavby

Vodnými stavbami (VS) v súlade s ustanovením § 52 vodného zákona sú stavby, prípadne ich časti, ktoré umožňujú osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. Vodnými stavbami sú najmä:

- stavby, ktorými sa upravuje, mení alebo zriaďuje koryto, vrátane terénnych úprav s tým spojených,
- stavby na ochranu pred povodňami,
- priehrady, vodné nádrže, rybníky, hate, hrádze a iné stavby potrebné na nakladanie s vodami,
- studne, stavby vodovodných potrubí, vodovodov a ďalšie vodárenské objekty samostatne slúžiace na účely zásobovania vodou,
- stavby stôk, stokové siete vrátane objektov na nich, čistiarne odpadových vôd a iné stavby určené na zneškodňovanie odpadových vôd a osobitných vôd a na ich vypúšťanie do povrchových vôd, podzemných vôd alebo do banských vôd a stavby určené na predchádzajúce čistenie odpadových vôd pred ich vypúšťaním do verejnej kanalizácie,
- stavby na zavlažovanie a odvodňovanie pozemkov,
- stavby, ktoré sa zriaďujú na plavebné účely v korytách alebo v iných vodných útvaroch,
- stavby umožňujúce využívanie vôd najmä na hromadnú rekreáciu a vodné športy,
- odkaliská vytvorené hrádzovým systémom, na ktoré sa odpad ukladá hydraulickým spôsobom,
- vodovodné prípojky, ak:
 - slúžia na dodávku vody do priemyselných stavieb a poľnohospodárskych stavieb,
 - slúžia na zásobovanie skupiny stavieb, ak to vyžaduje vlastný systém rozvodných potrubí,
 - sú zriadené k stavbe, pre ktorú je zhotovené zariadenie na zvýšenie tlaku vody,

- sú dlhšie ako 100 m a dodávajú vodu s denným priemerným množstvom väčším ako $0,5 \text{ l.s}^{-1}$,
- kanalizačné prípojky do verejnej kanalizácie, ak:
 - slúžia na vypúšťanie odpadových vôd z priemyselných stavieb a z poľnohospodárskych stavieb,
 - slúžia na odvádzanie odpadových vôd z areálu alebo zo skupiny stavieb, ak to vyžaduje samostatnú stokovú sieť,
 - slúžia na vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie, ktoré vyžadujú ich predchádzajúce čistenie,
 - sú dlhšie ako 100 m a majú vnútorný priemer väčší ako 20 cm.

VS nachádzajúce sa na území TTSK (Tab. 3) majú rôznorodé využitie od VS na reguláciu vodných hladín, t. j. ochranu pred povodňami, zásobovanie pitnou vodou, zneškodňovanie odpadových vôd, rekreáciu a pod.

Tab. 3 Vodné stavby v TTSK

Názov	Vodný tok	Príslušný orgán ŠVS	Okres	Obec
DRAHOVCE (súčasťou je aj privádzač pre AE Veľké Kostolany)	Váh	OÚ Trnava	Piešťany	Drahovce, Ratnovce, Piešťany
MADUNICE	Váh	OÚ Trnava	Piešťany	Drahovce, Červeník, Hlohovec, Madunice
LOH Dunaja v okrese Dunajská Streda (ČS Dedinský ostrov, ČS Kľúčovec)	Dunaj	OÚ Trnava	Dunajská Streda	Číčov, Kľúčovec, Medveďov, Sap, Gabčíkovo, Baka, Horný Bar, Vojka nad Dunajom, Dobrohošť,
HORNÉ OREŠANY	Parná	OÚ Trnava	Trnava	Horné Orešany
OH VÁHU	Váh	OÚ Nitra	Galanta	Sereď, Šintava, Vinohrady nad Váhom, Šoporňa, Dolná Streda, Váhovce, Kajal
HORNÁ A DOLNÁ HAŤ NA OBTOKOVOM RAMENE	Váh	OÚ Trnava	Piešťany	Piešťany
HRÁDZA OBTOKOVÉHO RAMENA	Váh	OÚ Trnava	Piešťany	Piešťany
PRAVOSTRANNÁ OH MALÉHO DUNAJA (ČS Aszód)	Malý Dunaj	OÚ Dunajská Streda	Dunajská Streda	Jahodná, Dunajský Klátov, Ohrady, Horné Mýto, Trhová Hradská, Topoľníky, Okoč
VN KUNOV	Teplica	OÚ Senica	Senica	Senica
Moravany	Striebornica	OÚ Piešťany	Piešťany	Moravany nad Váhom
MVE Eliášovce	Malý Dunaj	OÚ Dunajská Streda	Dunajská Streda	Nový Život

MVE Janíky	Malý Dunaj	OÚ Dunajská Streda	Dunajská Streda	Janíky
VN Buková	Hrudky	OÚ Trnava	Trnava	Plavecký Peter
BOLERÁZ	Trnávka	OÚ Trnava	Trnava	Boleráz
ČERENEC	Holeška	OÚ Piešťany	Piešťany	Vrbové
DOLNÉ DUBOVÉ	Dubovský kanál	OÚ Trnava	Trnava	Dolné Dubové
Veľké Blahovo	Klátovské rameno	OÚ Dunajská Streda	Dunajská Streda	Veľké Blahovo
Rybník Boheľovo - Hroboňovo I.	Zdroj VII S	OÚ Dunajská Streda	Dunajská Streda	Boheľov
Rybník Boheľovo - Hroboňovo II.	Odpad VI S	OÚ Dunajská Streda	Dunajská Streda	Boheľov
Rybník Boheľovo - Hroboňovo III.	Odpad VII	OÚ Dunajská Streda	Dunajská Streda	Boheľov
CHTELNICA	Vítek	OÚ Piešťany	Piešťany	Chtelnica
SUCHÁ NAD PARNOU	Podhájsky potok	OÚ Trnava	Trnava	Suchá nad Parnou
Holíč	Výtržina	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Holíč
Kuklov	Myjava	OÚ Senica	Senica	Čáry
Šaštínske Stráže	Myjava	OÚ Senica	Senica	Šaštín-Stráže
VN Skalica I.	Stračinský potok	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Skalica, Vrádište
Polder Oreské	Chvojnica	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Oreské, Lopašov
OH Myjavy km 8,70-12,43	Myjava	OÚ Senica	Senica	Šaštín-Stráže
LOH Sudoměřického potoka	Sudoměřický potok	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Skalica
OH Skalického potoka	Skalický potok	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Skalica
Hlboké	Bahnianský potok	OÚ Senica	Senica	Hlboké
Jablonica	Zrubanský potok	OÚ Senica	Senica	Jablonica
Dojč (Koválov)	Kovalovský potok	OÚ Senica	Senica	Dojč

Osuské	Bedrník	OÚ Senica	Senica	Osuské
Prietržka	Rúbaniskový potok	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Prietržka
Radošovce I.	Chropovský potok	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Radošovce
Smolinské	Smolinský potok	OÚ Senica	Senica	Smolinské
Kostolnica (Sudoměřice, Mlynky)	Sudoměřický potok	OÚ Bratislava	Skalica	Skalica
Dolná Studená Voda (Tomky I)	Studená Voda	OÚ Senica	Senica	Borský Svätý Jur
VN Prietrž	Dankácky potok	OÚ Senica	Senica	Prietrž
VN Radošovce II (Kováľovec)	Kovalovecký potok	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Radošovce
VN Tomky II (Hor. Studená voda)	Studená Voda	OÚ Senica	Senica	Borský Svätý Jur
VN Petrova Ves (Gbely, Unín)	Unínsky potok	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Gbely
OH Moravy km 52,2 - 108,0 (ČS Brodské a ČS Kopčany)	Morava	OÚ Senica	Skalica, Senica	Kátov, Skalica, Kopčany, Holíč, Gbely, Brodské, Kúty
OH Chvojnice km 0,0-3,260	Chvojnica	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Holíč, Kátov
OH Unínskeho potoka 0,0-4,4	Unínsky potok	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Kopčany, Gbely
LOH Radejovky km 0,0-1,2	Radějovka	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Skalica
OH Myjavy km 0,0-8,7	Myjava	OÚ Senica	Senica	Sekule, Kúty, Šaštín-Stráže, Čáry, Kuklov, Borský Svätý Jur
Hať Čierna voda	Čierna voda	OÚ Galanta	Galanta	Mostová
Búdkovianske rybníky	nezaradený	OÚ Senica - Stále pracovisko Skalica	Skalica	Holíč
Bulkovec I.	Kalaštavský potok	OÚ Senica	Senica	Borský Mikuláš
Bulkovec II.	Kalaštavský potok	OÚ Senica	Senica	Borský Mikuláš
Bulkovec III.	Kalaštavský potok	OÚ Senica	Senica	Borský Mikuláš

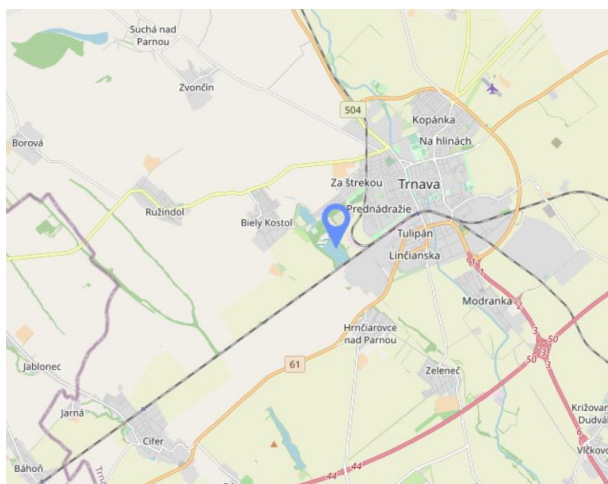
Golfový areál Šajdíkove Humence	Hrušovský potok	OÚ Senica	Senica	Šajdíkove Humence
Vodné stavby v systéme vodného hospodárstva, a.s.Bekaert Hlohovec	nezaradený	OÚ Trnava	Hlohovec	Hlohovec
Slovakofarma Hlohovec		OÚ Trnava	Hlohovec	Hlohovec
Rybníky Dolná Krupá	Krupský potok	OÚ Trnava	Trnava	Horná Krupá
Ronava	Bočná nádrž plnená z toku Gidra	OÚ Trnava	Trnava	Cífer, Zeleneč, Slovenská Nová Ves
Trnavské rybníky	Parná	OÚ Trnava	Trnava	Trnava
Hat' Parná	Parná	OÚ Trnava	Trnava	Trnava, Biely Kostol
Hat' Sládkovičovo		OÚ Galanta	Galanta	Malá Mača
Hlohovník	nezaradený	OÚ Galanta	Galanta	Galanta
Zemianske Sady		OÚ Galanta	Galanta	Zemianske Sady
Rybné hospodárstvo - Sádky Kľúčovec	Kľúčovský kanál	OÚ Dunajská Streda	Dunajská Streda	Kľúčovec
Rybníčky pod nádržou Kunov	Teplica (Vrbovčianka)	OÚ Senica	Senica	Senica
DOLNÁ STREDA – SEREĎ (TEPLÁ)	Váh	OÚ Galanta	Galanta	Dolná Streda
SEREĎ (LUŽENEC)	Váh	OÚ Galanta	Galanta	Sereď
FÁMEŠ	nezaradený	OÚ Trnava - Stále pracovisko Hlohovec	Hlohovec	Pastuchov
ŠULEKOVO	Váh	OÚ Trnava - Stále pracovisko Hlohovec	Hlohovec	Hlohovec
Dechtice	Horná Blava	OÚ Trnava	Trnava	Dechtice
Parina	Parina	OÚ Trnava	Trnava	Dolné Orešany, Horné Orešany
LOH Moravy (ČS Malé Leváre)	Morava	OÚ Bratislava	Malacky, Senica	Malé Leváre, Moravský Svätý Ján, Veľké Leváre
LOH Dunaja v okresoch Nové Zámky a Komárno (ČS Veľké Kosihy, ČS Bene, Zátvorný objekt Komárno, ČS Patince, Zátvorný objekt Žitava, ČS Čenkov, ČS Obid)	Dunaj	OÚ Trnava	Nové Zámky, Komárno	Veľké Kosihy, Obid, Mužla, Kravany nad Dunajom, Moča, Radvan nad Dunajom, Patince, Iža, Komárno, Zlatná na Ostrove, Trávník, Štúrovo,
OH Malého Dunaja	Čierna voda	OÚ Galanta	Galanta, Dunajská Streda	Veľké Úľany

Zdroj: Atlas.sk

Medi významné VS v TTSK patria predovšetkým Gabčíkovo, Trnavské rybníky, Kráľová,

Sĺňava, Suchá nad Parnou, Čerenec, Boleráz, Horné Orešany, Buková a Kunov. Medzi VS, ktoré sú využívané návštevníkmi TTSK v oblasti pasívneho aj aktívneho cestovného ruchu (CR) patria hlavne Trnavské rybníky, Gabčíkovo, Sĺňava a Buková.

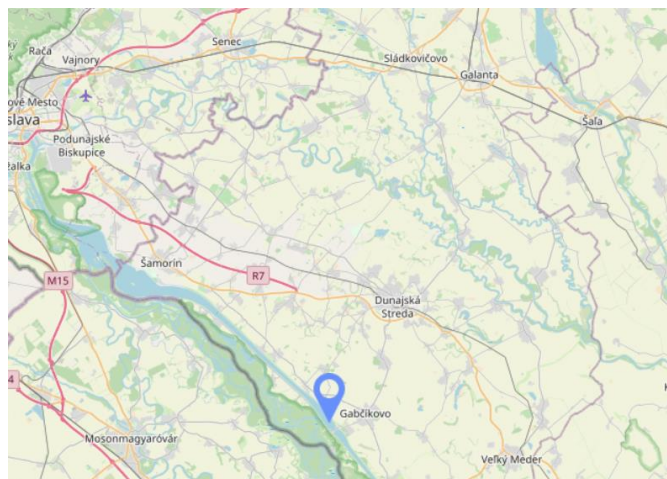
Trnavské rybníky sa rozprestierajú na území Trnavy a Hrnčiaroviec nad Parnou (Obr. 3). Je chránenou oblasťou (CHO) a vyhľadávaným rekreačným miestom. Z mesta Trnava je možné sa k rybníkom dostať z miestneho parku, trasa je vhodná aj pre korčuliarov, bežcov alebo cyklistov. V chránenom areáli rybníkov žije 150 chránených druhov vtákov. V roku 1974 územie rybníkov bolo vyhlásené za chránený areál.

Obr. 3 Trnavské rybníky

Zdroj: Atlas.sk

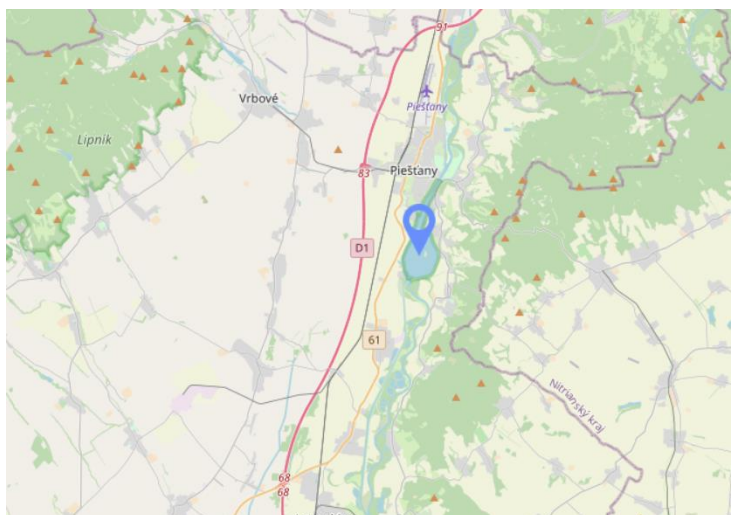
Gabčíkovo sa nachádza na rieke Dunaj, neďaleko mesta Gabčíkovo, asi 40 km od hlavného mesta Bratislavy a svojou výrobou elektriny je najväčšou vodnou elektrárnou na Slovensku. Vznik vodného diela sa datuje v roku 1977, kedy ČSSR s Maďarskom podpísali zmluvy a rok nato začali s výstavbou s presným názvom Gabčíkovo – Nagymaros. Hlavnou úlohou vodného diela bola v obidvoch krajinách výroba elektrickej energie a Nagymaros mala slúžiť ako vodná vyrovnávací nádrž. Vodné dielo začalo naplno fungovať v roku 1992 a slúžilo ako ochrana pred záplavami. Gabčíkovo ponúka výhliadkové plavby po Dunaji, s možnosťou navštíviť moderné múzeum Danubiana, alebo aj známy areál vodných športov Čunovo.

Obr. 4 Gabčíkovo

Zdroj: Atlas.sk

Sĺňava je umelo vybudovaná VS a nachádza sa medzi mestom Piešťany a dedinkou Drahovce (Obr. 5). Vznikla v rokoch 1956 -1959 zahataním rieky Váh v Drahovciach a je súčasťou vodného diela Drahovce - Madunice. Na nádrži sa nachádza vodnolyžiarsky vlek v Ratnovskej zátok, lodenicu a tiež umelo vytvorený „vtáci“ ostrov Čajka, ktorý je domovom rybára riečného a viacerých druhov čajok a je zapísaný v UNESCO. Okolo nádrže je vybudovaná aj 12 km asfaltová trasa po hrádzi pre peších aj cyklistov. Vodná nádrž má aj veľký význam ako zásobáreň vody pre elektrárne v Jaslovských Bohuniciach.

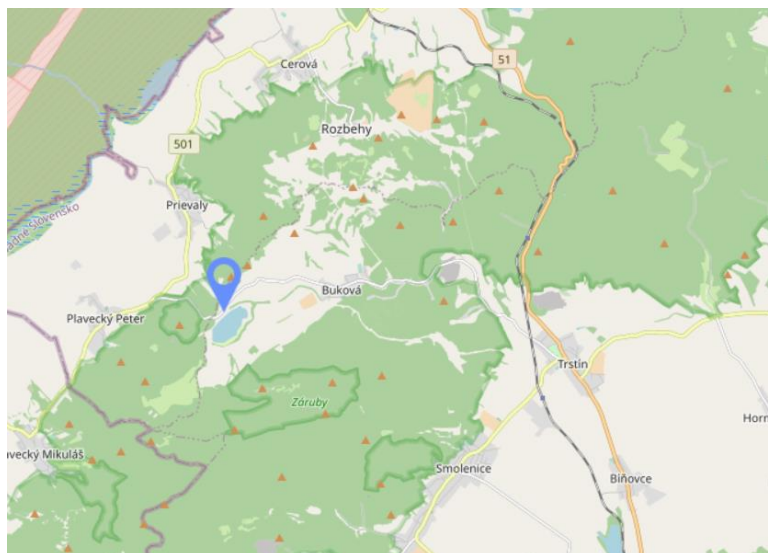

Obr. 5 Sĺňava

Zdroj: Atlas.sk

VS **Buková** sa nachádza pri obci Buková na západnom Slovensku, cca 26 km od mesta Trnava a 10 km od mesta Senica na potoku Hrudky. Vybudovaná bola za účelom zavlažovania a aj

dnes slúži najmä na zavlažovanie nižšie položených dedín. Vodná nádrž je východiskovým bodom rôznych turistických trás a cyklotúr. Priamo nad priehradou sa vypína najvyšší vrch Malých Karpát Záruby a hneď vedľa sa nachádza zrúcanina Ostrý Kameň. Severovýchodné brehy nádrže boli v roku 1988 vyhlásené za rovnomennú prírodnú rezerváciu (PR).

Obr. 6 Buková

Zdroj: Atlas.sk

Nakladanie s vodami

TTSK je lokalizovaný v území s najvýznamnejšími zásobami kvalitnej podzemnej vody v strednej Európe, ktorá v súčasnosti predstavuje najväčšiu zásobáreň pitnej vody s využiteľnou kapacitou cca 3 tis.l⁻¹, t. j. Žitný ostrov. V rámci TTSK zabezpečuje všetky aktivity spojené s vodárenstvom a stokovaním práve Trnavská vodárenská spoločnosť, a. s. (TAVOS a. s.).

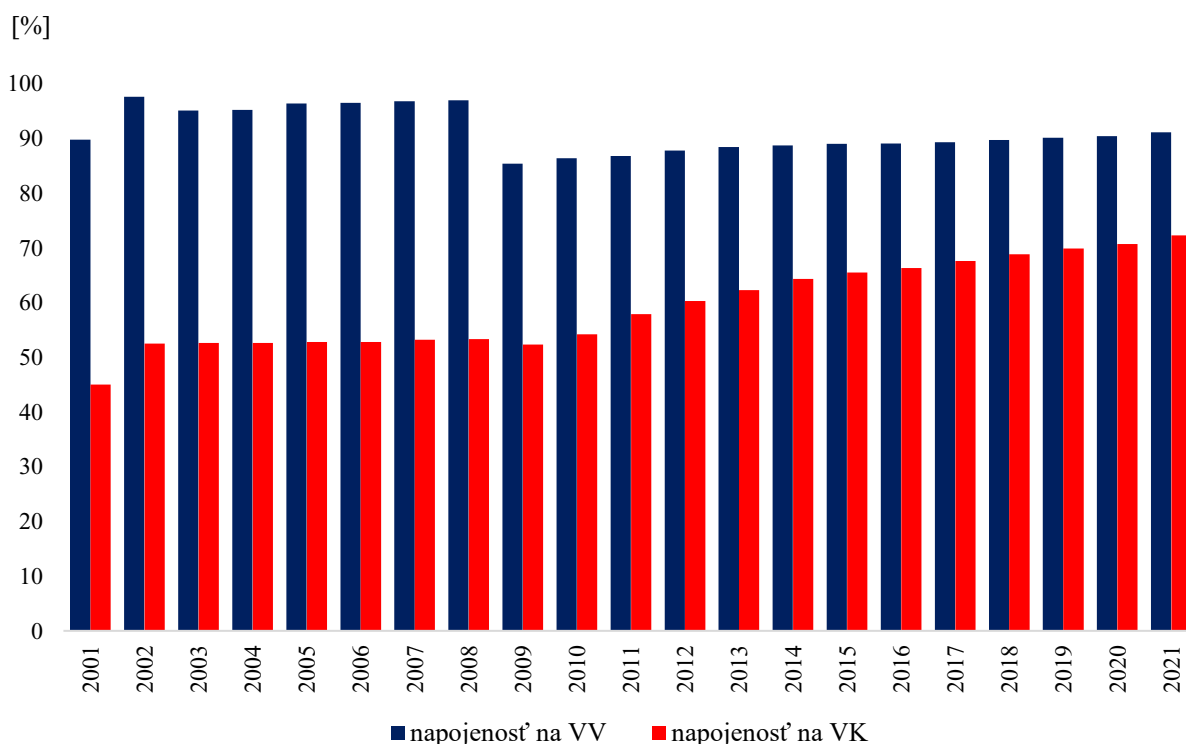
Obyvatelia okresu Dunajská Streda sú zásobovaní pitnou vodou výlučne zo zdrojov podzemnej vody. Územie okresu je súčasťou Žitného ostrova, ktorý je významnou prirodzenou akumuláciou podzemných a povrchových vôd a ako taký bol NV SSR č. 46/1978 Zb. vyhlásený za „Chránenú vodohospodársku oblasť (CHVO) Žitný ostrov“. Ostatné lokálne zdroje sú využívané pre potreby zásobovania skupinových, resp. lokálnych vodovodov. Do južnej časti okresu Galanta zasahuje CHVO Žitný ostrov, kde je zároveň alokovaný aj veľkozdroj Jelka, ktorý je využívaný na zásobovanie väčšiny spotrebísk na území okresu Galanta prostredníctvom diaľkovodu Jelka – Galanta – Nitra a zároveň zásobuje aj časť okresov Šaľa a Nitra. Okres Hlohovec v súčasnosti nedisponuje významnými zdrojmi pitnej vody a skupinový vodovod Hlohovec je dotovaný zo zdrojov okresu Piešťany, ktorého územie je

bohaté na zdroje podzemných vôd. Využívané zdroje pokrývajú potrebu vody vo vodovodných systémoch okresu s prívodom vody Veľké Orvište - Trnava. Najvýznamnejšie zdroje sú lokalizované v Malých Karpatoch v priestore Dobrá Voda - Chtelnická dolina – Prašník - Vrbové a v riečnych náplavoch Váhu v oblasti Orvište – Piešťany – Krakovany – Rakovice - Veselé. Táto oblasť je však negatívne ovplyvňovaná poľnohospodárskou výrobou. Aj v okrese Senica sa pre zásobovanie obyvateľstva využívajú výlučne zdroje podzemnej vody, ktoré sú prevažne alokované mimo územia okresu, pričom Senický skupinový vodovod je dotovaný zo zdrojov vody v okrese Malacky. Jedná sa o oblasť Plavecký Mikuláš – Plavecké Podhradie – Sološnica. Pre zásobovanie Senického skupinového vodovodu sa využívajú aj pramene v Jablonici, Osuskom a Hradišti pod Vrátnom. Významné zdroje pitnej vody v okrese Skalica sa vyskytujú v náplavoch rieky Morava, ktoré predstavujú infiltrované vody z rieky. Ich kvalita však nevyhovuje NV SR č. 354 Z. z., ktorý sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, a vody musí byť upravovaná v úpravni vody v Holíči. V okres Trnava sa pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou využívajú iba zdroje podzemnej vody, ktorých najvýznamnejšie zdroje sa vyskytujú v mezozoiku severnej časti Pezinských a Brezovských Karpát a v kvartéri Trnavskej pahorkatiny. Pre skupinový vodovod Trnava sa využívajú zdroje vody z lokality Dobrá Voda a Dechtice (POH TTSK 2016 – 2020).

Kontrola kvality vody a hodnotenie jej zdravotnej bezpečnosti sa vykonáva prostredníctvom súboru ukazovateľov kvality vody, reprezentujúcich fyzikálne, chemické, biologické a mikrobiologické vlastnosti vody. Prevádzkovatelia verejných vodovodov majú povinnosť vykonávať kontrolu kvality vody vo vodárenskom zdroji a kontrolu kvality pitnej vody v rozvodnej sieti, ale častokrát majú odberové miesta aj priamo u spotrebiteľa. Čo sa týka miest odberov vzoriek pre monitorovanie, tie orgány verejného zdravotníctva vyberajú v priestoroch alebo budovách, kde voda vyteká z kohútikov bežne slúžiacich pre ľudskú spotrebu. Monitorovanie prebieha v stanovených intervaloch počas celého roka. Plán odberu pitných vôd je zostavený tak, aby bola odberom a následným laboratórnym stanovením zistená kvalita vody na každom spotrebisku verejných vodovodov. Okrem toho regionálne úrady verejného zdravotníctva sledujú aj kvalitu pitnej vody prostredníctvom kontroly výsledkov prevádzkovej kontroly prevádzkovateľov verejných vodovodov, ktorej program každoročne predkladajú prevádzkovatelia na schválenie príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva. Kvalita vody v individuálnych vodných zdrojoch je negatívne ovplyvňovaná zlým technickým stavom studní, nedostatočnou hĺbkou ako aj nevyhovujúcou likvidáciou splaškových vôd.

Zdravie obyvateľstva TTSK je, okrem iného, determinované aj environmentálnou kvalitou,

teda aj využívaním pitnej vody, ktorá musí vykazovať všetky atribúty hygienicky nezávadnej a zdravotne bezpečnej pitnej vody, ktorej výrobu a distribúciu zabezpečuje Trnavská vodárenská spoločnosť, a. s.. Environmentálna kvalita je zároveň ovplyvňovaná aj vypúšťaním a čistením odpadových vôd (OV) do recipientov. S uvedenými faktami úzko súvisí aj využívanie vodohospodárskej infraštruktúry vybudovanej na území TTSK, ktoré vykazovalo v rokoch 2001 – 2021 kolísavý charakter vývoja. Priemerná napojenosť obyvateľstva na verejný vodovod (VV) v sledovanom období bola 91,3 %. rok^{-1} , s najvyššou napojenosťou v roku 2002 a naopak najnižšou v roku 2009, pričom využívanie VV obyvateľmi TTSK v roku 2021 v porovnaní s rokom 2001 vzrástla o 1,3 %. Priemerná napojenosť obyvateľstva na verejnú kanalizáciu (VK) bola v porovnaní s napojenosťou na VV výrazne nižšia a vykazovala v sledovanom období úroveň 59,4 %. rok^{-1} , s najvyššou napojenosťou v roku 2021 a naopak najnižšou v roku 2001, pričom využívanie VK obyvateľmi TTSK v roku 2021 v porovnaní s rokom 2001 vzrástla o 27,3 % (Obr. 7).

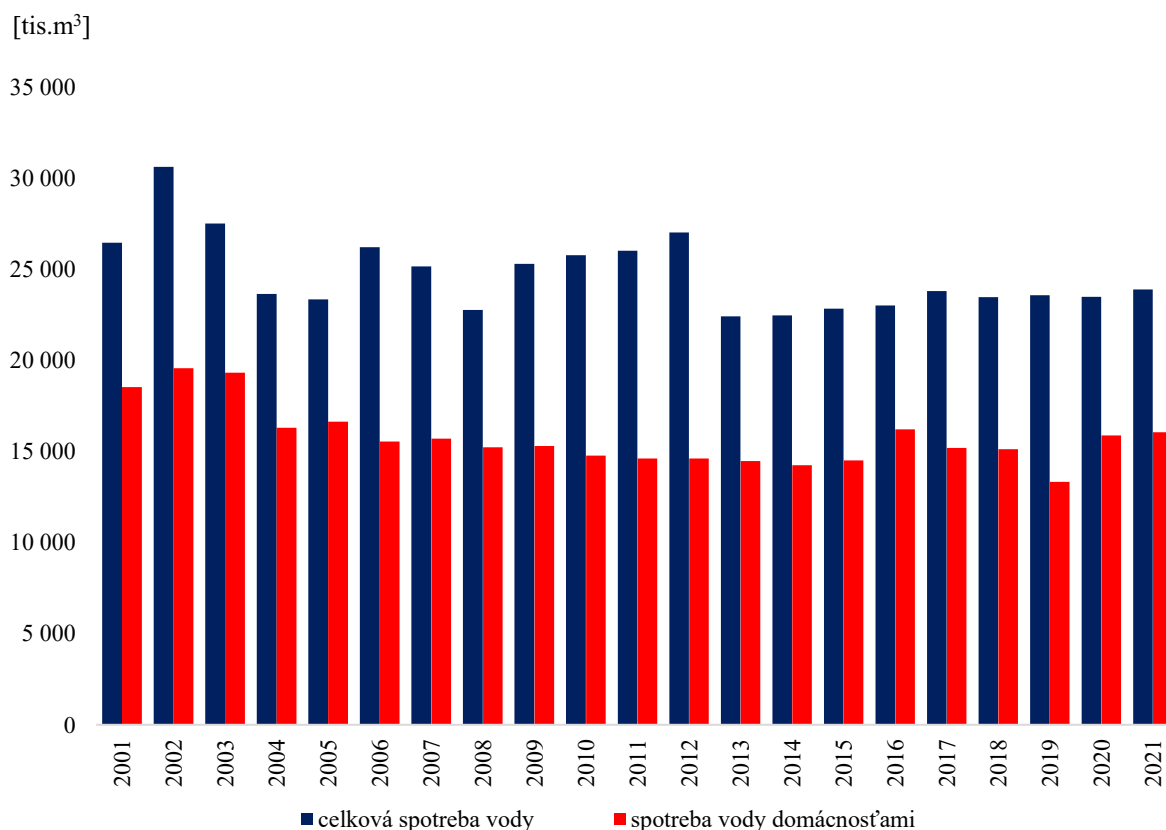

Obr. 7 Podiel napojenosti na vodohospodársku infraštruktúru

Zdroj: ŠÚSR, 2022

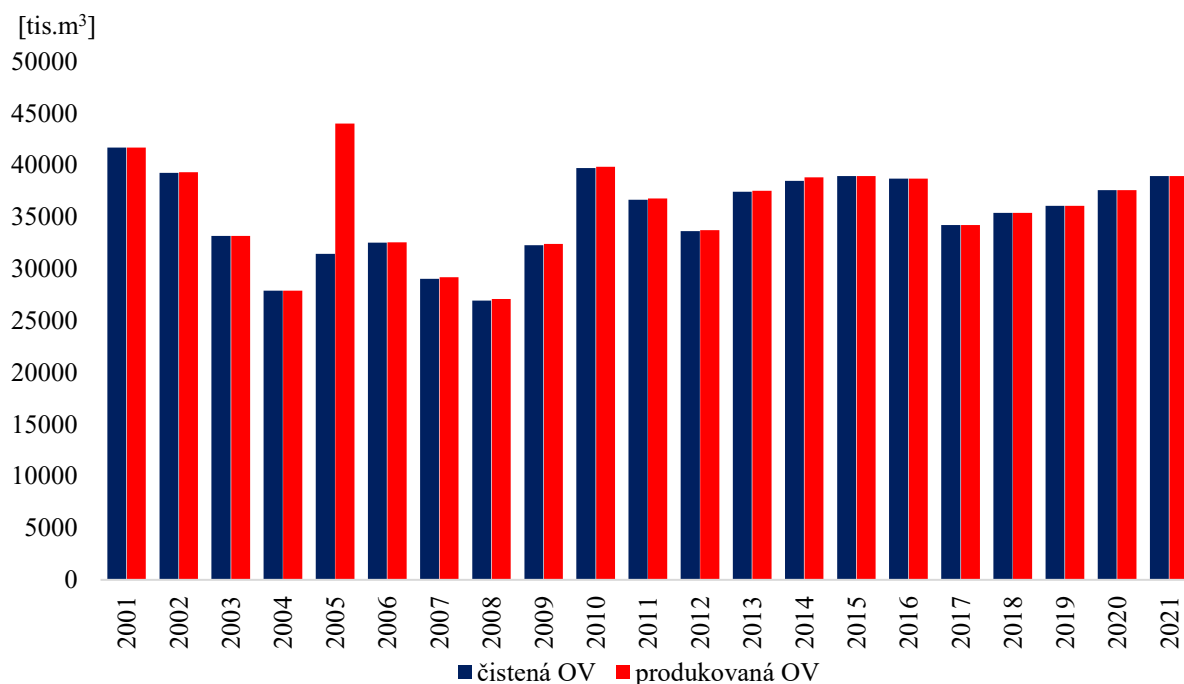
S využívaním dostupnej vodohospodárskej infraštruktúry úzko súvisí aj spotreba dodávanej hygienicky nezávadnej a zdravotne bezpečnej pitnej vody ako aj produkcia OV, ich čistenie a následné vypúšťanie do recipientov. Spotreba pitnej vody na území TTSK vykazovala

kolísavú tendenciu vývoja, pričom z globálneho hľadiska je možné konštatovať, že priemerná celková spotreba pitnej vody v analyzovanom období bola 24 701,8 tis.m³.rok⁻¹ a v domácnostiach 15 768,1 tis.m³.rok⁻¹, pričom najvyššia celková spotreba bola v roku 2002 a najnižšia v roku 2013 a v roku 2021 v porovnaní s rokom 2001 klesla o 2 554 tis.m³. Aj spotreba vody domácnosťami klesla v roku 2021 v porovnaní s rokom 2001 o 2 478 tis.m³, pričom najviac vody spotrebovali domácnosti v roku 2002 a najmenej v roku 2019 (Obr. 8). Na území TTSK sa v analyzovanom období rokov 2001 – 2021 v priemerne do recipientov vypustilo 35 896,7 tis. m³.rok⁻¹ odpadových vôd (OV), pričom čistených OV bolo v priemere 35 236,9 tis. m³.rok⁻¹ OV s najvyšším množstvom čistených OV v roku 2001 a naopak najnižším v roku 2008, pričom v roku 2021 v porovnaní s rokom 2001 kleslo vypúšťanie produkovaných OV o 2 759,1 tis.m³ a množstvo čistených OV kleslo o 2 748,1 tis.m³, pričom čistenie a aj vypúšťanie OV vykazovali kolísavú tendenciu vývoja (Obr. 9).

Obr. 8 Vývoj spotreby vody

Zdroj: ŠÚSR, 2022

Obr. 9 Množstvo čistených a produkovaných odpadových vôd v TTSK

Zdroj: ŠÚSR, 2022

Pravdepodobný vývoj vodohospodárskej oblasti TTSK, ak sa navrhovaný strategický dokument TTSK nebude realizovať.

Nulový stav je stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument TTSK neprijal a následne nebol realizovaný. V takomto prípade by nedošlo k naplneniu strategického cieľa podpory rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovaniu kvality efektívnej zdravotnej a lekárskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občanov orientovaných na inovatívne opatrenia a SMART riešenia a s tým súvisiacich princípov a zásad zlepšovania environmentálneho zdravia determinovaného kvalitou jednotlivých zložiek životného prostredia (ŽP), ktorého integrálnou súčasťou sú aj vodné zdroje, a nezabezpečilo by sa ani efektívne hospodárenie s vodou v interakcii s vývojom environmentálneho zdravia.

1.3. Pôdy³

Na území TSSK vo väčšine okresov Galanta a Dunajská Streda v údolí Váhu tvoria fluvizeme

³ Informácie v tejto kapitole boli prevzaté a spracované na základe dokumentu Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy

a čiernice, ktoré smerom k východným svahom Malých Karpát prechádzajú do čenozemí v okolí miest Trnava, Galanta a Dunajská Streda. Medzi Modrou a Vrbovým sa rozprestiera pás hnedozemí, ktoré sa nachádzajú tiež v okrese Hlohovec na východ od mesta Hlohovec a v okolí Senice. Hnedozeme a černozeme na Podunajskej nížine patria medzi najúrodnejšie pôdy na Slovensku. Významnú časť Záhorskej nížiny v okrese Senica pokrývajú tiež piesčité regozeme. V pohoriach kraja, v Malých Karpatoch, Považskom Inovci a v Bielych Karpatoch, je pôdne podložie tvorené kambizemami a luvizemami, najvyššie oblasti pokrývajú rendziny. V Považskom Inovci sa výnimočne vyskytujú tiež podzoly. Zastúpenie pôdných typov na území TTSK udáva Tab. 4.

Tab. 4 Zastúpenie pôdných typov v okresoch TTSK (% z poľnohospodárskej pôdy SR)

Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PG	RA	OM	LI,RN	zrážy
Dunajská Streda	17,81	26,68	53,00	0,03	-	-	-	-	-	2,48	-	-
Galanta	31,76	17,79	44,15	3,36	1,09	-	-	-	-	1,85	-	-
Hlohovec	14,71	16,20	12,20	28,06	26,42	-	-	0,72	1,66	-	-	-
Piešťany	11,26	24,35	14,50	14,56	28,63	1,06	2,40	0,42	1,78	0,29	0,30	0,39
Senica	16,73	19,15	2,14	23,27	18,34	0,56	14,95	1,42	2,65	0,38	0,07	0,06
Skalica	3,39	20,24	29,68	21,71	12,80	0,02	3,86	0,70	7,36	0,20	0,03	-
Trnava	4,12	8,62	43,35	10,44	22,71	1,08	6,16	1,24	2,14	0,12	-	-
Trnavský kraj	15,81	19,44	35,00	10,44	11,90	0,36	3,65	0,55	1,58	1,13	0,04	0,04

Zdroj: www.podnemapy.sk, 2019

Vysvetlivky: **FM** – fluvizem, **ČA** – čiernica, **ČM** – černozem, **RM** – regozem, **HM** – hnedozem, **LM** – luvizem, **KM** – kambizem, **PG** – pseudoglej, **RA** – rendzina, **OM** – organozem, **LI** – litozem, **RN** – ranker

Využívanie pôdneho fondu v TTSK je možné charakterizovať kolísavou tendenciou vývoja počas obdobia rokov 2001 – 2019, pričom v roku 2019 v porovnaní s rokom 2001 klesla celková výmera využívanej pôdy o 0,02 %, t. j. o 94 ha, pričom celkový výmer poľnohospodárskej pôdy klesol o 6 742 ha, t. j. o 2,28 % a nepoľnohospodárskej pôdy vzrástol o 6 630 ha, t. j. o 5,51 %. Vo využívaní poľnohospodárskej pôdy vykazovala najvyšší pokles výmery v roku 2019 oproti roku 2001 orná pôda, kde sa zmenšilo využívané územie o 6 321 ha, t. j. o 2,39 % a naopak najnižší pokles výmery chmeľnice, kde sa využívané územie

zmenšilo len o 7 ha, čo však znamenalo pokles o 5, 38%. Výmera ovocných sádov sa zmenšila v sledovanom období o 216 ha, čo bol pokles o 8,35 %, viníc o 136 ha (pokles o 3,21 %), záhrad o 27 ha (pokles o 0,33 %), a trvalých trávnatých porastov o 18 ha (pokles o 0,12%). Vo využívaní nepoľnohospodárskej pôdy vykazovali najvyšší nárast výmery v roku 2019 v porovnaní s rokom 2001 zastavané plochy a nádvorie, kde sa využívané územie zväčšilo o 3 309 ha, čo znamenalo nárast o 12,47 % a naopak najnižší nárast výmery lesné pozemky, kde sa využívané územie zväčšilo len o 193 ha, t. j. o 0,30 %. Výmera vodných plôch vzrástla o 1 734 ha, t. j. o 12,07 % a ostatných plôch o 1 393 ha, t. j. o 9,75% (Tab. 5).

Tab. 5 Využívanie pôd na území TSSK

Výmera územia, využitie pôdy v ha													
	Celková výmera územia	Poľnohospodárska pôda - spolu	Poľnohospodárska pôda - omá pôda	Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	Poľnohospodárska pôda - vinica	Poľnohospodárska pôda - záhrada	Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	Nepoľnohospodárska pôda - spolu	Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha
2001	414 724	294 322	264 323	130	4 232	8 204	2 588	14 846	120 402	65 205	14 364	26 546	14 287
2002	414 721	294 225	264 138	129	4 236	8 188	2 553	14 980	120 496	65 191	14 346	26 654	14 305
2003	414 719	294 029	263 839	129	4 362	8 184	2 536	14 978	120 690	65 175	14 346	26 927	14 242
2004	414 715	293 850	263 833	129	4 315	8 197	2 502	14 873	120 866	65 202	14 702	27 185	13 777
2005	414 718	293 607	263 727	130	4 308	8 163	2 478	14 801	121 111	65 253	14 691	27 215	13 952
2006	414 712	293 258	263 423	129	4 302	8 187	2 469	14 748	121 454	65 315	14 609	27 385	14 146
2007	414 669	292 808	263 002	129	4 293	8 210	2 461	14 712	121 861	65 266	14 713	27 517	14 365
2008	414 668	291 916	262 098	129	4 264	8 202	2 459	14 763	122 753	65 253	15 620	27 773	14 107
2009	414 666	290 467	260 678	129	4 239	8 195	2 446	14 781	124 199	65 242	15 766	27 878	15 313
2010	414 662	290 042	260 211	129	4 206	8 270	2 432	14 794	124 620	65 231	15 765	28 007	15 617
2011	414 661	289 762	259 964	129	4 196	8 289	2 424	14 759	124 899	65 256	15 759	28 820	15 063
2012	414 639	289 537	259 583	126	4 189	8 354	2 462	14 822	125 102	65 249	15 773	28 979	15 102
2013	414 639	289 206	259 491	123	4 145	8 318	2 466	14 664	125 434	65 314	15 847	29 119	15 154
2014	414 642	288 733	259 089	123	4 137	8 313	2 481	14 590	125 909	65 363	16 130	29 276	15 140
2015	414 635	288 396	258 775	123	4 125	8 269	2 482	14 623	126 238	65 363	16 040	29 363	15 472
2016	414 634	288 308	258 753	123	4 117	8 257	2 486	14 572	126 327	65 362	16 048	29 467	15 450
2017	414 630	287 883	258 213	123	4 107	8 232	2 366	14 842	126 748	65 477	16 026	29 601	15 643
2018	414 630	287 761	258 130	123	4 104	8 206	2 368	14 831	126 869	65 399	16 097	29 725	15 648
2019	414 630	287 598	258 002	123	4 096	8 177	2 372	14 828	127 032	65 398	16 098	29 855	15 680

Zdroj: ŠÚSR, 2021

V TTSK prevažujú (73 %) stredne ťažké pôdy, ide o piesočnato-hlinité a hlinité pôdy. Predstavujú základnú pôdnú kosť TTSK. Druhé v poradí sú ťažké pôdy (14 %), ktoré sú ílovité a ílovito-hlinité. Nachádzajú sa roztrúsene, najčastejšie v okolí vodných tokov Horný Dudvák a Malý Dunaj. Najmenšie zastúpenie (10 %) v TTSK majú ľahké pôdy (piesočnaté a hlinito-piesočnaté pôdy). Nachádzajú sa predovšetkým na Záhorskej nížine. Na území TTSK prevládajú hlboké pôdy s horizontom väčším ako 60 cm, čo je jedna z charakteristík predurčujúca pôdu na produkciu. V okresoch Senica a Skalica sa nachádzajú v komparácii s ďalšími okresmi TTSK viac (približne 20 %) aj pôdy stredne hlboké s horizontom 30 až 60 cm. TTSK patrí medzi najproduktívnejšie poľnohospodárske kraje SR, v ktorom podľa ŠÚSR (2020) zaberá poľnohospodárska pôda 69,4 % z celkovej rozlohy kraja. Produkčná schopnosť poľnohospodárskych pôd na území kraja je veľmi dobrá. Zodpovedá tomu i štruktúra osevných plôch, z ktorých najväčšie zastúpenie majú obilniny, olejniny, cukrová repa a viacročné krmoviny, kde sa dosahujú aj najvyššie hektárové úrody v rámci krajov SR. Rastlinnú výrobu dopĺňa i živočíšna výroba, pričom výrazný podiel má chov hovädzieho dobytku a ošípaných. Rozvoj veľkoplošného hospodárenia na pôde má za následok zníženie ekologickej kvality priestorovej štruktúry krajiny a ohrozenie jej ekologickej stability.

Vo všeobecnosti patrí medzi najvýraznejšie druhy degradácie pôdy kontaminácia ťažkými kovmi a organickými polutantami, acidifikácia, alkalizácia a salinizácia, pričom na území TTSK sa vyskytujú oblasti s výskytom nadlimitných koncentrácií Pb, Cd, Hg, As, Ni, Cu, a Zn. Pomerne výrazné riziko ohrozenia kvality pôdy predstavuje aj erózia pôdy, ako aj neriadené, t. j. čierne skládky odpadov, ktoré sa vo všeobecnosti považujú za environmentálne riziko kontaminácie. Kategórie eróznej ohrozenosti pôdných druhov na území TTSK udáva Tab. 6.

Tab. 6 Zastúpenie pôdných druhov v okresoch TTSK (% z poľnohospodárskej pôdy SR)

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti				
	Ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Dunajská Streda	6,95	64,95	6,39	14,96	1,14
Galanta	7,77	62,96	3,27	17,47	5,42
Hlohovec	1,56	81,31	3,27	13,03	0,82
Piešťany	0,45	75,91	1,11	20,21	2,32
Senica	33,98	45,60	8,85	11,09	0,48
Skalica	11,43	71,44	2,4	12,43	2,30
Trnava	0,03	90,82	0,71	8,26	0,18
Trnavský kraj	9,02	69,08	6,32	13,78	1,80

Zdroj: www.podnemapy.sk, 2019

Pravdepodobný vývoj stavu pôd v TTSK, ak sa navrhovaný strategický dokument TTSK nebude realizovať.

Nulový stav je stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument TTSK neprijal a následne nebol realizovaný. V takomto prípade by nedošlo k naplneniu strategického cieľa podpory rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovaniu kvality efektívnej zdravotnej a lekárskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občanov orientovaných na inovatívne opatrenia a SMART riešenia a s tým súvisiacich princípov a zásad zlepšovania environmentálneho zdravia determinovaného kvalitou jednotlivých zložiek životného prostredia (ŽP), ktorého integrálnou súčasťou sú aj vodné zdroje, a nezabezpečilo by sa ani efektívne hospodárenie s pôdou v interakcii s vývojom environmentálneho zdravia.

1.4. Flóra, fauna, biotopy⁴

Flóra

Flóra územia TTSK je veľmi rôznorodá, nakoľko zahŕňa vegetáciu rôznych výškových stupňov od nížinných polôh v najnižších polohách v južnej časti územia, cez pahorkatinnú časť v strednej a severnej časti územia, až po najvyššie lesnaté polohy Malých Karpát, Bielych Karpát a Považského Inovca (POH TTSK, 2016 – 2020). Z hľadiska fytogeografického členenia (Futák, 1980) patrí územie TTSK do nižšie uvedených dvoch oblastí (Tab. 7):

- oblasti panónskej flóry (Pannonicum),
- oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale).

Tab. 7 Fytogeografické členenie TTSK

Oblasť	Obvod	Okres
Panónska flóra (Pannonicum)	Európska xerothermná flóra (Eupannonicum)	Záhorská nížina
		Podunajská nížina
Západokarpatská flóra (Carapticum occidentale)	Predkarpatská flóra (Praecarpaticum)	Biele Karpaty
		Malé Karpaty
		Považský Inovec

Zdroj: Futák, 1980

Záhorská nížina je charakteristická acidickými pieskami, ktoré z najväčšej časti pokrývajú

⁴ Informácie v tejto kapitole boli prevzaté a spracované na základe dokumentu Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy

borovicové lesy, lúky väčšinou vlhké až mokré, slatiny a rašeliniská. Pôvodné lesy boli zväčša zničené a nahradené borovicami. Svojrázne je rastlinstvo na nezalesnených pieskoch. Veľmi pestré zloženie majú vlhké až mokré lúky. V povodí Moravy a Rudavy sa vyskytujú aj rašeliniská, v pahorkatinnej severnej časti sa druhové zloženie rastlín približuje zloženiu Bielych Karpát. Väčšina územia *Podunajskej nížiny* bola premenená na polia, na vlhkejších miestach sa zachovali miestami lúky, lesov sa zachovalo málo – v povodí riek sú to rôzne typy lužných lesov, prístupuje rastlinstvo vôd a močiarov. Svojrázne je rastlinstvo pieskov. V tejto oblasti sa vyskytujú slané pôdy s typickou slanomilnou vegetáciou. **Biele Karpaty** sú z geologického hľadiska tvorené predovšetkým flyšom, z lesov v nižších polohách prevládajú dubiny, vo vyšších polohách bučiny, majú pestré rastlinné spoločenstvá, horských druhov je vzhľadom na nadmorskú výšku menej. Druhové zloženie flóry *Malých Karpát* je pestré a determinované geologickým zložením. Vyskytujú sa tu zachované lesné spoločenstvá, prevažne dubové a dubovo- hrabové lesy, na južných svahoch s prechodom do xerothermných skalných stepí, na severných svahoch do bučín. **Považský Inovec** sa nachádza medzi dolinami Váhu a Nitry, je druhovo bohatší ako Biele Karpaty, čo je dôsledkom dolomitového substrátu. Stretávajú sa tu teplomilné a horské druhy rastlín. Lesy sú prevažne listnaté na úpätí dubiny, vyššie dubohrabiny. Na výhrevných a suchých miestach sa vyskytuje náš najteplomilnejší druh dub plstnatý. Najvyššie časti zaberajú bučiny.

TTSK je charakteristický lesnatosťou najmä v okresoch Senica a Skalica. Najnižšia lesnatosť je naopak v okresoch Galanta 2 699 ha a Dunajská Streda 3419 ha dôsledkom nesprávneho a neodborného odlesňovania a odvodňovania v minulých desaťročiach.

Z hľadiska výškovej členitosti sa v TTSK vyskytujú nižšie uvedené vegetačné stupne (Atlas krajiny SR, 2002):

- **dubový** (do 300 m n. m.), ktorý zaberá oblasti nížin a pahorkatín, hlavnými porastovými drevinami sú duby; dub letný je v prvom stupni základnou drevinou tvrdého lužného lesa; mimo tvrdého lužného lesa sa vo väčšom zastúpení vyskytuje dub zimný,
- **bukovo-dubový** (200 do 500 m n. m.), v ktorom sa už popri dube objavuje aj buk, hoci slabšieho vzrastu; ide v podstate o prechodné pásmo medzi dubinami a bučinami,
- **dubovo-bukový** (300 do 700 m n. m.), kde dominuje buk, dub sa tu udržuje len vďaka rôznym narušeniam bučín suchými rokmi, resp. antropogénnymi zásahmi,
- **bukový** (400 do 800 m n. m.), kde sa vyskytujú nezmiešané bučiny, často aj takmer bez bylinného podrastu s pôdou pokrytou len bukovým lístím,
- **jedľovo-bukový** (500 - 1 000 m n. m.), kde sa vyskytujú jedľa a buk, vo vyšších

nadmorských výškach aj smrek.

V TTSK sa vyskytujú predovšetkým nižšie uvedené biotopy (RIÚS TTSK, 2014 – 2020):

- nívne dúbavy,
- nívne bukové dúbavy,
- lužné lesy pri Morave,
- vzrastové dubové boriny na viatych pieskoch,
- nívne bukové dúbavy,
- extrémne stanovištia,
- lesy potrebné na zabezpečenie pôdy,
- presychavé dúbavy,
- presychavé bukové dúbavy

Fauna

Územie TTSK patrí zo zoogeografického hľadiska do nižšie uvedených dvoch provincií (Tab. 8) (Čepelák, 1980):

- Karpaty a Vnútrokarpatské znížieniny,
- Karpatská provincia sem zasahuje oblasťou Západné Karpaty s vnútorným a vonkajším obvodom.

Provincia Vnútrokarpatské znížieniny sem zasahuje Panónskou oblasťou s dyjsko-moravským obvodom a juhoslovenským obvodom.

Tab. 8 Zoogeografické členenie TTSK

Provincia	Oblasť	Obvod	Okrsk	Podokrsk
Vnútrokarpatské znížieniny	Panónska	Dyjsko - moravský	Moravský	Dolnomoravský
				Záhorský
		Juhoslovenský	Dunajský	Lužný
				Pahorkatinový
Karpaty	Západné Karpaty	Vnútorný	Západný	
		Vonkajší	Moravsko-slovenský	

Zdroj: Čepelák, 1980

Na území TTSK sa vyskytujú aj chránené druhy živočíchov, druhy európskeho alebo druhy národného významu v zmysle Zákona NR SR 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Na prostredie zaplavovaných lužných lesov sú naviazané z ulitníkov napr. pásikavec krovinný

(*Tachea hortensis*), z hmyzu je to napr. peniarka vrbová (*Aphrophora salicina*), z motýľov drobník topoľový (*Stigmella trimaculella*), červotoč obyčajný (*Cossus cossus*), bábôčka osiková (*Nymphalis antiopa*), dúhovec väčší (*Apatura iris*). Z chobákov je rozšírený fúzač vrbový (*Lamia textor*), fúzač pestrý (*Xylotrechus rusticus*), bystuška kožovitá (*Carabus coriaceus*). Z obojživelníkov sa najčastejšie vyskytuje kunka obyčajná (*Bombina bombina*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), užovka obojková (*Natrix natrix*). Z vtákov za charakteristické možno považovať napr. kúdeľníčku lužnú (*Remiz pendulinus*) a slávika veľkého (*Luscinia luscinia*). Väčšina druhov vtákov využíva vodné aj lesné prostredie, napr. kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*). Cicavce využívajú toto prostredie hlavne kvôli potrave a ochrane, napr. sviňa divá (*Sus scrofa*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*). Z drobných cicavcov sa tu vyskytuje napr. duloonica vodná (*Neomys fodiens*) a hraboš severský (*Microtus oeconomus*). Na dubové lesy nížin je naviazaný napr. roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač dubový (*Plagionotus arcuatus*), z motýľov je to napr. mníška veľkohlavá (*Lymantria dispar*), obaľovač zelený (*Totrix viridana*) a obaľovač dubový (*T. loeflingiana*), z blanoklídlovcov napr. hrčiarka listová (*Diplolepis quercus folii*). Z veľkej skupiny vtákov naviazanej na tento biotop sú tu napr. d'atlovce, strakoše, hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*) a iné. Známym je introdukovaný druh bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*) alebo daniel škvrnitý (*Dama dama*). Borovicové nížinné lesy predstavujú osobitný svet pre väčšinu živočíchov. Najväčšou živočíšnou skupinou vyhladávané toto prostredie je hmyz, z motýľov napr. priadkovec borovicový (*Dendrolimus pini*), obaľovač borovicový (*Blasthesia turionella*), mora borovicová (*Panolis flammea*). Z chrobákov napr. krasoň borovicový (*Chalcophora mariana*), lykokaz borovicový (*Myelophillus piniperda*), lienka veľká (*Anatis ocellata*). V lesoch pahorkatín sa z motýľov vyskytujú napr. obaľovač dubový (*Aleimma loeflingiana*), mníška veľkohlavá (*Lymantria dispar*), z chrobákov napr. húseničiar hnedý (*Calosia inquisitor*), drobčik čierny (*Ocypus tenebriosus*), z ulitníkov slimák červenkastý (*Monachoides incarnata*), vretienka lesklá (*Cochlodina laminata*). Z plazov tu žijú vzácne druhy napr. jašterica zelená (*Lacerta viridis*), užovka stromová (*Elaphe longissima*). Z vtákov sú najhojnejšie napr. žlna zelená (*Picus viridis*), slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*) a z cicavcov napr. plch sivý (*Glis glis*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), sviňa divá (*Sus scrofa*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*). V podhorských lesoch je početnou skupinou hmyz, z chrobákov napr. drvinár hnedý (*Hylocoetus dermestoides*), bystrušky (*Carabus*) – bystruška nosatá (*Cychrus caraboides*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), fúzač bukový (*Cerambyx scopolii*), fúzač alpínsky (*Rosalia alpina*). Z obojživelníkov tu žije napr. mlok veľký (*Triturus cristatus*), zo žiab ropucha obyčajná (*Bufo*

bufo), ropucha zelená (*Bufo viridis*), skokan hnedý (*Rana temporaria*). Z plazov tu žije jašterica múrová (*Lacerta muralis*), vretenica obyčajná (*Vipera berus*). Zo skupiny vtákov sa tu prelínajú druhy lesov nížinných, pahorkatinných a podhorských. Stabilnejšie sa v podhorských lesoch vyskytujú napr. holub hrivnák (*Columba palumbus*), sluka hôrna (*Scolopax rusticola*), z dravcov je to jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), ojedinele aj orol krikľavý (*Aquila pomarina*), bežnejšia je sova obyčajná (*Strix aluco*). Zo spevavcov sú známe sýkorky – sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*) a iné. Z netopierov sa v tomto prostredí môžu vyskytnúť netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*) a rajniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*). Z cicavcov tu žije kuna lesná (*Martes martes*), mačka divá (*Felis lvestris*), jazvec obyčajný (*Meles meles*), v hornej hranici lesov jelen obyčajný (*Cervus elaphus*) (RIÚS TTSK 2014 – 2020).

Biotopy

Územie TTSK sa nachádza na rozhraní dvoch ekologicky a zoogeograficky odlišných regiónov, konkrétne malokarpatských lesov a panónskych stepí, ktoré v interakcii s tokom Dunaja determinujú existenciu pomerne rozsiahleho komplexu rozmanitých prírodných, poloprírodných aj antropogénne vytvorených biotopov. Práve z týchto dôvodov medzi prevládajúce biotopy dotknutého územia môžeme zaradiť (RIÚS TTSK 2014 – 2020):

- ***lesné biotopy:***
 - biotopy lužných lesov a brehových porastov,
 - biotopy malokarpatských lesov,
- ***biotopy vodných ekosystémov:***
 - biotop riek,
 - biotopy potokov a kanálov,
 - biotopy vodných plôch,
 - biotopy ramien a močiarov,
 - biotopy rybníkov,
- ***atropogénne biotopy:***
 - biotopy parkov,
 - biotopy trávnatých plôch,
 - biotopy vinogradov ,
 - biotopy ovocných sádov,
 - biotopy polí,
 - biotopy záhradkárskejších a chatových osád,

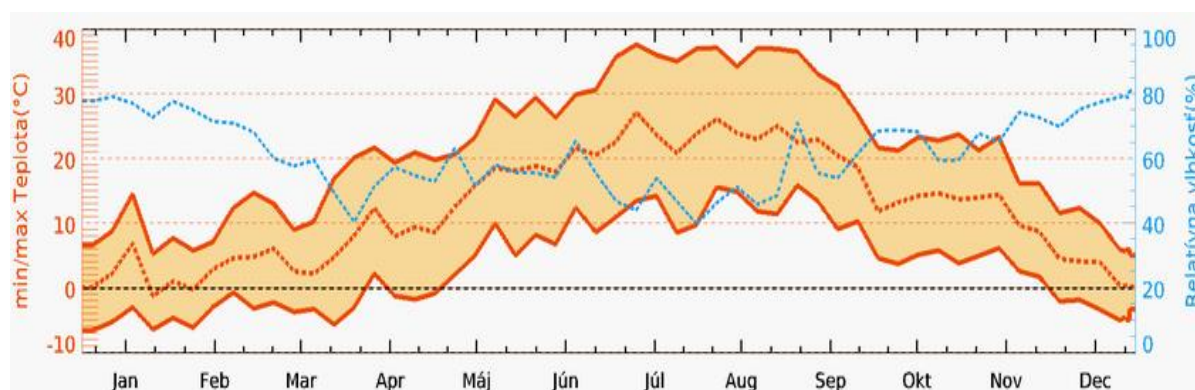
- biotopy s prevahou zastavaných plôch,
- biotopy kameňolomov,
- biotopy devastovaných plôch, odkryvov a im podobné.

Pravdepodobný vývoj stavu flóry, fauny a biotopov v TTSK, ak sa navrhovaný strategický dokument TTSK nebude realizovať.

Nulový stav je stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument TTSK neprijal a následne nebol realizovaný. V takomto prípade by nedošlo k naplneniu strategického cieľa podpory rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovaniu kvality efektívnej zdravotnej a lekárskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občanov orientovaných na inovatívne opatrenia a SMART riešenia a s tým súvisiacich princípov a zásad zlepšovania environmentálneho zdravia, avšak nijako by to neovplyvnilo efektívne dodržiavanie princípov a zásad ochrany fauny, flóry a biotopov v interakcii s vývojom environmentálneho zdravia.

1.5. Klimatické pomery⁵

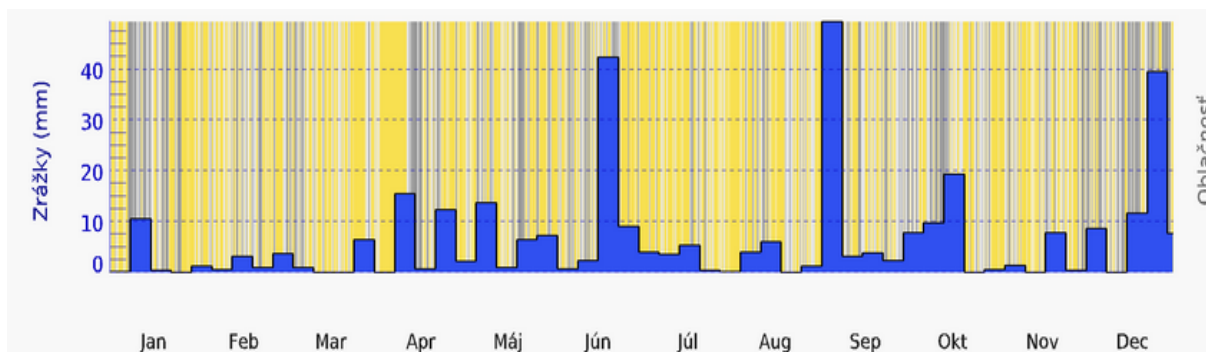
Územie TSSK sa rozprestiera v dvoch klimatických oblastiach - teplej a mierne teplej oblasti. Najsuchšie a najteplejšie sú južné oblasti Podunajskej nížiny a najchladnejšia je oblasť Malých Karpát. Priemerné ročné teploty sa pohybujú okolo 10 ° C. Priebeh priemerných ročných teplôt a relatívnej vlhkosti v krajskom meste TTSK znázorňuje Obr. 10 a zrážok a výskytu oblačnosti v období 18.12.2021 – 18.12.2022 Obr. 11.

Obr. 10 Priebeh priemerných teplôt v Trnave

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk>, 2022

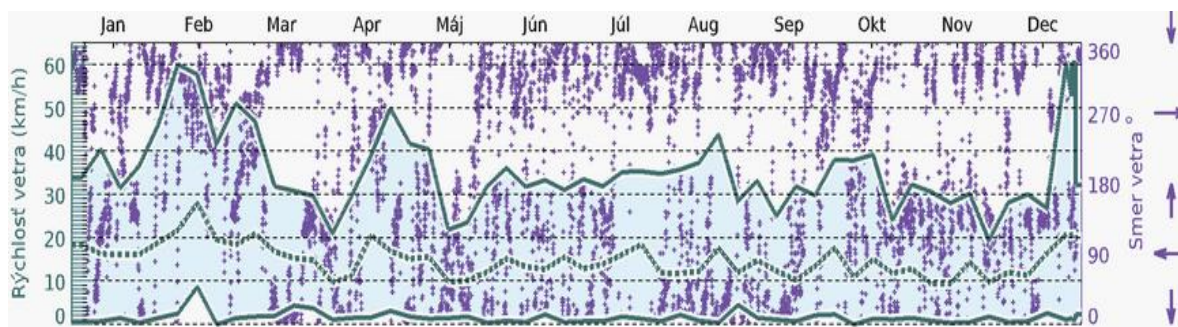
⁵ Informácie v tejto kapitole boli prevzaté a spracované na základe dokumentu Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy

Obr. 11 Priebeh priemerných zrážok v Trnave

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk>, 2022

Prúdenie vzduchu sa v prízemnej vrstve prispôsobuje tvárnosti terénu. Trnava má prevládajúci severo - západný smer vetra. Rýchlosť a smer vetra v krajskom meste TTSK udáva Obr. 12.

Obr. 12 Rýchlosť a smer vetra v Trnave

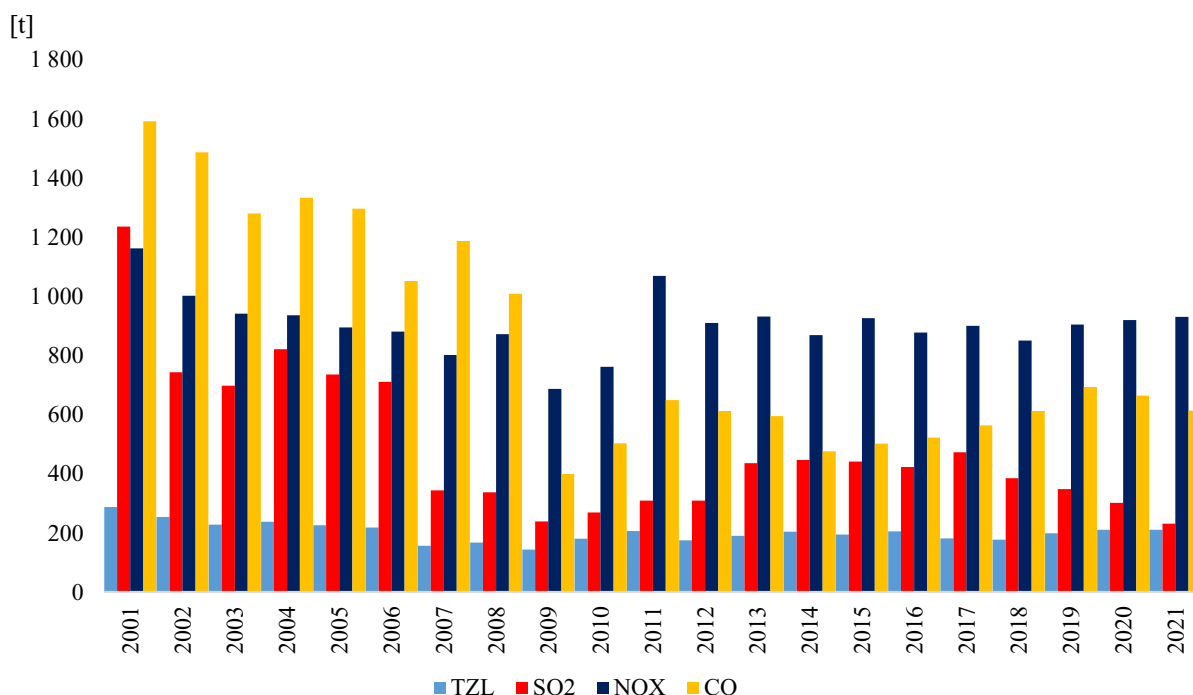
Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk>, 2022

Znečisťujúce látky v ovzduší

Kvalita ovzdušia, v TTSK je primárne determinovaná všetkými veľkými a strednými zdrojmi znečisťovania ovzdušia, ale aj ostatnými terciárnymi zdrojmi, vrátane mobilných zdrojov znečisťovania ovzdušia, ku ktorým je možné zaradiť automobilovú dopravu, teda aj mestskú hromadnú dopravu a individuálnu dopravu. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že TTSK má pomerne hustú cestnú aj železničnú sieť nadregionálneho významu v kontexte národohospodárskych aktivít. Cestná doprava v TTSK sa opiera o diaľnicu D1 a rýchlostné cesty R1 a R7. Jedná sa o kapacitne optimálne trasy zabezpečujúce plynulosť a bezpečnosť dopravy. Zároveň tieto dopravné koridory optimalizujú tranzitnú dopravu v území a napomáhajú zlepšovaniu vplyv dopravy na obyvateľstvo i životné prostredie, pri zohľadnení produkcie CO₂. Železničná doprava zohráva v TTSK významnú úlohu, nakoľko dĺžka železničnej trate v regióne je v súčasnosti 347 km. Vodná doprava v kraji je rozvinutá v

dvoch okresoch, konkrétne v okresoch Dunajská Streda a Skalica. Letecká doprava je zastúpená štyrmi letiskami. Štatút medzinárodného letiska má letisko Piešťany, ktoré je využívané na nepravidelnú prevádzku. Trnavské letisko je využívané pre poľnohospodárske aktivity, agrochemické služby. Letiská v Boleráze (časť Klčovany) a v Holíči sú v súčasnosti využívané na športové účely.

Emitovanie znečisťujúcich látok (ZL) vykazuje na území TTSK kolísavú tendenciu vývoj vo všetkých základných ZL, pričom v rokoch 2001 – 2021 bolo emitovaných do ovzdušia v priemere 202,0 t.rok⁻¹ tuhých znečisťujúcich látok (TZL), 487,1 t.rok⁻¹ SO₂, 905,7 t.rok⁻¹ NO_x a 893,8 t.rok⁻¹ CO. Najviac všetkých ZL bolo emitovaných do ovzdušia v roku 2001, konkrétne 287,2 t.rok⁻¹ TZL, 1 235,2 SO₂ t.rok⁻¹, 1 162,4 NO_x t.rok⁻¹ a 1 591,8 CO t.rok⁻¹. V roku 2009 bolo najmenej emitovaný do ovzdušia nasledujúcich ZL: 142,6 t.rok⁻¹ TZL, 686,6 NO_x t.rok⁻¹ a 398,8 CO t.rok⁻¹, pričom najmenej SO₂ bolo emitovaných v roku 2021 (230,8 t.rok⁻¹). Vypúšťanie všetkých základných ZL vykazovalo v roku 2021 v porovnaní s rokom 2001 pokles, pričom najvyšší pokles vykazoval SO₂ (pokles o 1 004,4 t, t. j. o 81,31 %) a najnižší TZL (pokles o 77,0 t, t. j. o 26,81 %), pričom CO klesol o 979,0 t, t. j. o 61,50 % a NO_x o 232,0 t, t. j. o 19,96 % (Obr. 13).

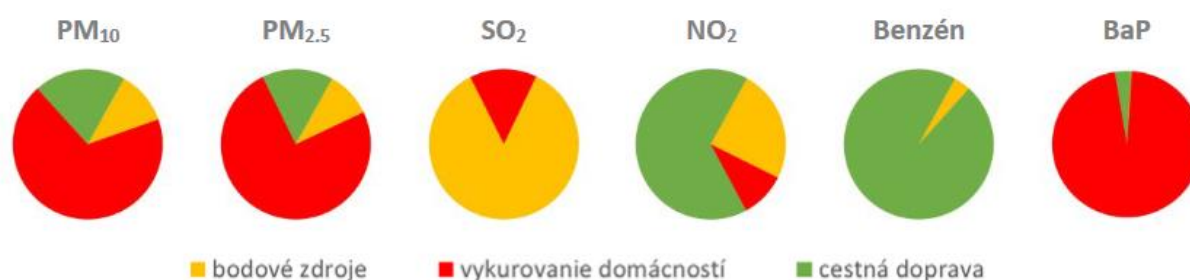

Obr. 13 Emitovanie základných znečisťujúcich látok v TTSK

Zdroj: ŠÚSR, 2022

V roku 2021 sa najviac podieľali veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia na emitovaní

SO₂ a najmenej na benzéne, domácnosti vykurovaním emitovali najviac TZL (PM₁₀ aj PM_{2,5}) a benzo(a)pyrénu, cestná doprava emitovala najviac NO₂ a benzénu (Obr. 14).

Obr. 14 Podiel jednotlivých zdrojov znečisťovania ovzdušia na celkových emisiách v TTSK

Zdroj: SHMÚ, 2022

Poznámka: Stredné a veľké zdroje znečisťovania ovzdušia evidované v databáze NEIS sú označené pre tento účel ako „bodové zdroje“

V roku 2021 na území TTSK nebolo namerané prekročenie limitnej hodnoty pre SO₂, NO₂, CO a benzén, ani prekročenie limitnej hodnoty pre priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ a PM_{2,5}. Počet dní s priemernou dennou koncentráciou PM₁₀ nad 50 µg·m⁻³ bol pod úrovňou povoleného limitu. Cieľová hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu benzo(a)pyrénu nebola prekročená. Oblasť patrí z hľadiska kvality ovzdušia medzi menej problémové (SHMÚ, 2022).

Pravdepodobný vývoj stavu ovzdušia v TTSK, ak sa navrhovaný strategický dokument TTSK nebude realizovať.

Nulový stav je stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument TTSK neprijal a následne nebol realizovaný. V takomto prípade by nedošlo k naplneniu strategického cieľa podpory rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovaniu kvality efektívnej zdravotnej a lekárskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občanov orientovaných na inovatívne opatrenia a SMART riešenia a s tým súvisiacich princípov a zásad zlepšovania environmentálneho zdravia, avšak nijako by to neovplyvnilo efektívne dodržiavanie princípov a zásad ochrany ovzdušia v interakcii s vývojom environmentálneho zdravia.

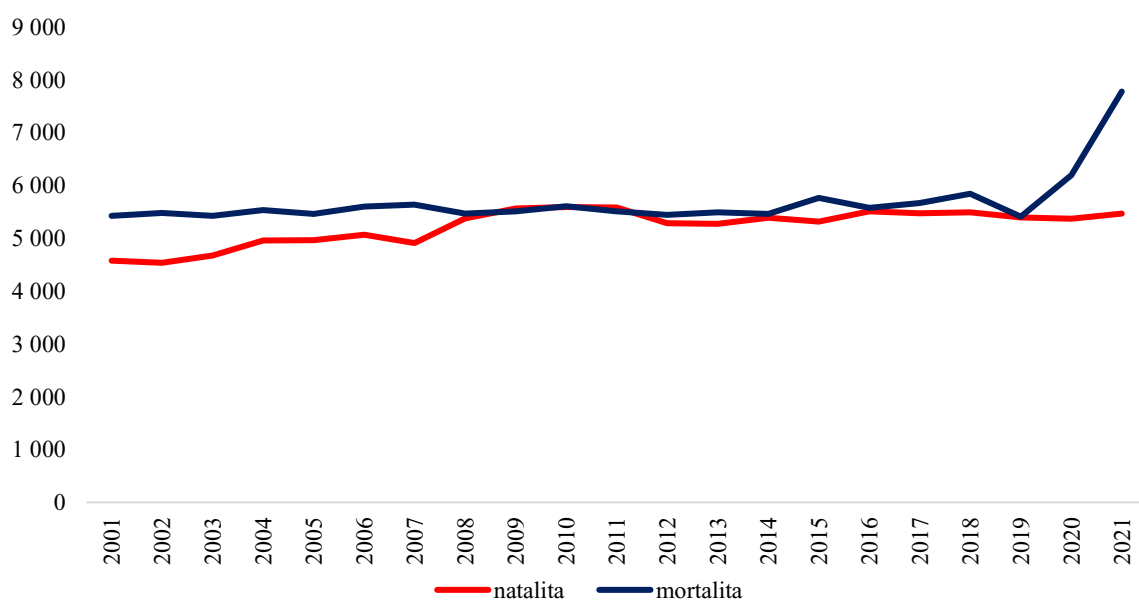
1.6. Zdravotný stav obyvateľstva

Medzi indikátory charakterizujúce zdravotný stav obyvateľstva patria:

- natalita (počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov za rok),

- mortalita,
- novorodenecká úmrtnosť (počet úmrtí detí mladších ako 28 dní na 1 000 živonarodených detí za rok),
- dojčenská úmrtnosť (počet úmrtí detí mladších ako jeden rok na 1 000 živonarodených detí).

Mortalita a natalita predstavujú v demografickom vývoji obyvateľov kľúčové postavenie, pretože predstavujú základné zložky reprodukcie. Zároveň sa oba demografické javy podieľajú, každý iným spôsobom, na vytváraní vekovej štruktúry. Vývoj natality a mortality bol v rokoch na území TTSK v rokoch 2001 – 2021 charakterizovaný kolísavou tendenciou vývoja, pričom priemerná natalita v sledovanom období vykazovala úroveň 5 228 osoba.rok⁻¹ a mortalita 5 681 osoba.rok⁻¹. Najvyššiu natalitu vykazoval TTSK v roku 2010, kedy sa narodilo 5 593 detí a najnižšiu v roku 2002, kedy sa narodilo iba 4 537 detí, pričom v sledovanom období v roku 2021 oproti roku 2001 natalita stúpila o 889 detí, t. j. o 19,4 %. Najvyššiu mortalitu vykazoval TTSK v roku 2021, kedy bolo zaznamenaných až 7 779 úmrtí a najnižšiu v roku 2019, kedy v dotknutom území zomrelo 5 410 osôb, pričom v sledovanom období v roku 2021 oproti roku 2001 mortalita stúpila o 2 353 osôb, t. j. o 43,4 %. (Obr. 15).

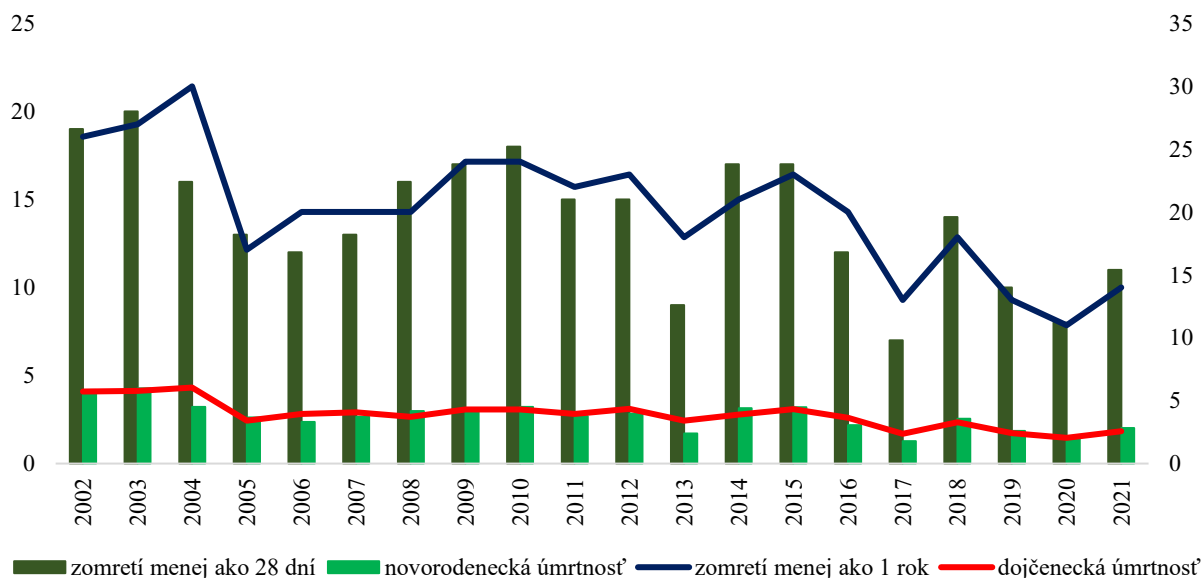

Obr. 15 Vývoj natality a mortality v TTSK

Zdroj: ŠÚSR, 2022

Vývoj novorodeneckej a dojčenskej úmrtnosti determinovaný počtom úmrtí detí, ktoré sa dožili menej ako 28 dní a menej ako 1 rok, vykazoval kolísavý charakter vývoja, pričom oba demografické ukazovatele v roku 2021 oproti roku 2001 klesli: novorodenecká úmrtnosť klesla

o 2 úmrtia, t. j. o 52,0 % a dojčenská o 3 úmrtia, t. j. o 55,3 %. Novorodenecká úmrtnosť vykazovala v sledovanom období najvyššiu hodnotu v roku 2003 (4,3 úmrtí detí mladších ako 28 dní) a najnižšiu v roku 2017 (1,3 úmrtí detí mladších ako 28 dní) s priemernou hodnotou 2,7 úmrtia za rok. Dojčenská úmrtnosť vykazovala v sledovanom období najvyššiu hodnotu v roku 2004 (6,0 úmrtí detí mladších ako 1 rok) a najnižšiu v roku 2020 (2,0 úmrtí detí mladších ako 1 rok) s priemernou hodnotou 3,9 úmrtia za rok (Obr. 16).

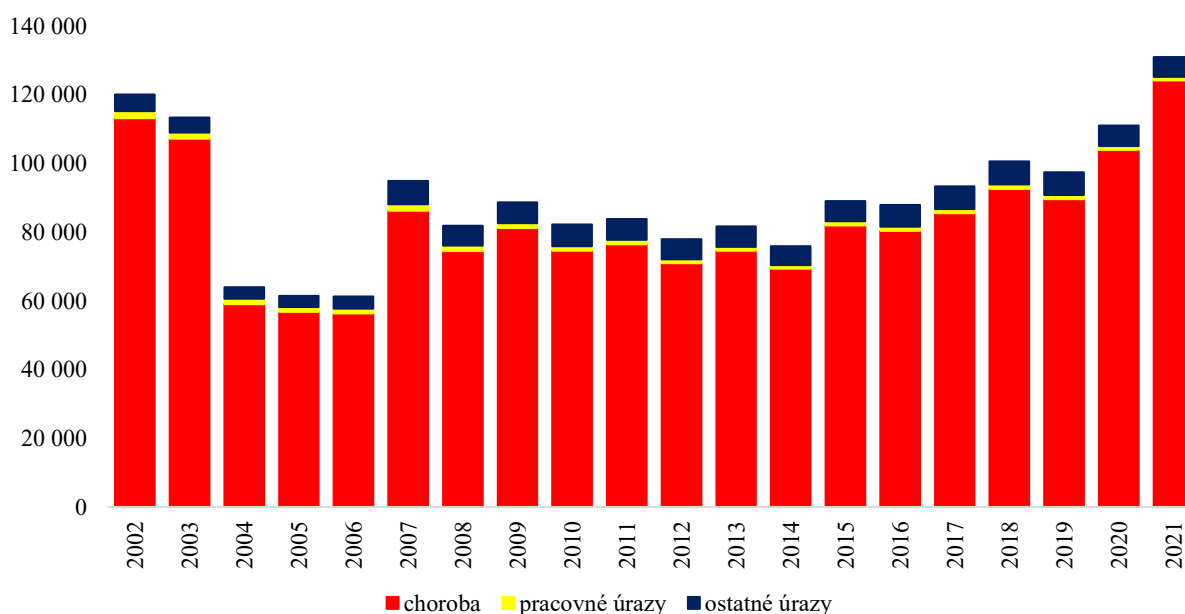

Obr. 16 Vývoj novorodeneckej a dojčenskej úmrtnosti v TTSK

Zdroj: ŠÚSR, 2022

Vývoj práceneschopnosti (PN), vrátane dôvodov jej vzniku, vykazoval v období rokov 2002 – 2021 kolísavú tendenciu vývoja, pričom PN v tomto období vykazovala priemernú ročnú hodnotu na úrovni 89 879 PN.rok⁻¹, s najnižšou početnosťou PN v roku 2005 (61 438 PN) a naopak najvyššou v roku 2021 (130 946 PN), pričom v tomto roku bolo na území TTSK zaznamenaných 5 505 949 kalendárnych dní PN, z čoho 5 073 001 dní bolo v dôsledku choroby, 68 829 dní v dôsledku pracovných a 364 119 dní v dôsledku ostatných úrazov. V tomto roku vykazovalo priemerné percento PN úroveň 4,77 % a priemerná doba 1 PN cca 42 dní (ŠÚ SR, 2022). Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že počet PN v roku 2021 oproti roku 2022 vzrástol o 89 879, t. j. o 9,1 %. Majoritný podiel na PN tvorili počas celého analyzovaného obdobia choroby s priemernou ročnou početnosťou na úrovni 82 944 PN.rok⁻¹, s najvyšším výskytom chorôb v roku 2021 (124 229 chorôb) a naopak najnižším v roku 2006 (56 310 chorôb), pričom ich početnosť v roku 2021 v porovnaní s rokom 2002 vzrástla o 11 031 chorôb, t. j. o 9,7 %. Najmenší podiel na vzniknutých PN tvorili pracovné úrazy s priemernou

ročnou hodnotou 1 346 PN.rok⁻¹, s najvyšším výskytom pracovných úrazov v roku 2002 (2 021 úrazov) a najnižším v roku 2021 (943 úrazov), pričom ich početnosť v roku 2021 oproti roku 2002 klesla o 1 078, t. j. o 53,3 %. Ostatné úrazy tvorili priemerne v analyzovanom období 6,2 %-ný podiel na celkovom počte PN s priemernou ročnou hodnotou 5 588 PN.rok⁻¹, s najvyšším výskytom v roku 2007 (6 830 ostatných úrazov) a najnižším v roku 2005 (3 208 ostatných úrazov), pričom ich počet v roku 2021 v porovnaní s rokom 2002 vzrástol o 945 ostatných úrazov, t. j. o 19,6 % (Obr. 17).

Obr. 17 Vývoj práceneschopnosti podľa dôvodov je vzniku v TTSK

Zdroj: ŠÚSR, 2022

Pravdepodobný vývoj zdravotného stavu obyvateľstva v TTSK, ak sa navrhovaný strategický dokument TTSK nebude realizovať.

Nulový stav je stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument TTSK neprijal a následne nebol realizovaný. V takomto prípade by nedošlo k naplneniu strategického cieľa podpory rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovaniu kvality efektívnej zdravotnej a lekárskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občanov orientovaných na inovatívne opatrenia a SMART riešenia a s tým súvisiacich princípov a zásad zlepšovania zdravotného stavu obyvateľstva .

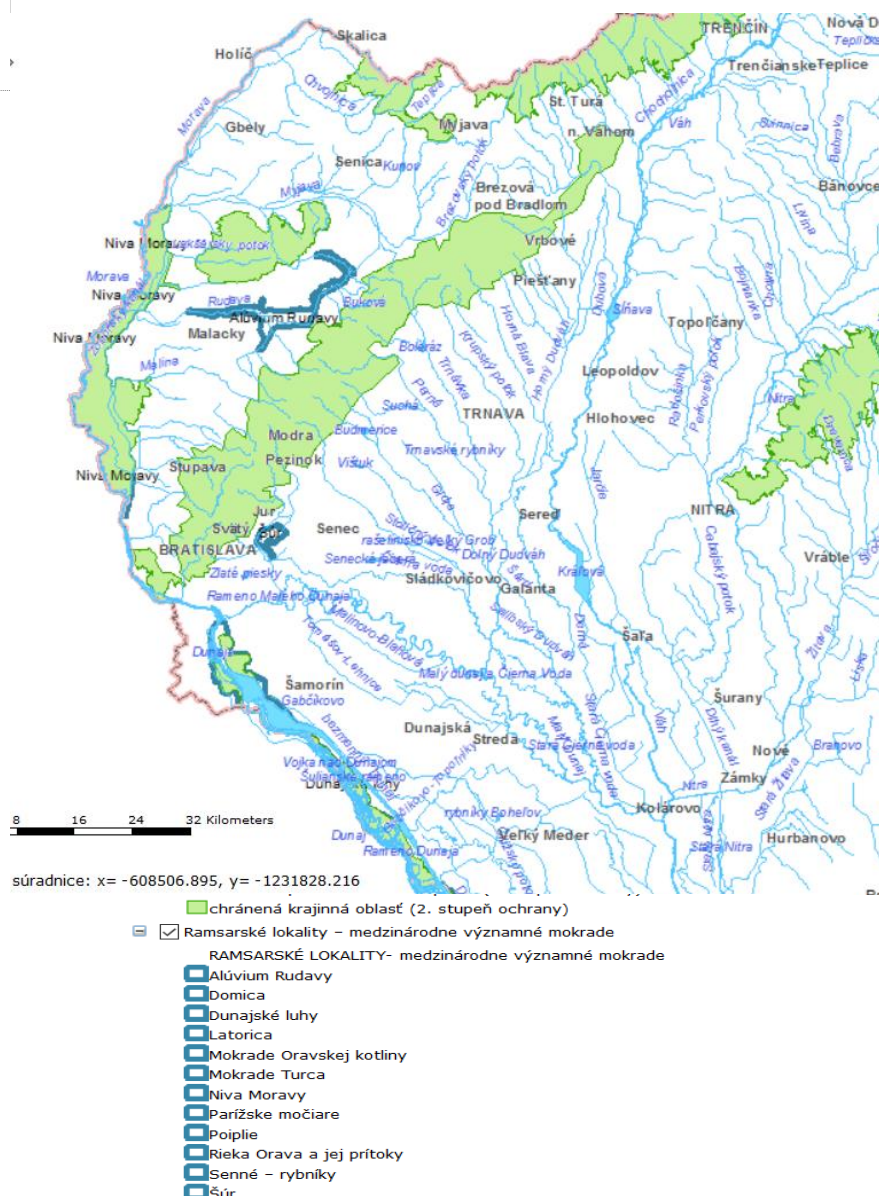
2. INFORMÁCIA VO VZŤAHU K ENVIRONMENTÁLNE OBZVLÁŠŤ DÔLEŽITÝM OBLASTIAM, AKÝMI SÚ NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU, EURÓPSKA SÚSTAVA CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000), CHRÁNENÉ VODOHOSPODÁRSKE OBLASTI A POD.⁶

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zvyšuje. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane (predpoklad na vyhlásenie za chránené). Na území TTSK sa nachádzajú tri chránené krajinné oblasti (CHKO): CHKO Malé Karpaty, CHKO Biele Karpaty, CHKO Záhorie, CHKO Dunajské luhy (Obr. 18).

Chránená krajinná oblasť (CHKO) – rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 1 000 ha, s rozptýlenými ekosystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia. Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany, ak nie je ustanovené inak.

CHKO Malé Karpaty sa nachádza na juhozápade Slovenska. Rozprestiera sa na území rovnomenného pohoria, ktoré tvorí horskú prekážku medzi Podunajskou a Záhorskou nížinou. Podľa súčasného územného a správneho členenia Slovenskej republiky sa o CHKO delia tri kraje a deväť okresov. Najjužnejšia časť leží v dvoch mestských okresoch Bratislavy (Bratislava III a Bratislava IV) a dvoch bratislavských vidieckych okresoch (Malacky a Pezinok). Stredná časť pretína TTSK a zasahuje do troch okresov (Piešťany, Senica a Trnava). Severná časť patrí do dvoch okresov TSK (Myjava a Nové Mesto nad Váhom). Do CHKO zasahujú katastre siedmich miest (Bratislava, Stupava, Svätý Jur, Pezinok, Modra, Brezová pod Bradlom a Nové Mesto nad Váhom) a 46 dedín.

⁶ Informácie v tejto kapitole boli prevzaté a spracované na základe dokumentu Nízkoúhlíková stratégia Trnavskej župy

Obr. 18 Chránené krajinné oblasti v TSSK, vrátane medzinárodne významných mokradi

Zdroj: Atlas.sk

Z geologickej stránky Malé Karpaty predstavujú pohorie tzv. jadrového typu s kryštallickým jadrom a druhohornými sedimentárnymi jednotkami obalu a príkrovov. Ich juhovýchodnú časť budujú dva rozsiahle žulové masívy tvorené veľmi rozpukanými hlbinnými vyvrelinami žulového typu. Sporadicky sa v kryštaliniku vyskytujú aj série premenených hornín, ako sú svory, ruly, fylity a amfibolity. Súvislejší pás miestami zrudnených hornín, ktorý pohorie pretína medzi Pezinkom a Pernekom, bol v minulosti miestom ťažby rúd, najmä striebra, zlata, pyritu a antimónu. Po západnej strane Malých Karpát sa tiahne pásmo zvrásnených sedimentov pôvodne usadených na dne druhohorného mora (vápence, dolomity, kremence a bridlice). Na juhu je pomerne úzke, avšak smerom na severovýchod sa rozširuje, v severnej časti Malých

Karpát až na celú šírku pohoria. Horniny druhohorného pásma budujú charakteristickú kulisu výrazných vyvýšení vystupujúcich nad záhorskou stranou. Na túto časť sa viaže výskyt krasových útvarov. Kras je v Malých Karpatoch rozdrobený do niekoľkých častí. Nachádza sa tu Borinský, Plavecký, Smolenický, Dobrovodský a Čachtický kras. Z mnohých jaskýň je jedinou prístupnou jaskyňa Driny v smolenickom krase.

V geologickej stavbe Malých Karpát nechýbajú ani mladšie nezvrásnené morské usadeniny treťohorného veku. Sú z obdobia, keď more zasahovalo dovnútra dnešného pohoria. Nepatrné zvyšky pobrežného útesu sa zachovali na Sandbergu pod Devínskou Kobylou. Reliéf CHKO Malé Karpaty je podstatne mladší ako geologická štruktúra. Počas mladších treťohôr a štvrtohôr sa pohorie postupne zdvihlo do dnešnej tektonickej hraste. Z hľadiska nadmorskej výšky Malé Karpaty nepatria medzi vysoké pohoria Západných Karpát, avšak vďaka susedstvu s nížinami sú morfológicky veľmi výrazné. Najvyšší vrch Záruby dosahuje výšku 767 m. Vyšších ako 700 m je okrem neho ešte ďalších 10 malokarpatských vrcholov. Malé Karpaty sa členia na štyri pomerne odlišné časti. Južnú časť tvoria Devínske Karpaty. Prestupujú ich viaceré priečne zlomy, na ktorých sa sformovali depresie – Devínska brána, cez ktorú preteká Dunaj, a Lamačská brána. Najvyšší je izolovaný masív Devínskej Kobyly, ktorá je s nadmorskou výškou 514 m najvyšším bodom Bratislavy. Severne ležiace Pezinské Karpaty majú charakter masívneho pohoria s pomerne rozľahlými ústrednými plošinami (rovne), ktoré predstavujú relikty málo členitého reliéfu vytvoreného v mladších treťohorách. Západnú časť Pezinských Karpát tvorí pásmo miestami skalnatých vyvýšení, ktoré sú najvyššími vrchmi Malých Karpát (Vysoká, Vápenná a Záruby). Najvyššie sú Záruby vystupujúce o 460 m nad hlboko zaklesnutú Bukovskú depresiu. Severne od Bukovskej depresie ležia Brezovské Karpaty. Majú podobný charakter reliéfu ako Pezinské Karpaty, ibaže sú nižšie a na ich stavbe sa nepodieľajú horniny kryštalinika. Sú pomerne masívne a vnútri plošinové. Z treťohorných rovní vyčnievajú dve výrazné vyvýšeniny Klenová (585 m) a Vrátno (576 m). V strede masívu leží Dobrovodská kotlina. Táto tektonická prepadlina s trojuholníkovým pôdorysom vykazuje najvyššiu seizmickú aktivitu na Slovensku. Severné ukončenie Malých Karpát vytvárajú Čachtické Karpaty. Južne sa nachádza najužšia časť pohoria, v ktorej sa jeho protihľadá okraje približujú na necelé 2 km. Kompaktnosť úzkeho chrbta narušajú dve priečne prielomové doliny, ktoré ho celkom pretínajú. Južnou Prašnickou bránou preteká Holeška, ktorá má veľkú časť povodia na území Myjavskej pahorkatiny. Severne leží prielom Jablonky obkľúčajúci čachtický hradný vrch. V najsevernejšej časti sa Čachtické Karpaty rozširujú a zvyšujú do zalesneného masívu Nedze s najvyšším vrchom Salašky (588 m). V CHKO Malé Karpaty výrazne dominujú lesné rastlinné

spoločenstvá. Na teplých a suchých lokalitách, akou je napríklad juhozápadný svah Devínskej Kobyly, rastú stepné až lesostepné rastlinné spoločnosti s početnými vzácnymi a ohrozenými druhmi. Malé Karpaty sú bohaté na lesnú zver. Stretnutia turistov s jeleňou či so srnčou zverou nie sú nijakou zvláštnosťou. Početné stavy dosahuje aj diviacia, muflonia a danielia zver. V ostatných rokoch sa v malokarpatských lesoch okrem bežných predátorov (líška alebo jazvec) objavujú aj vlčie svorky. Bohato zastúpená je vtáčia ríša. Na skalách a skalných ruinách žije 11 druhov dravcov, medzi nimi aj vzácny sokol rároh. Z plazov sa v Malých Karpatoch vyskytujú všetky bežne rozšírené druhy. CHKO Malé Karpaty je jedinou chránenou krajinnou oblasťou s výrazne rozvinutým vinohradníctvom. Jej ďalšia špecifickosť spočíva v tom, že zasahuje na územie veľkomesta. Človek ju upravil na lesopark, ktorý je významným rekreačným zázemím Bratislavy. Rekreačné aktivity sa rozvíjajú vo viacerých turistických centrách – Železná studienka, Kamzík, Zochova chata a Harmónia stáli pri zrode turizmu na Slovensku. Oblíbená je aj Pezinská Baba a Jahodník. Významným centrom letnej rekreácie je vodná nádrž Buková.

CHKO Biele Karpaty je jedna zo 14 chránených krajinných oblastí na Slovensku. Oblasť sa rozkladá na slovenskej časti Bielych Karpát, ktoré sú súčasťou Karpát, na západnom Slovensku. Oblasť sa rozkladá od okresu Skalica na juhozápade smerom k okresu Púchov na severovýchode, pričom kopíruje hranicu medzi Slovenskom a Českom v dĺžke okolo 80 km. CHKO Biele Karpaty je vyhlásená z dôvodu zachovania a zveľaďovania ukážkových častí rázovitej krajiny Bielych Karpát, ktorej pestrosť a bohatstvo živej prírody sú podmienené tak prírodnými podmienkami ako aj dlhodobými ľudskými zásahmi, ktoré zvýšili diverzitu oproti pôvodnému nenarušenému stavu. Na geologickej stavbe Bielych Karpát sa popri vonkajšom flyšovom pásme na SZ podieľa pruh bradlového pásma na JV. Charakteristickým javom bradlového pásma je, že časť starších útvarov vyčnieva nad okolité útvary paleogénneho veku, tvorí vápencové bradlá, osamotené bralá, skalné steny, sutinové kužele. V súčasnosti územie CHKO Biele Karpaty je tvorené prelínajúcim sa systémom lesných komplexov (lesnatosť CHKO je 67%) - prevažne pôvodného druhového zloženia (buk, dub, hrab, javor, jaseň, lipa a pod.) bez zatiaľ vážnejších známkov poškodenia, poľnohospodárskej vidieckej krajiny s ornou pôdou, lúkami a pasienkami s typickou bielokarpatskou kvetenou, riek a potokov lemovaných brehovými vrbovo - jelšovými porastami, množstvom starých ovocných sádov, remízok, medzí. K najpozoruhodnejším fenoménom Bielych Karpát patrí vegetácia práve pre svoju rôznorodosť (celkový počet zistených druhov vyšších rastlín sa pohybuje okolo 1200). Vhodné podmienky a extenzívne obhospodarovanie lúk umožnili rozvoj vstavačovitých Orchidaceae: *Orchis morio*,

O.militaris, *O.pallens*, *O. ustulata*, *O.tridentata*, *O.mascula*, *Dactylorhiza incarnata*, *D.majalis*, *D.sambucina*, *D.fuchsii* *sooiana*, *Gymnadenia conopsea*, *G. montana*, *G. densiflora*, *Cypripedium calceolus*, *Traunsteinera globosa*, *Epipactis palustris*, *E.microphylla*, *E. atrorubens*, *Ophrys holubyana*, *Platanthera chlorantha*, *P.bifolia*, *Cephalanthera damasonium*, *C.longifolia*, *Anacamptis pyramidalis*. Bielokarpatské lúky sú význačné veľkou rozmanitosťou zoogenofundu, predovšetkým bezstavovcov. Sú najväčším európskym náleziskom viacerých ohrozených druhov motýľov. Tieto lúky boli v minulosti jedenkrát kosené a následne prepásané.

CHKO Záhorie je prvou vyhlásenou nížinnou chránenou krajinou na Slovensku. Pozostáva z dvoch častí - severovýchodnej a západnej. Severovýchodná časť je ovplyvnená veternými procesmi súvisiacimi s prenosom piesku. Reliéf tvoria presypové valy, vetrom zvlnené pokrovy, bachrany, oblé presypy a duny polmesiačikovitého tvaru. Záhorská nížina vďaka svojmu umiestneniu križuje horské celky na trase sever - juh, čím tvorí dôležitú migračnú trasu pre sezónne ťahy vtákov. Súčasný teplotný kontrast medzi studenými medzidunovými zníženinami a vyhriatymi pieskovými nánosmi podmieňuje bohatú druhovú pestrosť rastlín, kde sa striedajú druhy horské, pozostatky z chladnejších období, s druhmi typickými pre teplé a suché stanovišťa. Živočíchy sú zastúpené hlavne druhmi viažúcimi sa na teplé a suché stanovišťa, ako sú mravce a dudky. Borovicové porasty s bohatstvom hmyzích predátorov sú potravnou základňou pre lelká, škvránika stromového a netopiere. Západná časť CHKO predstavuje krajinu modelovanú činnosťou veľkej rieky s riečnymi terasami a širokou riečnou nivou. Zaplavované nívne lúky so zachovalou bohatou kvetenou nemajú v súčasnosti svojou rozsiahlosťou na Slovensku obdobu. Lúky sú harmonicky rozprestreté v susedstve s lužnými lesmi, ktoré sú drevinovým zložením blízke pôvodným lesom. Členité hranice lesov s lúkami sú husto pretkané sieťou starých ramien, riečnych jazier a sezónnych mokradí. Tieto tri hlavné prvky krajiny štruktúry spolu vytvárajú pestré a pravidelnými záplavami aj dynamické prostredie a vhodné životné podmienky pre veľkú škálu rastlinných a živočíšnych druhov. Z rastlínstva veľmi pôsobivo vyznieva niekoľko štvorcových kilometrov veľký koberec plamienka celistvolistého. Zo živočíchov sú najcharakteristickejšie skupiny viažúce sa na vodu, ako reliktné kôrovce, mäkkýše, ryby, obojživelníky a množstvo druhov vodného vtáctva. V poslednom období udáva nový charakteristický ráz brehovým lužným lesom aj navráťivší sa bobor.

CHKO Dunajské luhy sa rozprestiera na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku

Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko - maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Toto jedinečné územie sa celé nachádza na arecentnom agradačnom vale Dunaja. Systém agradačných valov a akumulčných depresíí s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie, vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja. Takto vytvorená ramenná sústava sa zachovala čiastočne v úseku od Dobrohošte po Sap, ale aj napriek tomu patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe.

V závislosti od hydrologických podmienok pozdĺž Dunaja sa tu na pomerne malom území vyskytujú spoločenstvá lesné, vodné, mokradné, lúčne a psamofilné. Vo vzácnych a ohrozených spoločenstvách vodných rastlín otvorených plôch ramennej sústavy sú zastúpené chránené druhy lekno biele, leknica žltá, vzácna salvínia plávajúca, kotvica plávajúca, leknovec štítnatý a i. V lúčnych spoločenstvách a v bývalých mŕtvych ramenách, rastú viaceré ohrozené druhy čeľade vstavačovitých - vstavač ploštičný, v. vojenský, v. obyčajný, krušík širokolistý, vemenník dvojlistý a i. Lesné spoločenstvá ovplyvňuje predovšetkým vyššia až vysoká hladina podzemnej vody a občasné záplavy. V závislosti od výšky hladiny podzemnej vody sa tu vyvinuli spoločenstvá vrbových jelšín, dubových jasenín a brestových jasenín s topoľom, brestových jasenín s hrabom a drienových dúbrav.

Zoocenózy Dunaja a prilahlých luhov sú ovplyvnené pestrosťou biotopov od vodných až po xerothermné. Zoogeograficky je územie pod vplyvom Panónskej nížiny, ale i alpskej sústavy, s ktorými je prepojené prostredníctvom Dunaja. Významne sú tu zastúpené najmä faunistické prvky močiarnych a vodných biocenóz a spoločenstvá lužných lesov. V území bolo zistených napríklad 109 druhov mäkkýšov, z toho 22 ohrozených. Na Podunajsku (od Bratislavy po Štúrovo) bolo zistených viac ako 1 800 druhov chrobákov. Z nich je pozoruhodný najmä výskyt doteraz vo svete neznámeho druhu *Thinobius korbeli*, ale aj viacerých druhov, ktoré sa vyskytujú na Slovensku iba v priestore ramennej sústavy Dunaja (*Hydrovatus cuspidatus*, *Bagous bagdatensis*, *Donacia crassipes* a iné). Z drobných cicavcov je významný reliktný výskyt hraboša severského. Osobitný význam má územie pre hniezdenie a hibernáciu vodného vtáctva. Pravidelne sa tu vyskytujú vzácne druhy vtákov, ako napríklad orliak morský, beluša malá a volavka purpurová. Slovensko-maďarský úsek Dunaja je medzinárodne významným vtáčím územím (IBA). Dôležitou zložkou živočíšstva navrhovaného chráneného územia sú ryby. V Dunaji a jeho ramenách sa vyskytuje najvyšší počet druhov rýb zo všetkých vodných tokov Slovenska. Táto skupina živočíchov patrí medzi najviac postihnuté výstavbou vodných diel na Dunaji. Zo vzácnych a chránených druhov tu žije divá forma kapra (sazan), blatniak tmavý, šabl'a krivočiara a býčko škvrnitý. Celé územie CHKO je zapísané do Zoznamu mokradí

medzinárodného významu (Ramsarská konvencia) (www.sopsr.sk).

V záujmovom území sa nachádza 84 maloplošných chránených území: 26 chránených areálov (CHA), 1 národná prírodná pamiatka (NPP), 25 prírodných pamiatok (PP), 8 národných prírodných rezervácií (NPR) a 24 prírodných rezervácií (PR), ktorých prehľad po jednotlivých okresoch dotknutého územia udávajú Tab. 9 - Tab. 15.

Tab. 9 Prehľad maloplošných chránených území okresu Dunajská Streda

Kategória	Názov	Výmera [ha]	Výmera ochranného pásma [ha]	Zóna, stupeň ochrany
PP	Kráľovská lúka	4,096	x	A -5
NPR	Ostrov orliaka morského	24,091	x	A -5
PR	Hetmėň	14,854	x	B -4
PR	Jurovský les	2,07	x	B -4
NPR	Klátovské rameno	311,028	x	A -5
PR	Opatovské jazierko	2,338	x	B -4
CHA	Gabčíkovský park	31,4	x	B -4
CHA	Hubický park	33,296	x	B -4
CHA	Kráľovičovskokračiansky park	12,909	x	B -4
CHA	Rohovský park	12,9	x	B -4
CHA	Tonkovský park	8,134	x	B -4
PR	Foráš	116,02	x	A -5
CHA	Konopiská	7,747	x	B -4
CHA	Čiližské močiare	88,6569	x	B -4
NPR	Čičovské mŕtve rameno	80,395	x	A -5

Zdroj: www.sopsr.sk

Tab. 10 Prehľad maloplošných chránených území okresu Galanta

Kategória	Názov	Výmera [ha]	Výmera ochranného pásma [ha]	Zóna, stupeň ochrany
NPR	Dubník	171,831	x	B -4
PR	Mačiansky háj	25,33	x	A -5
PP	Mačiansky presyp	1,29	x	B -4
PP	Mostovské presypy	3,097	x	B -4
PR	Sládkovičkovská duna	0,992	x	B -4
PP	Štrkovské presypy	1,797	x	B -4
PP	Tomášikovský presyp	1,269	x	B -4
CHA	Abrahámsky park	10,884	x	B -4
CHA	Galantský park	3,155	x	B -4
CHA	Park pri Ihrisku	3,046	x	B -4
CHA	Košútsky park	1,905	x	B -4
CHA	Seredský park	8,357	x	B -4
CHA	Sládkovičovský park	1,234	x	B -4
CHA	Šalgočiansky park	2,632	x	B -4
CHA	Tomášikovský park	23,224	x	B -4

Zdroj: www.sopsr.sk

Tab. 11 Prehľad maloplošných chránených území okresu Hlohovec

Kategória	Názov	Výmera [ha]	Výmera ochranného pásma [ha]	Zóna, stupeň ochrany
CHA	Malé Vážky	3,444	x	B -4
PR	Sedliská	5,847	x	B -4
CHA	Dedova jama	30,667	x	B -4

Zdroj: www.soprs.sk

Tab. 12 Prehľad maloplošných chránených území okresu Piešťany

Kategória	Názov	Výmera [ha]	Výmera ochranného pásma [ha]	Zóna, stupeň ochrany
PR	Čerenec	1,82	x	B -4
PR	Chríb	14,954	x	B -4
PR	Málová	15,274	x	B -4
PR	Orlie skaly	31,561	x	B -4
PR	Pod Holým vrchom	12,631	x	B -4
CHA	Sĺňava	400,007	68,221	B - 4 / C -3
PP	Veľký jarok	0,841	x	C -3
PR	Lančársky Dubník	26,707	x	A -5
PP	Visiace skaly	0,752	x	B -4
PP	Malá Pec	14,308	x	B -4
PP	Veľká pec	-	x	*

Zdroj: www.soprs.sk

Tab. 13 Prehľad maloplošných chránených území okresu Senica

Kategória	Názov	Výmera (ha)	Výmera ochranného pásma [ha]	Zóna, stupeň ochrany
NPR	Červený rybník	139,654	73,792	B - 4 / C -3
CHA	Jubilejný les	13,017	x	B -4
PR	Kamenec	61,405	x	A -5
PP	Kyseľová	10,682	x	B -4
PP	Mníchova úboč	22,589	x	B -4
NPR	Zelienka	86,507	x	A -5
PR	Chvojnicka	5,06	x	A -5
PP	Zrubárka	13,405	x	A -5
PP	Rieka Myjava	5,648	x	B -4
CHA	Bahno	49,65	x	B -4
CHA	Rudava	1 958,66	x	B -4
PR	Jasenácke	49,92	x	A -5
PR	Vanišovec	196,84	x	A -5

Zdroj: www.soprs.sk

Tab. 14 Prehľad maloplošných chránených území okresu Skalica

Kategória	Názov	Výmera [ha]	Výmera ochranného pásma [ha]	Zóna, stupeň ochrany
PP	Ivánek (štandard. názov Ivanské rameno)	4,105	x	A -5
PP	Kátovské rameno	11,166	x	A -5
CHA	Mŕtve rameno Lipa (Štepnické rameno)	3,992	x	B -4
PR	Veterník	15,676	x	B -4
PR	Chvojnica	5,06	x	A -5
PP	Raková	8,415	x	B -4
PP	Chropovská strž	44,246	x	B -4
CHA	Búdkovianske rybníky	13,242	x	B -4
PR	Šmatlavé uhlisko	8,358	x	B -4
CHA	Vodná nádrž Petrova Ves	32,147	x	B -4

Zdroj: www.sopsr.sk

Tab. 15 Prehľad maloplošných chránených území okresu Trnava

Kategória	Názov	Výmera [ha]	Výmera ochranného pásma [ha]	Zóna, stupeň ochrany
PR	Bolehav	93,232	x	A -5
PR	Buková	9,624	x	B -4
NPR	Hlboča	124,527	x	A -5
NPP	Driny	0,031	11,7	Neaplikuje sa
PR	Katarína	17,689	x	B -4
PR	Lošonský háj	24,658	x	A -5
PP	Vyvieračka pod Bacharkou	3,508	x	B -4
PR	Skalné okno	12,352	x	B -4
CHA	Trnavské rybníky	38,274	28,256	B -4
NPR	Záruby	302,384	x	A -5
PP	Čertov žľab	23,267	x	B -4
CHA	Všivavec	34,258	x	A -5
PR	Slopy	156,396	x	A -5
CHA	Vlčkovský háj	64,096	x	B -4
PR	Klokoč	21,363	x	B -4
PP	Ľahký kameň	24,011	x	A -5
PR	Čierna skala	30,088	x	A -5

Zdroj: www.sopsr.sk

Za chránené stromy sú v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny kultúrne, vedecky, ekologicky, krajínovotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy, resp. ich skupiny vrátane stromoradií, ako aj stromy rastúce na lesnej pôde. V TTSK sa nachádza viacero chránených stromov, ktoré sú vedené v Katalógu chránených stromov Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny. Zoznam v súčasnosti evidovaných chránených stromov v jednotlivých okresoch TTSK udávajú Tab. 16 - Tab. 21.

Tab. 16 Chránené stromy v okrese Dunajská Streda

Označenie chráneného stromu	Názov chráneného stromu	Názov dreviný slovenský (vedecký)	Katastrálne územie
S 239	Dub v Kostolnej Gale	dub letný (Quercus robur L.)	Kostolná Gala
S 240	Koelreuterie v Hubiciach	jaseňovec metlinatý (Koelreuteria paniculata)	Hubice
S 241	Lipy vo Vrakúni	lipa malolistá (Tilia cordata Mill.)	Vrakúň
S 242	Topoľ čierny v Topoľníkoch	topoľ čierny (Populus nigra)	Topoľníky
S 243	Topoľ čierny v Šamoríne	topoľ čierny (Populus nigra)	Šamorín
S 244	Platany v Okoči	platan javorolistý (Platanus hybrida)	Okoč
S 245	Stromy vo Vojke	platan javorolistý (Platanus hybrida)	Vojka nad Dunajom
S 246	Platany v Nekyje na Ostrove	platan javorolistý (Platanus hybrida)	Nekyje na Ostrove
S 247	Platany v Blatnej na Ostrove	platan javorolistý (Platanus hybrida)	Blatná na Ostrove
S 248	Dub v Hornom Mýte	dub letný (Quercus robur L.)	Horné mýto
S 249	Dub v Michale na Ostrove	dub letný (Quercus robur L.)	Michal na Ostrove
S 250	Dub Letný v Lehniciach	dub letný (Quercus robur L.)	Veľký Lég
S 251	Dub letný v Mliečanoch	dub letný (Quercus robur L.)	Mliečany

Zdroj: stromy.enviroportal.sk

Tab. 17 Chránené stromy v okrese Galanta

Označenie chráneného stromu	Názov chráneného stromu	Názov dreviný slovenský (vedecký)	Katastrálne územie
S 165	Topoľ vo Veľkých Úľanoch	topoľ čierny (Populus nigra)	Veľké Úľany
S 167	Lipa v Pustých Úľanoch	lipa malolistá (Tilia cordata Mill.)	Pusté Úľany
S 168	Pagaštan konský v Gáni	pagaštan konský (Aesculus hippocastanum)	Gáň
S 169	Platan východný v Jelke	platan východný (Platanus orientalis L.)	Jelka
S 170	Topoľ čierny v Kajale	topoľ čierny (Populus nigra)	Kajal

Zdroj: stromy.enviroportal.sk

Tab. 18 Chránené stromy v okrese Trnava

Označenie chráneného stromu	Názov chráneného stromu	Názov dreviny slovenský (vedecký)	Katastrálne územie
S 432	Lipy pri Kalvárii	lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.)	Trnava
S 465	Lipa pri kostole v Smoleniciach	lipa malolistá (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Smolenice
S 466	Sekvojovec v parku v Dolnej Krupej	sekvojovec mamutí (<i>Sequoiadendron giganteum</i>)	Dolná Krupá
S 467	Platany v parku vo Voderadoch	platan javorolistý (<i>Platanus hispanica</i> Münch.)	Voderady
S 468	Sekvojovec v parku v Cíferi	sekvojovec mamutí (<i>Sequoiadendron giganteum</i>)	Cífer
S 469	Lipa na cintoríne v Dobrej Vode	lipa malolistá (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Dobrá Voda
S 487	Fándlyho jablň	jablň domáca (<i>Malus domestica</i>)	Naháč
S 496	Dolnolovčiský brestovec	brestovec západný (<i>Celtis occidentalis</i>)	Dolné Lovčice
S 498	Pálfiho smrek	smrek obyčajný (<i>Picea abies</i>)	Horné Orešany

Zdroj: stromy.enviroportal.sk

Tab. 19 Chránené stromy v okrese Hlohovec

Označenie chráneného stromu	Názov chráneného stromu	Názov dreviny slovenský (vedecký)	Katastrálne územie
S 460	Borovica v Zámockej záhrade v Hlohovci	borovica lesná (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	Hlohovec
S 461	Platan v Zámockej záhrade v Hlohovci	platan javorolistý (<i>Platanus hispanica</i> Münchh.)	Hlohovec

Zdroj: stromy.enviroportal.sk

Tab. 20 Chránené stromy v okrese Piešťany

Označenie chráneného stromu	Názov chráneného stromu	Názov dreviny slovenský (vedecký)	Katastrálne územie
S 463	Lipa v Drahovciach	lipa malolistá (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Drahovce
S 464	Platan v parku v Sokolovciach	platan javorolistý (<i>Platanus hispanica</i> Münchh.)	Sokolovce
S 470	Jaseň v parku v Chtelnici	jaseň štíhly (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)	Chtelnica
S 497	Piešťanské topole	topoľ čierny (<i>Populus nigra</i>)	Piešťany

Zdroj: stromy.enviroportal.sk

Tab. 21 Chránené stromy v okrese Skalica

Označenie chráneného stromu	Názov chráneného stromu	Názov dreviný slovenský (vedecký)	Katastrálne územie
S 428	Radimovské lipy	lipa malolistá (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Radimov

Zdroj: stromy.enviroportal.sk

Tab. 22 Chránené stromy v okrese Senica

Označenie chráneného stromu	Názov chráneného stromu	Názov dreviný slovenský (vedecký)	Katastrálne územie
S 450	Osuská lipa	lipa veľkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.)	Osuské
S 459	Dub v Pustom Mlyne	dub letný (<i>Quercus robur</i>)	Cerová – Lieskové

Zdroj: stromy.enviroportal.sk

Územný systém ekologickej stability

Koncepcia územného systému ekologickej stability bola prijatá na Slovensku v roku 1991 (Uznesenie vlády SR č. 394 zo dňa 23. júla 1991). Problematika ÚSES sa následne implementovala do legislatívnych predpisov v SR. Územný systém ekologickej stability (ÚSES) vznikol ako potreba riešiť celoplošné zabezpečenie ekologickej stability krajiny na Slovensku, prepojenie prírodných území a ochranu biotopov a reprezentatívnych druhov v ich prirodzenom prostredí. Základ toho systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.

Prehľad jednotlivých prvkov ÚSES v okresoch TTSK udávajú Tab. 23– Tab. 29.

Tab. 23 Prehľad prvkov ÚSES v okrese Hlohovec

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	Dubník
Biocentrum regionálneho významu	Vinohradské stráne
	Dedova jama
	Háje a Mlynské
	Mladý háj –bažantnica
	Sedliská
	Štrkoviská v alúviu Váhu
	Veľká hora Fáneš
Biokoridor nadregionálneho významu	Rieka Váh
Biokoridor regionálneho významu	Dudváh

Zdroj: RIÚS TTSK 2014 – 2020

Tab. 24 Prehľad prvkov ÚSES v okrese Trnava

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	Čachtické Karpaty - časť
	Roštún
Biocentrum regionálneho významu	Buková
	Záruby
	Klokoč
	Čierna skala
	Dolina Hlboče
	Slopy-Dobrá voda
	Orešany
	VN Boleráz
	Suchá nad Parnou
	Suchovský háj
	Trnavské rybníky
	Trnavský park
	Boleráz
	Horná Krupá-Horný háj
	Podháj
	Brestovianske háje
	Voderady
	Vlčkovský háj
	Križovanský háj
	Šúrovce
	Zámocký park Dolná Krupá
Biokoridor nadregionálneho významu	Rieka Váh
	Hrebeňový systém Malých Karpát
Biokoridor regionálneho významu	Vedúci okolím Trnavy
	Trnávka
	Gidra
	Parná
	Blava
	Dudváh
	Krupianský potok
	Derňa
	Podmalokarpatský
	Ronava

Zdroj: RIÚS TTSK 2014 – 2020

Tab. 25 Prehľad prvkov ÚSES v okrese Skalica

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	Gbelský les
	Skalický vrch
	Zámčisko
Biocentrum regionálneho významu	Holíčský les
	Veterník
Biokoridor nadregionálneho významu	Rieka Morava
Biokoridor regionálneho významu	Chvojnica

Zdroj: RIÚS TTSK 2014 – 2020

Tab. 26 Prehľad prvkov ÚSES v okrese Galanta

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	Dubník
	Uľanská Mokrad'
Biocentrum regionálneho významu	Abrahámsky les
	Biskupský les, Orchideová lúka a Sedínske trstie
	Čeľad'
	Čepeň
	Hrušovský les
	Chotárne
	Mačianský háj
	Mačiansky presyp
	Meandre Čiernej vody a Dolnochoťárske jazierko
	Mostovianske presypy
	Mŕtvé ramená Čiernej vody
	Na Garažde a Vlhké lúky
	Sládkovičovská duna a Vincov les
	Šoporianske mŕtve ramená a Majšín
	Štrkovec
	Štrkovecké presypy
	Tomášikovský presyp a les, Vodný mlyn a Šoriákoš
	Vinohradské stráne
Biokoridor nadregionálneho významu	Rieka Váh
	Tok rieky Malý Dunaj s jeho okolím
	Podhorie Malých Karpát
Biokoridor regionálneho významu	Čierna voda
	Derňa
	Dudváh
	Dudváh a Gidra
	Jarčie
	Potok Nový Kalník
	Šárd a Salibský Dudváh

Zdroj: RIÚS TTSK 2014 – 2020

Tab. 27 Prehľad prvkov ÚSES v okrese Dunajská Streda

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum nadregionálneho významu	Čičovský luh – časť
Biocentrum regionálneho významu	Dunajské luhy
	Malý Dunaj
	Potônska mokrad'
	Čičovský luh – časť
Biokoridor nadregionálneho významu	Boheľovské rybníky – Šarkan
	Chotársky kanál – Čiližský potok
	Tok rieky Dunaj s jeho okolím
	Tok rieky Malý Dunaj s jeho okolím
Biokoridor regionálneho významu	Boheľovské rybníky – kanál Dobrohošť – Kračany
	Kanál Gabčíkovo – Topoľníky
	Kanál Gabčíkovo – Topoľovec, kanál Topoľovec – Vrbina
	Kanál Jurová – Šarkan
	Starý klátovský kanál – Ohrady
	Komárňanský kanál
	Úseky nadväzujúce na NBk Chotársky kanál – Čiližský kanál
	Vieska – Jastrabie Kláčany – Mliečanský kanál
	Boheľovské rybníky – Šarkan (návrh)

Zdroj: RIÚS TTSK 2014 – 2020

Tab. 28 Prehľad prvkov ÚSES v okrese Piešťany

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum regionálneho významu	Chtelnická dolina
	Dolina Striebornice
	Dedova jama
	Nadálky
	Sĺňava a Priesaky
	Štrkoviská v alúviu Váhu
Biokoridor nadregionálneho významu	Rieka Váh
	Hrebeňový systém Malých Karpát
Biokoridor regionálneho významu	Dudváh
	Holeška
	Kočínsky potok
	Lopašský potok
	Striebornica
	Šteruský potok

Zdroj: RIÚS TTSK 2014 – 2020

Tab. 29 Prehľad prvkov ÚSES v okrese Senica

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum provincionálneho významu	Moravsko-dyjský luh
Biocentrum nadregionálneho významu	Bor
	Roštún
	Zámčisko
	Gbelský les
Biocentrum regionálneho významu	Sekule-piesky
	Ciglad
	Studená voda
	Jasenácke
	Šranek
	Rašeliniská Cerová
	Mláka
	Drviská
	Kaštielska hora
	Štvorvršie pri Hradišti
	Dlhý vrch
	Lipovec-Hlaviny
Biokoridor nadregionálneho významu	Niva rieky Morava
	Vedúci masívom a okrajom Bielych Karpát a prechádzajúci Sudoměřickým potokom na nivu Moravy
Biokoridor regionálneho významu	Nivy rieky Myjavy
	Lakšársky potok
	Myjavská Rudava
	Trstienky
	Rudávka
	vedúci údolím Unínskeho potoka Chvojnice
	Teplica
	Vedúci pohorím Malých Karpát – ekotón typu les-bezlesie

Zdroj: RIÚS TTSK 2014 – 2020

Európska sústava chránených území — NATURA 2000

V zmysle implementácie princípov európskej politiky pri ochrane biodiverzity a ekosystémov sa na Slovensku uskutočňuje úplná realizácia sústavy chránených území NATURA 2000. NATURA 2000 predstavuje európsku sieť sústavy chránených území pre zachovanie najcennejších a ohrozených druhov a biotopov a pozostáva z chránených vtáčích území (CHVÚ) a území európskeho významu (ÚEV). Na území TTSK je lokalizovaných 10 CHVÚ, ktoré zasahujú do všetkých okresov, okrem okresu Hlohovec s celkovou výmerou cca 134 387 ha a 41 území európskeho významu, ktoré zasahujú do všetkých okresov kraja, s celkovou výmerou cca 10 900 ha. Spomínané CHVÚ sú lokalizované v:

- Dunajských luhách (SKCHVU007),
- Kráľovej (SKCHVU010),

- Lehniciach (SKCHVU012),
- Malých Karpatoch, (SKCHVU014)
- Záhorskom Pomoraví (SKCHVU016),
- Ostrovných lúkach (SKCHVU019),
- Úlanskej mokradi (SKCHVU023),
- Sĺňave (SKCHVU026),
- Veľkoblahovských rybníkoch (SKCHVU034)
- Špačinsko – nižnianskych poliach (SKCHVU054).

Chránené vodohospodárske oblasti a ochrana vôd

Za chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) sa považujú oblasti, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvoria významnú oblasť prirodzenej akumulácie vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. Priamo do hodnoteného územia zasahuje jedna chránená vodohospodárska oblasť – CHVO Žitný ostrov. CHVO Žitný ostrov je vymedzený riekou Dunaj v úseku medzi Bratislavou a obcou Sap, Chotárnym kanálom od obce Sap po jeho sútok s Malým Dunajom, Malým Dunajom po vyústenie Suchého potoka, Suchým potokom, Čiernou vodou, spojovacím kanálom pri obci Nová Dedinka a pod Malým Dunajom po jeho odbočení z Dunaja v Bratislave.

Regionálna ochrana vôd sa uskutočňuje v rámci CHVO, kde sú v zmysle NV SR č. 174 / 2022 Z. z. definované nižšie uvedené kategórie:

- citlivé oblasti,
- zraniteľné oblasti.

Podľa tohto nariadenia sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l^{-1} alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

V zmysle vyššie citovaného legislatívneho predpisu udáva zraniteľné oblasti na území TTSK Tab. 30.

Tab. 30 Zraniteľné oblasti na území TTSK

Okres	Obec
Dunajská Streda	Báč, Baka, Baloň, Bellova Ves, Blahová, Blatná na Ostrove, Bodíky, Boheľov, Čakany, Čenkovce, Čiližská Radvaň, Dolný Bar, Dolný Štál, Dunajská Streda, Dunajský Klátov, Gabčíkovo, Holice, Horná Potôň, Horné Mýto, Horný Bar, Hubice, Hviezdoslavov, Jahodná, Janíky, Jurová, Kľúčovec, Kostolné Kračany, Kráľovičove Kračany, Kútники, Kvetoslavov, Lehnice, Lúč na Ostrove, Macov, Mad, Malé Dvorníky, Medveďov, Mierovo, Michal na Ostrove, Nárad, Nový Život, Ohrady, Okoč, Ofďza, Orechová Potôň, Padáň, Pataš, Potônske Lúky, Povoda, Rohovce, Sap, Šamorín, Štvrtok na Ostrove, Topoľníky, Trhová Hradská, Trnávka, Trstená na Ostrove, Veľká Paka, Veľké Blahovo, Veľké Dvorníky, Veľký Meder, Vieska, Vrakúň, Vydrany, Zlaté Klasy
Galanta	Abrahám, Čierna Voda, Čierny Brod, Dolná Streda, Dolné Saliby, Dolný Chotár, Galanta, Gáň, Horné Saliby, Hoste, Jánovce, Jelka, Kajal, Košúty, Kráľov Brod, Malá Mača, Matúškovo, Mostová, Pata, Pusté Sady, Pusté Úľany, Sered', Sládkovičovo, Šalgočka, Šintava, Šoporňa, Tomášikovo, Topoľnica, Trstice, Váhovce, Veľká Mača, Veľké Úľany, Vinohrady nad Váhom, Vozokany, Zemianske Sady
Hlohovec	Bojničky, Červeník, Dolné Otrokovce, Dolné Trhovište, Dolné Zelenice, Dvorníky, Hlohovec, Horné Otrokovce, Horné Trhovište, Horné Zelenice, Kľačany, Leopoldov, Madunice, Merašice, Pastuchov, Ratkovce, Sasinkovo, Siladice, Tekoľdany, Tepličky, Trakovice, Žilkovce
Piešťany	Banka, Bašovce, Borovce, Dolný Lopašov, Drahovce, Dubovany, Ducové, Hubina, Chltnica, Kočín-Lančár, Krakovany, Moravany nad Váhom, Nižná, Ostrov, Pečeňady, Piešťany, Prašník, Rakovice, Ratnovce, Sokolovce, Šípkové, Šterusy, Trebatice, Veľké Kostofany, Veľké Orvište, Veselé, Vrbové
Senica	Bílkove Humence, Borský Mikuláš, Borský Svätý Jur, Cerová, Čáry, Častkov, Dojč, Hlboké, Jablonica, Koválov, Kuklov, Kúty, Lakšárska Nová Ves, Moravský Svätý Ján, Osuské, Plavecký Peter, Podbranč, Prietrž, Prievale, Rohov, Rovensko, Rybky, Sekule, Senica, Smolinské, Smrdáky, Sobotište, Šajdikove Humence, Šaštín-Stráže, Štefanov
Skalica	Brodské, Dubovce, Gbely, Holič, Chropov, Kátov, Kopčany, Koválovec, Letničie, Lopašov, Mokrá Háj, Oreské, Petrova Ves, Popudinské Močidlany, Prietržka, Radimov, Radošovce, Skalica, Trnovec, Unín, Vrádište
Trnava	Biely Kostol, Biňovce, Bohdanovce nad Trnavou, Boleráz, Borová, Brestovany, Bučany, Buková, Cífer, Dechtice, Dlhá, Dolná Krupá, Dolné Dubové, Dolné Lovčice, Dolné Orešany, Horná Krupá, Horné Dubové, Horné Orešany, Hrnčiarovce nad Parnou, Jaslovské Bohunice, Kátlovce, Košolná, Križovany nad Dudváhom, Lošonec, Majcichov, Malženice, Naháč, Opoj, Pavlice, Radošovce, Ružindol, Slovenská Nová Ves, Smolenice, Suchá nad Parnou, Šelpice, Špačince, Šúrovce, Trnava, Trstín, Vlčkovce, Voderady, Zavar, Zeleneč, Zvončín

Pravdepodobný vývoj zdravotného stavu obyvateľstva v TTSK, ak sa navrhovaný strategický dokument TTSK nebude realizovať.

Nulový stav je stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument TTSK neprijal a následne nebol realizovaný. V takomto prípade by nedošlo k naplneniu strategického cieľa podpory rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovaniu kvality efektívnej zdravotnej a lekárskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občanov orientovaných na inovatívne opatrenia a SMART riešenia avšak nebudú dotknuté žiadne chránené areály, národné prírodné pamiatky, prírodné pamiatky, národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie, chránené stromy, prvky ÚSES, územia európskeho významu – NATURA 2000, ani CHVO.

3. CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA V OBLASTIACH, KTORÉ BUDÚ PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNE OVPLYVNENÉ

Kvalita ŽP je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Jej priaznivý vývoj je primárnym predpokladom pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva. Podľa WHO je zdravie definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody pri zachovaní funkcií všetkých telesných orgánov, významných spoločenských funkcií človeka a zachovaní organizmu prispôsobovať sa neustále meniacim sa podmienkam prostredia. Vychádzajúc z tejto definície je teda možné konštatovať, že zdravie, resp. zdravotný stav obyvateľstva TTSK je výsledkom interakčných vzťahov medzi ľudským organizmom a socio - ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi ŽP, pracovného prostredia a spôsobom života.

Hlavná časť strategického dokumentu TTSK vychádza z detailnej analýzy súčasného stavu, výziev a príležitostí v poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktoré tvoria bazálnu platformu kľúčových zistení tvorby vízie poskytovania zdravotnej starostlivosti a návrhu programov determinujúcich

zabezpečenie rovnakého a včasného prístupu ku kvalitnej, udržateľnej a finančne dostupnej zdravotnej starostlivosti v segmentoch vyžadujúcich si regionálny manažment, t. j. podpora rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovania kvality efektívnej zdravotnej a lekárenskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občana orientovaných inovatívnych opatrení a SMART riešení. Samotný strategický dokument neinicuje zásahy do CHO na území TTSK, nevyvoláva žiadne výrazné zmeny determinujúce kvalitu jednotlivých zložiek ŽP, ktoré by bolo nevyhnuté analyzovať. Strategický dokument TTSK prináša pohľad na aktuálne nastavenie systémových opatrení podporujúcich zabezpečovanie kvalitnej a dostupnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti a lekárenskej starostlivosti prostredníctvom šiestich priorít, ku ktorým patria:

- Optimálna sieť ambulantných zdravotníckych zariadení,
- Rozšírenie kapacít dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- Duševné zdravie,
- Vzdelávanie,
- Kvalitné dáta,
- Podpora zavádzania inovatívnych prístupov zameraných na prevenciu a monitorovanie

zdravotného stavu obyvateľstva.

Priorita 1 – Optimálna sieť ambulantných zdravotníckych zariadení

V tejto prioritě kladie strategický dokument TTSK dôraz na presadzovanie rovnomernej distribúcie poskytovateľov zdravotných služieb (PZS) vychádzajúcej z porovnateľnej dostupnosti jednotlivých špecializácií pre všetkých obyvateľov TTSK nižšie navrhovanými parciálnymi opatreniami:

- presadzovaním rozšírenia kompetencií VÚC pri podpore budovania optimálnej siete ambulantnej zdravotnej starostlivosti (AZS), kde cieľovými skupinami sú obyvatelia a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti TTSK
- vytvorením motivačných nástrojov pre lekárov a študentov medicíny, kde cieľovými skupinami sú študenti medicíny, lekári v špecializačnej príprave, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotnícke výučbové strediská, stredné zdravotnícke školy,
- zabezpečením vytvorenia optimálnej siete ambulancií všeobecných lekárov pre dospelých (VLD) a všeobecných lekárov pre deti a dorast (VLDD), kde cieľovými skupinami sú študenti medicíny, lekári zapojení v rezidentskom programe, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotnícke výučbové strediská,
- zabezpečením vytvorenia optimálnej siete ambulancií špecializovaných ambulantných starostlivostí (ŠAS), kde cieľovými skupinami sú študenti medicíny, lekári zapojení v rezidentskom programe, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotnícke výučbové strediská,
- doplnením siete integrovanej zdravotnej starostlivosti (IZS), kde cieľovými skupinami sú poskytovatelia primárnej zdravotnej starostlivosti (ZS) – všeobecní lekári, gynekológovia, stomatológovia, vybraní špecialisti, poskytovatelia sociálnych služieb a výkonu opatrení sociálno – právnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPODaSK).

Vyššie uvedenými opatreniami (aktivity opatrení sú uvedené v Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 48) by VÚC dokázala relevantne identifikovať špecializácie, pri ktorých sú zákonné normatívy z dôvodu zmien v chorobnosti obyvateľstva už nepostačujúce a tým vytvárať tlak na MZ SR a zdravotné poisťovne na zaradenie väčšieho počtu ambulancií do siete AZS. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je nevyhnutné pravidelné sledovanie kľúčových ukazovateľov výkonnosti navrhovaných parciálnych opatrení tejto priority, ktoré uvádzajú Tab. 31 - Tab. 35.

Tab. 31 Kľúčové ukazovatele výkonnosti presadzovania rozšírenia kompetencií VÚC pri podpore budovania optimálnej siete AZS

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet vytvorených podkladov pre platformu SK 8 na prerokovanie s ústrednými orgánmi štátnej správy a/alebo ZP	ks	0	2023	1/2027	TTSK	ročne
Počet stretnutí s partnermi	ks	0	2023	12/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 32 Kľúčové ukazovatele výkonnosti vytvorenia motivačných nástrojov pre lekárov a študentov medicíny

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet nástrojov finančnej podpory	počet	1	2023	2/2027	TTSK	ročne
Počet študentov medicíny podporených z finančného nástroja	počet	0	2023	50/2027	TTSK	ročne
Percentuálny podiel podporených študentov, ktorí zostávajú poskytovať ZS v regióne	%	0	2023	95% /2027	TTSK	ročne
Počet podporených výučbových zdravotníckych zariadení	počet	5	2023	30/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 33 Kľúčové ukazovatele výkonnosti zabezpečenia vytvorenia optimálnej siete ambulancií VLD a VLDD

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet aktívnych lekárov VLDD ku koncu roka	počet	123	2020	124 (2027)	TTSK	ročne
Počet aktívnych lekárov VLD ku koncu roka	počet	230	2020	248 (2027)	TTSK	ročne
Počet nových lekárov VLD	Počet	0	2021	42	TTSK	ročne
Počet lekárov zapojených do rezidentského štúdia – VAS	počet	2	2021	20 (kumulatívne 2021-2027)	MZ SR	ročne
Počet lekárov VAS podporených z dotačnej schémy TTSK - podpora ubytovania	počet	0 (2022)	2022	15 (2027)	TTSK	ročne
Počet nových lekárov VAS podporených z Plánu obnovy	počet	0 (2022)	2022	15 (2025)	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 34 Kľúčové ukazovatele výkonnosti zabezpečenia vytvorenia optimálnej siete ambulancií ŠAS

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet plno úväzkových lekárov ŠAS odchádzajúcich v priebehu roka zo systému/ambulantnej siete	počet	x	2023	x-2/2027	TTSK, NCZI, MZ SR, ZP	Ročne
Počet zaniknutých poskytovateľov ŠAS v priebehu roka v systéme/v ambulantnej sieti	počet	y	2023	y-2/2027	TTSK, NCZI, MZ SR, ZP	Ročne
Počet nových plno úväzkových lekárov ŠAS prichádzajúcich v priebehu roka do systému/ambulantnej siete	počet	0	2023	5/2027	TTSK, NCZI	Ročne
Počet lekárov/poskytovateľov ŠAS vo veku nad 50 rokov	počet	z	2023	z-5/2027	TTSK, NCZI	Ročne
Počet lekárov zapojených do rezidentského štúdia – ŠAS	počet	q	2023	q+3/2027	MZ SR	Ročne
Počet lekárov podporených z dotačnej schémy TTSK - podpora ubytovania ŠAS	počet	r	2023	r+5/2027	TTSK	Ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 35 Kľúčové ukazovatele výkonnosti doplnenia siete IZS

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet nových CIZS	ks	5	2023	7/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Priorita 2 – Rozšírenie kapacít dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti

Táto priorita vychádza zo skutočnosti, že systém dlhodobej sociálno – zdravotnej starostlivosti nekorešponduje s rýchlym starnutím populácie, ktorej stredná dĺžka života v TTSK bola v roku 2020 pre obe pohlavia nadštandardná (muži – 74,5 a ženy – 81 rokov), pričom poukazuje na absenciu integrácie zdravotných a sociálnych služieb „k lôžku s pacientom“, ktorá spôsobuje preventabilné zdravotné komplikácie a zvýšené zaťaženie verejných výdavkov. Riešenia týchto nedostatkov majú priniesť integrované zdravotno-sociálne služby a rozšírenie kapacít dlhodobej starostlivosti a s tým spojenú tvorbu pracovných miest, s výrazne rozšírenou

formálnou starostlivosťou poskytovanou odbornými pracovníkmi, posilnením, tvorbou a profesionalizáciou pracovných miest v terénnych a ambulantných službách, vrátane digitalizácie poskytovaných služieb prostredníctvom nižšie navrhovaných opatrení:

- podpory integrácie a zvýšenia kapacity terénnych služieb následnej, ošetrovateľskej, paliatívnej a dlhodobej integrovanej zdravotno-sociálnej starostlivosti (IZSS), kde sú cieľovými skupinami poskytovatelia ADOS, hospicov, stacionárov, poskytovatelia sociálnych služieb,
- čerpania dostupných finančných prostriedkov na podporu budovania kapacít pre dlhodobú, následnú, ošetrovateľskú, paliatívnu a dlhodobú IZSS, kde cieľovými skupinami sú poskytovatelia ADOS, hospicov, stacionárov.

Kľúčové ukazovatele výkonnosti navrhovaných parciálnych opatrení tejto priority uvádzajú Tab. 36 a Tab. 37.

Tab. 36 Kľúčové ukazovatele výkonnosti podpory integrácie a zvýšenia kapacity terénnych služieb následnej, ošetrovateľskej, paliatívnej a dlhodobej IZSS

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet podaných projektov	počet	0	2023	3/2027	TTSK	ročne
Počet novovytvorených zdravotníckych stacionárov v kraji za rok	počet	0	2023	2/2027	TTSK	ročne
Počet zdravotníckych stacionárov v kraji ku koncu roka	počet	31	2023	33/2027	TTSK	ročne
Počet novovytvorených ADOS v kraji v priebehu roka	počet	0	2023	3/2027	TTSK	ročne
Počet ADOS v kraji ku koncu roka	počet	27	2023	30/2027	TTSK	ročne
Počet novovytvorených mobilných hospicov v kraji v priebehu roka	počet	0	2023	3/2027	TTSK	ročne
Počet mobilných hospicov v kraji ku koncu roka	počet	3	2023	6/2027	TTSK	ročne
Počet nových zariadení pre poskytovanie IZSS	počet	0	2023	2/2027	TTSK	ročne
Počet zariadení pre poskytovanie IZSS v kraji ku koncu roka	počet	5	2023	7/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 37 Kľúčové ukazovatele výkonnosti čerpania dostupných finančných prostriedkov na podporu budovania kapacít pre dlhodobú, následnú, ošetrovateľskú, paliatívnu a dlhodobú IZSS

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet podaných projektov na podporu zdravotníckych stacionárov	počet	0	2023	2/2027	TTSK	ročne
Počet podaných projektov na podporu ADOS	počet	0	2023	3/2027	TTSK	ročne
Počet podaných projektov na podporu budovania mobilných hospicov	počet	0	2023	3/2027	TTSK	ročne
Počet podaných projektov na podporu budovania zariadení pre poskytovanie IZSS	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne
Počet realizovaných projektov na podporu zdravotníckych stacionárov	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne
Počet realizovaných projektov na podporu ADOS	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne
Počet realizovaných projektov na podporu budovania mobilných hospicov	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne
Počet realizovaných projektov na podporu budovania zariadení pre poskytovanie IZSS	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Realizácia vyššie popisovaných opatrení (aktivity opatrení sú uvedené v Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 48) prispeje k lepšiemu prežívaniu dlhodobu chorých pacientov, odbremeneniu akútnych lôžok v nemocniciach, ako aj zvýšeniu kvality života a zabezpečeniu dôstojných podmienok pre tieto osoby a efektívnemu využívaniu externých finančných zdrojov pre skvalitnenie terénnych zdravotno – sociálnych služieb na území TTSK.

Priorita 3 – Duševné zdravie

Priorita kladie akcent na nevyhnutnosť zvyšovania intenzity vo včasnej identifikácii duševných porúch s cieľom minimalizácie početnosti PN obyvateľov TTSK v produktívnom veku a šetrenia nákladov na preventabilné hospitalácie. Zároveň poukazuje na skutočnosť zabezpečenia rozvoja infraštruktúry, kde okrem ambulantných a komunitných poskytovateľoch, ktorí budú potrebovať okrem psychiatrov a psychológov aj odborníkov z radov špeciálnych pedagógov, terapeutov či sociálnych pracovníkov, prostredníctvom nasledujúcich parciálnych opatrení:

- podpory preventívnych opatrení a informovania verejnosti v oblasti duševného zdravia, kde cieľovými skupinami sú verejnosť, pacienti a ich blízki, ohrozené skupiny
- podpory budovania siete psychiatrických stacionárov, kde cieľovými skupinami sú pacienti a ich blízki,
- podpory budovania siete diagnosticko-intervenčných centier pre osoby s poruchami autistického spektra, kde cieľovými skupinami sú deti s poruchami autistického spektra a rodičia/príbuzní/opatrovatelia.

Realizácia vyššie uvedených parciálnych opatrení (aktivity opatrení sú uvedené v Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 48) prispeje k zvýšeniu kvality a rozsahu preventívnych opatrení zameraných na širokú verejnosť, zlepši integráciu osôb s diagnostikovaným duševným ochorením a pomôže odstraňovaniu stigmatizácie a diskriminácie osôb so zlým duševným zdravím, čo môže mať významný vplyv na kvalitu ich života a života ich blízkych. Priamo úmerne so zvyšovaním odbornosti zdravotníckych pracovníkov možno predpokladať poskytovanie kvalitnejšej starostlivosti v súlade s individuálnymi potrebami pacienta. Zároveň nastane zlepšenie duševného zdravia podporou efektívnejších foriem psychiatrickej starostlivosti, bez potreby preventabilných hospitalizácií a zvýši sa dostupnosť špecializovaných služieb a zvýši sa počet detí, ktoré absolvovali komplexnú diagnostiku porúch autistického spektra a adekvátnu liečbu. Kľúčové ukazovatele výkonnosti navrhovaných parciálnych opatrení tejto priority uvádzajú Tab. 38 - Tab. 40.

Tab. 38 Kľúčové ukazovatele podpory preventívnych opatrení a informovania verejnosti v oblasti duševného zdravia

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet podujatí pre verejnosť v oblasti duševného zdravia	počet	0	2023	10/2027	TTSK	ročne
Počet podujatí pre pracovníkov v zdravotníctve v oblasti duševného zdravia	počet	0	2023	10/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 39 Kľúčové ukazovatele podpory budovania siete psychiatrických stacionárov

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet novovytvorených psychiatrických stacionárov pre dospelých v kraji do 2027	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne
Počet novovytvorených psychiatrických stacionárov pre deti a adolescentov v kraji do 2027	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Stratégia rozvoja zdravotníctva na území TTSK v rokoch 2023 - 2027

Tab. 40 Kľúčové ukazovatele podpory budovania siete diagnosticko-intervenčných centier pre osoby s poruchami autistického spektra

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet novovytvorených diagnosticko - intervenčných centier pre osoby s poruchami autistického spektra v kraji ku koncu roka 2027	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Priorita 4 – Vzdelávanie

Táto prioritná oblasť strategického dokumentu TTSK je zameraná na dostatočnú početnosť a kvalifikovanosť personálnych kapacít s poukázaním na nevyhnutnosť edukačných, motivačných a aj preventívnych programov pre verejnosť, plánovania počtu študentov na stredných zdravotníckych školách a pod., vrátane pravidelného oboznamovania sa s inovatívnymi prístupmi vo vzdelávaní a poskytovaní zdravotnej starostlivosti, výmeny odborných znalostí a praktických skúseností medzi pedagógmi pôsobiacimi na stredných zdravotníckych školách (aj napr. v rámci cezhraničnej spolupráce), ako aj disponovania dostatočnými finančnými zdrojmi na zabezpečenie moderného materiálo - technologického vybavenia škôl, čo by bolo možné implementáciou nižšie uvedených partiálnych opatrení:

- podporou zvyšovania/ prehĺbovania kvalifikácie ľudských zdrojov v zdravotníctve, kde cieľovými skupinami sú poskytovatelia zdravotnej starostlivosti,
- zatriaktívením zdravotníckych povolání prostredníctvom podporných výchovno-vzdelávacích podujatí, kde cieľovými skupinami sú študenti základných a stredných škôl, verejnosť,
- podporou nových/inovovaných profesií v zdravotníctve, kde cieľovými skupinami sú poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, verejnosť.

Realizácia týchto partiálnych opatrení (aktivity opatrení sú uvedené v Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 48) prispeje k šíreniu povedomia o možnostiach využívania moderných postupov digitálnych nástrojov pri liečbe pacientov, zvýšeniu záujmu o zdravotnícke povolania a odbremenení lekárov a sestier od náporu pacientov vďaka čiastočnému transferu kompetencií na iných zdravotníckych pracovníkov

Kľúčové ukazovatele výkonnosti navrhovaných partiálnych opatrení tejto priority uvádzajú Tab. 41 - Tab. 43.

Tab. 41 Kľúčové ukazovatele výkonnosti podpory zvyšovania/ prehĺbovania kvalifikácie ľudských zdrojov v zdravotníctve

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet podporených odborných konferencií/ kongresov webinárov o inováciách a novinkách v poskytovaní zdravotnej starostlivosti (prístrojová technika, IT riešenia, softvéry, manažovanie LZ a prevádzky)	počet	0	2023	5/2027	TTSK	ročne

Počet workshopov/podujatí na stredných školách	počet	0	2023	5/2027	TTSK	ročne
Počet vytvorených aktov rámcovej spolupráce/partnerstiev s vysokými školami v oblasti zdravotníctva	počet	0	2023	3/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 42 Kľúčové ukazovatele výkonnosti zatriaktívním zdravotníckych povolání prostredníctvom podporných výchovno-vzdelávacích podujatí

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet podporených podujatí pre verejnosť s cieľom zatriaktívnenia zdravotníckych povolání	počet	0	2023	5/2027	TTSK	ročne
Počet výchovno-vzdelávacích podujatí pre verejnosť s cieľom zvýšenia informovania a zručností pri poskytovaní prvej pomoci	počet	0	2023	5/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 43 Kľúčové ukazovatele výkonnosti podpory výkonnosti podpory nových/inovovaných profesií v zdravotníctve

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet novovytvorených miest - komunitná sestra pre dospelých v kraji ku koncu roka 2027	počet	0	2023	7/2027	TTSK	ročne
Počet novovytvorených miest - komunitná sestra pre dieťa a rodičov v kraji ku koncu roka 2027	počet	0	2023	7/2027	TTSK	ročne
Počet seminárov/podujatí zameraných na zvýšenie informovanosti o nových profesiách	počet	0	2023	3/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Priorita 5 - Kvalitné dáta

Táto prioritná oblasť strategického dokumentu TTSK kladie akcent na dostatočne kvalitnú a validnú dátovú platformu o poskytovateľoch ZS a chorobnosti obyvateľstva TTSK, ktorú je možné zabezpečiť nižšie navrhovanými parciálnymi opatreniami:

- podporou vytvárania partnerskej spolupráce pri získavaní údajov o kapacite siete AZS, kde cieľovými skupinami sú poskytovatelia zdravotnej starostlivosti,
- pravidelným vytváraním predikcie vývoja stavu naplnenosti optimálnej siete AZS, kde cieľovými skupinami sú poskytovatelia zdravotnej starostlivosti,
- podporou tvorby koncepčných a metodických materiálov pre určenie dátových tokov, ich obsahu a databázy pre analýzu a prognostiku potreby a dostupnosti sestier a stredného odborného personálu, kde cieľovými skupinami sú študenti stredných zdravotníckych škôl.

Realizácia vyššie uvedených parciálnych opatrení (aktivity opatrení sú uvedené v Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 48) prispeje k tvorbe a implementácii zdravotníckych stratégií na základe kvalitných dát, lepšej predikcii potrebných personálnych kapacít do budúcnosti a s tým súvisiacim presnejším definovaním počtov lekárov v atestačnej príprave v dostatočnom predstihu, lepšiemu prehľadu o počtoch študentov, absolventov a profesionálne aktívnych pracovníkoch s ukončeným stredným zdravotníckym vzdelaním a taktiež napomôže k zastabilizovaniu stavu sestier a iného stredného zdravotného personálu.

Kľúčové ukazovatele výkonnosti navrhovaných parciálnych opatrení tejto priority uvádzajú Tab. 44 - Tab. 46.

Tab. 44 Kľúčové ukazovatele výkonnosti podpory vytvárania partnerskej spolupráce pri získavaní údajov o kapacite siete AZS

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet iniciatívnych dokumentov ako podkladu k vytvoreniu legislatívneho rámca pre prístup k údajom	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 45 Kľúčové ukazovatele výkonnosti pravidelným vytváraním predikcie vývoja stavu naplnenosti optimálnej siete AZS

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet novovytvorených prediktívnych modelov VAS	počet	0	2023	1 /2027	TTSK	ročne
Počet novovytvorených	počet	0	2023	1/2027	TTSK	ročne

prediktívnych modelov ŠAS						
Počet aktualizácií prediktívnych modelov VAS	počet	0	2023	4 /2027	TTSK	ročne
Počet aktualizácií prediktívnych modelov ŠAS	počet	0	2023	4/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 46 Kľúčové ukazovatele výkonnosti podporou tvorby koncepčných a metodických materiálov pre určenie dátových tokov, ich obsahu a databázy pre analýzu a prognostiku potreby a dostupnosti sestier a stredného odborného personálu

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet novovytvorených metodických materiálov pre zber dát a prognostiku	počet	0	2023	3/2027	TTSK	ročne
Funkčná databáza údajov pre analýzu a prognostiku personálnych kapacít v zdravotníckych povolaniach	počet	0	2023	1 /2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Priorita 6 - Rozvoj telemedicínskych služieb a SMART technológie

Záverečná prioritná oblasť strategického dokumentu TTSK ja zameraná na technologické inovácie, telemedicínu a SMART technológie v oblasti zdravotníctva profilujúce vyššiu dostupnosť ZS zlepšenie percepcie jej kvality predovšetkým podporou zavádzania inovatívnych prístupov zameraných na prevenciu a monitoring zdravotného stavu obyvateľstva (Tab. 47), kde cieľové skupiny tvoria seniori, chronickí pacienti v špecializáciách vhodných na telemedicínske riešenia, PZS.

Realizácia navrhovaných opatrení (Tab. 48) prispeje k prehľadu o dostupných inovatívnych riešeniach, k ich následnému zavádzaniu a všeobecnému informovaniu cieľových skupín o existencii a možnosti využitia vhodných riešení čo pomôže odľahčeniu náporu pacientov na ambulancie PZS vo vybraných špecializáciách.

Tab. 47 Kľúčové ukazovatele výkonnosti podpory zavádzania inovatívnych prístupov zameraných na prevenciu a monitoring zdravotného stavu obyvateľstva

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (rok)	Zdroj dát	Frekvencia sledovania
Počet pacientov využívajúcich služby vzdialeného monitoringu a tiesňového hlásenia s podporou TTSK	počet	200	2023	500/2027	TTSK	ročne
Počet zavedených inovatívnych technológií do VAS s podporou TTSK	počet	0	2023	2/2027	TTSK	ročne

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 48 Indikatívny zoznam zámerov s navrhovanými aktivitami podľa priorít a opatrení

Priorita	Opatrenie	Názov	Aktivity
Priorita 1 - Optimálna sieť ambulantných zdravotníckych zariadení	1.2 Vytvorenie motivačných nástrojov pre lekárov a študentov medicíny	Vytvorenie nástroja systémovej podpory na zvýšenie kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti na území TTSK	Vytvorenie koncepčných finančných nástrojov na podporu vzniku/prevádzky výučbových zdravotníckych zariadení, motivačného príspevku k mzde lekára pripravujúceho sa na atestáciu v špecializačnom odbore všeobecný lekár alebo pediatria, príspevku na nákup vybavenia ambulancie VLD a VLDD (noví poskytovatelia), príspevku na vybavenie novej ambulancie, príspevku na bývanie a pod. s cieľom zvýšenia kapacity poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v špecializačných odboroch VLD a VLDD.
	1.3 Zabezpečenie vytvorenia optimálnej siete ambulancií VLD a VLDD	Podpora všeobecnej ambulantnej starostlivosti prostredníctvom vytvorenia ambulancie VLD pre poskytovanú zdrav. starostlivosti pre doliečovaných, chronicky ťažko chorých a zomierajúcich pacientov z územia TTSK	Zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia a personálnych kapacít pre prevádzku ambulancie všeobecného lekára pre dospelých - pre poskytovanie služieb najmä pre doliečovaných, chronicky ťažko chorých a zomierajúcich pacientov s cieľom doplnenia chýbajúcich kapacít v sieti ambulantných poskytovateľov na území TTSK (zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia, zabezpečenie personálnych kapacít a nákladov na prevádzku a pod.)
	1.4 Zabezpečenie vytvorenia optimálnej siete ambulancií ŠAS	Vytvorenie ambulancie univerzálneho typu flexibilne poskytujúcej špecializovanú ambulantnú starostlivosť občanom z územia TTSK na základe potreby pacientov	Zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia a personálnych kapacít pre prevádzku ambulancie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore neurológia s cieľom doplnenia chýbajúcich kapacít v sieti ambulantných poskytovateľov na území TTSK

		Vytvorenie ambulancie univerzálneho typu flexibilne poskytujúcej špecializovanú ambulantnú starostlivosť občanom z územia TTSK na základe potreby pacientov	Zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia a personálnych kapacít pre prevádzku ambulancie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore kardiológia s cieľom doplnenia chýbajúcich kapacít v sieti ambulantných poskytovateľov na území TTSK
		Vytvorenie ambulancie univerzálneho typu flexibilne poskytujúcej špecializovanú ambulantnú starostlivosť občanom z územia TTSK na základe potreby pacientov	Zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia a personálnych kapacít pre prevádzku ambulancie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore klinická psychológia s cieľom doplnenia chýbajúcich kapacít v sieti ambulantných poskytovateľov na území TTSK
		Vytvorenie ambulancie univerzálneho typu flexibilne poskytujúcej špecializovanú ambulantnú starostlivosť občanom z územia TTSK na základe potreby pacientov	Zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia a personálnych kapacít pre prevádzku ambulancie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria s cieľom doplnenia chýbajúcich kapacít v sieti ambulantných poskytovateľov na území TTSK
		Vytvorenie a prevádzkovanie stacionára v špecializačnom odbore všeob. lekárstvo	Vytvorenie stacionára v špecializačnom odbore všeob. lekárstvo a jeho doplnenie do siete ambulantných zdravotníckych zariadení na území TTSK s cieľom zvýšenia dostupnosti, kvality a efektívnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti a uplatňovania na potreby pacienta orientovaného prístupu (zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia, zabezpečenie personálnych kapacít pre prevádzku a pod.).
Priorita 2 - Rozšírenie kapacít dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti	2.1 Podpora integrácie a zvýšenie kapacity terénnych služieb následnej, ošetrovateľskej, paliatívnej a dlhodobej integrovanej zdravotno-sociálnej starostlivosti	Budovanie infraštruktúry pre poskytovanie zdravotnej a zdravotno-sociálnej starostlivosti	Vytvorenie infraštruktúry pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti v nedostatkových oblastiach a infraštruktúry pre poskytovanie integrovanej zdravotno-sociálnej starostlivosti (všeobecná ambulancia pre dospelých, ambulancie lekárov špecialistov- interná, kardiologická, neurologická, psychiatrická, klinického psychológa, ADOS, mobilný hospic, stacionár v odbore všeob.lekárstvo/ v odbore neurológia, psychiatrický stacionár vrátane priestorov pre komunitnú prácu, pre poskytovanie integrovanej zdravotno-sociálnej starostlivosti/poradenstva a pre administratívu.
		Komunitne orientovaná integrovaná zdravotno-sociálna starostlivosť	Doplnenie vybudovanej infraštruktúry vybavením, prístrojmi a zariadením pre poskytovanie služieb pre doliečovaných, chronicky ťažko chorých a zomierajúcich pacientov. Vytvorenie podmienok pre poskytovanie integrovanej zdravotno-sociálnej starostlivosti vrátane poradenstva a zakladania podporných skupín ich rodinným pre ťažko chorých a pre ich rodinných príslušníkov/blízke osoby.
	2.2 Čerpanie dostupných finančných prostriedkov na podporu budovania kapacít pre dlhodobú, následnú, ošetrovateľskú, paliatívnu a dlhodobú	Vytvorenie a prevádzkovanie mobilného hospicu - pilotný projekt	Zriadenie a poskytovanie zdravotnej starostlivosti v gescii TTSK Vytvorenie mobilného hospicu a jeho doplnenie do siete ambulantných zdravotníckych zariadení na území TTSK s cieľom zvýšenia dostupnosti, kvality a efektívnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti a uplatňovania na potreby pacienta orientovaného prístupu (zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia vrátane motorových vozidiel, zabezpečenie personálnych kapacít pre prevádzku a pod.)

	integrovanú zdravotno-sociálnu starostlivosť (budovanie infraštruktúry)	Vytvorenie a prevádzkovanie mobilného hospicu (okres Senica)	Vytvorenie mobilného hospicu a jeho doplnenie do siete ambulantných zdravotníckych zariadení na území TTSK s cieľom zvýšenia dostupnosti, kvality a efektívnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti a uplatňovania na potreby pacienta orientovaného prístupu (zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia vrátane motorových vozidiel, zabezpečenie personálnych kapacít pre prevádzku a pod.)
		Vytvorenie a prevádzkovanie mobilného hospicu (okres Dunajská Streda)	Vytvorenie mobilného hospicu a jeho doplnenie do siete ambulantných zdravotníckych zariadení na území TTSK s cieľom zvýšenia dostupnosti, kvality a efektívnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti a uplatňovania na potreby pacienta orientovaného prístupu (zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia vrátane motorových vozidiel, zabezpečenie personálnych kapacít pre prevádzku a pod.)
		Vytvorenie a prevádzkovanie mobilného hospicu (okres Galanta)	Vytvorenie mobilného hospicu a jeho doplnenie do siete ambulantných zdravotníckych zariadení na území TTSK s cieľom zvýšenia dostupnosti, kvality a efektívnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti a uplatňovania na potreby pacienta orientovaného prístupu (zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia vrátane motorových vozidiel, zabezpečenie personálnych kapacít pre prevádzku a pod.)
		Vytvorenie a prevádzkovanie Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti	Vytvorenie ADOS s cieľom doplnenia chýbajúcich kapacít v sieti ambulantných poskytovateľov na území TTSK a zvýšenia dostupnosti, kvality a integrovaného spôsobu poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti (zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia, zabezpečenie personálnych kapacít pre prevádzku a pod.).
Priorita 3 - Duševné zdravie	3.1 Podpora preventívnych opatrení a informovania verejnosti v oblasti duševného zdravia	Podpora preventívnych opatrení a programov zameraných na informovanie verejnosti pre oblasť duševného zdravia	Vytvorenie konceptu informačno-edukačných aktivít zameraných na zvýšenie informovanosti verejnosti v oblasti starostlivosti o duševné zdravie (informačné semináre/webináre, workshopy, konferencie, dni zdravia, komunikačné platformy, sociálne siete a pod.)
	3.2 Podpora budovania siete psychiatrických stacionárov	Vytvorenie a prevádzkovanie psychiatrického stacionára	Vytvorenie psychiatrického stacionára a jeho doplnenie do siete ambulantných zdravotníckych zariadení na území TTSK s cieľom zvýšenia dostupnosti, kvality a efektívnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti a uplatňovania na potreby pacienta orientovaného prístupu (zabezpečenie materiálno-technologického vybavenia, zabezpečenie personálnych kapacít pre prevádzku a pod.)
Priorita 4 - Vzdelávanie	4.1 Podpora zvyšovania/prehlbovania kvalifikácie ľudských zdrojov v zdravotníctve	Podpora budovania personálnych kapacít pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti	Vytvorenie konceptu informačno-edukačných aktivít zameraných na zvýšenie záujmu o výkon zdravotníckych povolání, na podporu zvyšovania kvalifikácie, budovania kompetencií a zručností pracovníkov v zdravotníctve, na podporu zavádzania inovácií v oblasti poskytovania

	4.2 Zatraktívnenie zdravotníckych povolání prostredníctvom podporných výchovno-vzdelávacích podujatí		zdravotnej starostlivosti (ďalšie vzdelávanie, informačné semináre/webináre, workshopy, konferencie).
	4.3 Podpora nových/inovovaných profesií v zdravotníctve		
Priorita 5 - Kvalitné dáta	5.1 Podpora vytvárania partnerskej spolupráce pri získavaní údajov o kapacite siete ambulantnej zdravotnej starostlivosti	Dáta pre analýzu, predikciu a plánovanie budovania infraštruktúry a personálnych kapacít v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti na území TTSK	Vytvorenie metodiky pre definovanie dátových tokov a štruktúrovaných obsahov pre zber dát a vytvorenie platformy pre analýzu, predikciu a plánovanie infraštruktúry a personálnych kapacít v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti na území TTSK.
	5.2 Pravidelné vytváranie predikcie vývoja stavu naplnenosti optimálnej siete ambulantnej ZS		
	5.3 Podpora tvorby koncepčných a metodických materiálov pre určenie dátových tokov, ich obsahu a databázy pre analýzu a prognostiku potreby a dostupnosti sestier a stredného odborného personálu		
Priorita 6 - Rozvoj telemedicínskych služieb a SMART technológie	6.1 Podpora zavádzania inovatívnych prístupov zameraných na monitorovanie a prevenciu zdravotného stavu obyvateľstva	Inovácie v zdravotníctve - podpora inovatívnych prístupov a riešení v poskytovaní zdravotnej starostlivosti	Koncepčná podpora informovania o inovatívnych prístupoch a riešeníach v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti - telemedicína, AI, informačné systémy v zdravotníckych zariadeniach (informačné semináre/webináre, workshopy, konferencie, komunikačné platformy, sociálne siete a pod.)

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Z vyššie uvedených informácií je možné predpokladať, že na základe navrhovaných priorít, ich

opatrení a aktivít prostredníctvom konkrétnych realizačných zámerov, bude možné vyčleniť oblasti, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené, aj keď v konečnom dôsledku sa nepredpokladá významný vplyv na ŽP, t. j. environmentálnu kvalitu, okrem pozitívneho vplyvu na zdravie obyvateľov TTSK.

4. ENVIRONMENTÁLNE PROBLÉMY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH PROBLÉMOV, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Integrovaný výskum v oblasti ŽP a zdravia, t. j. environmentálneho zdravia zaznamenáva v posledných rokoch výrazný pokrok. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) environmentálne zdravie zahŕňa tie aspekty zdravia a choroby, ktoré sú determinované faktormi ŽP a teoreticky hodnotí a prakticky využíva výsledky hodnotenia a kontroly faktorov ŽP, ktoré môžu potenciálne vplývať na zdravie. Zahŕňa aj priame patologické efekty chemikálií, radiácie a niektorých biologických látok ako aj ich vplyv (často nepriamy) na zdravie a pohodu, a to cez fyzické, psychické, sociálne a estetické ŽP zahrňujúce bývanie, mestský rozvoj, priestorové využitie územia a dopravu (Eštoková, 2009).

Vzhľadom na vyššie uvedené informácie je možné konštatovať, že medzi globálne trendy na regionálnej úrovni v oblasti starostlivosti o ŽP na všetkých úrovniach antropogénnych aktivít patrí:

- neadekvátna integrácia environmentálnych požiadaviek vo všetkých oblastiach antropogénnej činnosti,
- nepostačujúca integrácia environmentálnych aspektov do ekonomických a sektorových rozhodnutí,
- nedostatočné povedomie širokej verejnosti o ochrane a tvorbe ŽP a jeho vplyve na kvalitu života v regióne.
- neefektívne využívanie miestneho rozvojového potenciálu.

Medzi kľúčové trendy v oblasti ochrany prírody a krajiny v mestách a na vidieku na území TTSK patria:

- znižovanie biodiverzity synantropizácia prírodného prostredia,
- fragmentizácia územia, vytváranie bariér,
- zmena abiotických podmienok a vodného režimu determinujúce prirodzené prostredie bioty,
- zábery poľnohospodárskej pôdy v prospech nepoľnohospodárskych území,

- zábery lesnej pôdy
- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu a revitalizáciu krajinného kultúrneho dedičstva.

Medzi kľúčové negatívne trendy v oblasti imisnej situácie a klímy na území TTSK patria:

- produkcia skleníkových plynov,
- acidifikácia ovzdušia, ktorú spôsobujú antropogénne emisie znečisťujúcich látok, ku ktorým patria predovšetkým SO₂, NO₂, NH₃ a VOC,
- znečistenie ovzdušia škodlivinami a ochorenia, na ktorých vzniku znečistenie participuje, medzi ktoré patria znečisťujúce látky:
 - s dráždivými účinkami (kyseliny, čpavok, dimetylsulfát, atď.),
 - s dusivými účinkami (plyny, ktoré vytesňujú kyslík, napr. N₂, CO₂, CH₄),
 - dusenie spôsobené blokováním hemoglobínu alebo myoglobínu oxidom uhoľnatým,
 - s alergizujúcimi účinkami (peľ, ťažké kovy),
 - s karcinogénnymi účinkami (azbestový prach, kadmium, benzopyrén, radón, a pod.),
 - s mutagénnymi účinkami (arzén, rádioaktívny odpad),
 - s teratogénnymi účinkami (olovo, rádioaktívny odpad).

Medzi kľúčové negatívne trendy v oblasti zdravia obyvateľstva na území TTSK patria:

- hluková záťaž prostredia a ochorenia na ktorých vzniku sa znečistenie spolupodieľa,
- nedoriešené otázky starých environmentálnych záťaží,
- nedostatočné využívanie tzv. brownfields (nevyužívaných plôch) pre umiestnenie nových činností,
- vysoká surovinová a energetická náročnosť výroby,
- nedostatočná pozornosť venovaná úsporám energie a znižovaniu uhlíkovej stopy,
- rozvoj turizmu bez zohľadnenia environmentálnych aspektov,
- zdravotný stav obyvateľstva, kvalita života,
- neefektívna koordinácia a prístup k rozvoju komplexných zdravotníckych a sociálnych služieb na regionálnej úrovni,
- nízka efektivita a dostupnosť a kvalita zariadení poskytujúcich zdravotnú starostlivosť.

Medzi kľúčové negatívne trendy v oblasti technickej infraštruktúry na území TTSK patria:

- nízky podiel environmentálne prijateľných riešení pri realizácii projektov technickej infraštruktúry,

- nekoordinovaný rozvoj podnikateľských aktivít bez zohľadnenia environmentálnych aspektov,
- nedostatočné využívanie najlepšie dostupných technológií pre podporu zlepšovania environmentálnej kvality a teda aj environmentálneho zdravia
- výrazná diferencia v napojenosti obyvateľstva na VK v porovnaní s VV.

Pomerne výrazným determinantom vývoja environmentálnej kvality a teda aj environmentálneho zdravia sú aj tzv. environmentálne záťaže (EZ), ktoré je možné v zmysle zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon), „*znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody*“.

V uvedenom zákone sú ďalej definované dva nasledujúce pojmy:

- **pravdepodobná environmentálna záťaž** - potenciálne kontaminovaná lokalita považovaná za záťaž len na základe indícií, t. j. do úvahy sa berie stav územia, kde sa dôvodne predpokladá prítomnosť environmentálnej záťaže, pričom medzi jednotlivé indície pravdepodobnej EZ patria (Frankovská a kol., 2010):
 - záznamy orgánov štátnej správy alebo samosprávy o znečistení zložiek ŽP alebo o nevhodnom nakladaní so znečisťujúcimi látkami,
 - staršie archívne informácie o znečistení,
 - údaje z vybraných environmentálnych databáz,
 - prejavy poškodenia krajiny – napr. uhynuté organizmy, zmena vegetácie, zápach, prítomnosť cudzorodých látok a pod.
- **environmentálna záťaž** - prieskumom potvrdená záťaž.

Podľa úrovne zaobchádzania s EZ sa rozlišujú v registri EZ (REZ) nižšie uvedené kategórie EZ:

- **A – pravdepodobná EZ** (je stav územia, kde sa dôvodne predpokladá prítomnosť environmentálnej záťaže),
- **B – potvrdená EZ** (je stav územia, kde bola potvrdená environmentálna záťaž),
- **C – sanovaná / rekultivovaná lokalita** (je stav územia, pri ktorom sa vykonali sanačné alebo rekultivačné práce, avšak riziko sa nepodarilo úplne odvrátiť),
- **D – vyradená EZ** (je stav územia po sanácií, kedy sa podarilo odstrániť celá alebo väčšina záťaže, avšak na mieste stále pokračuje monitoring).

Podľa dostupných údajov z REZ je v súčasnosti na území TTSK evidovaných celkovo 227 EZ, ktoré môžu tvoriť potenciálny zdroj ochorení obyvateľstva a znižovania environmentálneho

zdravia. V súčasnosti je 88 EZ na území TTSK klasifikovaných ako pravdepodobná EZ, t. j. register A, 39 ako potvrdená EZ, t. j. register B, 100 ako sanovaných / rekultivovaných EZ, t. j. register C. V okrese Dunajská Streda sa vyskytuje 49 EZ, z ktorých je v súčasnosti 21 pravdepodobných EZ, 2 potvrdené EZ a 26 sanovaných, resp. rekultivovaných EZ. V okrese Galanta sa v súčasnosti vyskytuje 37 EZ, z ktorých je 20 pravdepodobných EZ, 4 potvrdené EZ a 13 sanovaných, resp. rekultivovaných EZ. V okrese Hlohovec sa v súčasnosti vyskytuje 19 EZ, z ktorých je 1 pravdepodobná EZ, 7 potvrdených EZ a 11 sanovaných, resp. rekultivovaných EZ. V okrese Piešťany sa v súčasnosti vyskytuje 28 EZ, z ktorých je 13 pravdepodobných EZ, 7 potvrdených EZ a 8 sanovaných, resp. rekultivovaných EZ. V okrese Senica sa v súčasnosti vyskytuje 43 EZ, z ktorých je 18 pravdepodobných EZ, 5 potvrdených EZ a 20 sanovaných, resp. rekultivovaných EZ. V okrese Skalica sa v súčasnosti vyskytuje 32 EZ, z ktorých je 9 pravdepodobných EZ, 8 potvrdených EZ a 15 sanovaných, resp. rekultivovaných EZ. V okrese Trnava sa v súčasnosti vyskytuje ⁴³ EZ, z ktorých je 6 pravdepodobných EZ, 6 potvrdených EZ a 7 sanovaných, resp. rekultivovaných EZ (IS EZ, 2022).

Prijatím a následnou realizáciou Strategického dokumentu by došlo k zmiernovaniu vyššie uvedených problémov v oblasti environmentálneho zdravia, vrátane zdravia obyvateľov.

5. ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY VRÁTANE ZDRAVOTNÝCH ASPEKTOV ZISTENÝCH NA MEDZINÁRODNEJ, NÁRODNEJ A INEJ ÚROVNI, KTORÉ SÚ RELEVANTNÉ Z HĽADISKA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU, AKO AJ TO, AKO SA ZOHLADNILI POČAS PRÍPRAVY STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Predložený strategický dokument TTSK sa zameriava na podporu oblasti poskytovania kvalitnej ZS v ambulantnej sfére, dlhodobej starostlivosti, starostlivosti v domácom prostredí, starostlivosti o duševné zdravie, ako aj vytvorenie optimálnej siete zdravotníckych zariadení v územnej pôsobnosti TTSK, vrátane nastavenia dostatočných kapacít v centrách IZS. Zámerom strategického dokumentu TTSK je prispieť k modernizácii zdravotníctva TTSK a kvalitne ho pripraviť pre všetkých občanov v jeho spádovej oblasti. Je potrebné konštatovať, že strategický dokument TTSK, ako taký, nebude znižovať environmentálnu kvalitu, ale naopak, prostredníctvom navrhovaných priorít bude prispieť k jej udržiavaniu, resp. zvyšovaniu prostredníctvom environmentálneho zdravia, ktorého integrálnou súčasťou je aj zdravie obyvateľstva TTSK ako také.

Pri spracovaní strategického dokumentu TTSK sa vychádzalo z viacerých strategických

dokumentov a platných legislatívnych predpisov, ktoré limitujú a determinujú povinnosti a rámec pôsobnosti VÚC, medzi ktoré patria:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2023,
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030,
- Plán obnovy a odolnosti SR,
- Revízia výdavkov na zdravotníctvo II,
- Revízia výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením,
- Duševné zdravie a verejné financie,
- Stratégia dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike,
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030,
- Národný program podpory zdravia,
- Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025,
- Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2025,
- Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2021-2030,
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2021–2023.

PHSR Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2023, konkrétne špecifický cieľ 2.4 Zvyšovanie kvality a efektívnosti zdravotníckych služieb a integrácia primárnej zdravotnej starostlivosti kraja. Plnenie cieľu sa malo dosiahnuť cez štyri nižšie uvedené opatrenia:

- 2.4.1 podpora aktuálnych trendov, spĺňajúcich podmienky kvalitného personálneho a technického vybavenia zdravotníckych zariadení
- 2.4.2 podpora rekonštrukcie a rozširovania zdravotníckej infraštruktúry za účelom zvýšenia efektivity a kvality poskytovaných služieb,
- 2.4.3 podpora modernizácie zdravotníckej infraštruktúry, vrátane integrácie primárnej zdravotníckej starostlivosti,
- 2.4.4 podpora implementácie nových diagnostických terapeutických postupov.

TTSK doteraz nemal vypracovanú stratégiu zameranú výlučne na oblasť poskytovania zdravotnej a lekárenskej starostlivosti. Oblasť zdravotníctva bola v predchádzajúcom období len súčasťou PHSR TTSK a nepriniesla návrhy riešení, z ktorých by mohla analytická časť SRZ TTSK vychádzať. PHSR, vrátane cieľu 2.4 boli síce pravidelne odpočítované, ale viac-menej

všeobecnou a deskriptívnou časťou platných PHSR TTSK, nakoľko opatrenia 2.4.1, 2.4.2 a 2.4.3 spadajú pod kompetencie a zdroje mimo TTSK. Dosah na plnenie týchto bodov majú primárne MZ SR a prevádzkovatelia zdravotníckych služieb, čo k 31.12.2013 TTSK už nie je. Bod 2.4.4 je čisto v kompetencií MZ SR. Strategický dokument však rešpektuje rámce a závery PHSR, ktoré sú aj preto obsiahnuté v časti Prehľad kľúčových výziev TTSK.

Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030 je dokument, ktorý by mal v strednodobom a dlhodobom horizonte určovať smerovanie štátnej politiky zdravia na Slovensku. Napriek tomu, že nebol od roku 2014 aktualizovaný, MZ SR plánuje počas roku 2022 realizovať potrebné úpravy aby slúžil stanovenému cieľu.

Plán obnovy a odolnosti SR (komponenty 11 až 13): dokument, ktorý stanovuje reformy a naviazané investície, ktoré musí Slovensko do roku 2026 realizovať, ak chce čerpať prostriedky z fondu obnovy. Zdravotníctvo pozostáva z troch komponentov s celkovou alokáciou 1,5 mld. Eur.

Revízia výdavkov na zdravotníctvo II je nosný dokument, ktorý vznikol v spolupráci MF SR a MZ SR a definuje kľúčové oblasti v ktorých by sa mali realizovať hodnotové opatrenia (úsporné, alebo realokačné) až do roku 2030. Dokument je pravidelne aktualizovaný.

Revízia výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením je špecifická forma revízia, ktorá sa pozrela na sociálne znevýhodnené skupiny, aj z pohľadu zdravotného stavu a definuje a odporúča viaceré kroky na mitigáciu rozdielov medzi socio-ekonomickými skupinami.

Duševné zdravie a verejné financie je tematicky orientovaná revízia, ktorá sa fokusuje na duševné zdravie a odporúča viaceré politiky a projekty až do roku 2025.

Stratégia dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike - materiál nadväzuje na stratégiu z novembra 2015, venuje sa primárne dospelaj populácií a rieši víziu a odporúčaný stav občana odkázaného na dlhodobú sociálno-zdravotnú starostlivosť na Slovensku.

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 je aktualizácia pôvodného programu, zamerané na to, aby boli všetky oblasti života boli dostupné všetkým občanom bez rozdielu, alebo jednoduchým a primeraným spôsobom boli prístupné a prispôbené aj potrebám osôb so zdravotným postihnutím.

Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030 bezprostredne nadväzuje na končiaci dokument pre roky 2014-2020 a jeho víziou je podporiť budovanie udržateľnej spoločnosti cez podporu a zhodnocovanie potenciálu ľudí všetkých vekových kategórií.

Národný program podpory zdravia je nosný dokument verejného zdravia, s poslednou aktualizáciou v roku 2014. Jeho primárnym cieľom je dlhodobé zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľstva elimináciou výskytu porúch zdravia, ktoré znižujú kvalitu života a ohrozujú človeka predčasnou smrťou. Národný program má viaceré akčné plány, ako napríklad:

Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025, ktorého hlavným cieľom je zníženie incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii.

Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2025 s výhľadom do roku 2030 je 6. aktualizácia programu boja proti drogám, ktorého hlavným cieľom je chrániť a zvyšovať blaho spoločnosti a jednotlivcov, chrániť verejné zdravie, poskytovať vysoký stupeň bezpečnosti pre širokú verejnosť a zabezpečiť multidisciplinárny, integrovaný, vyvážený a faktami podložený prístup k drogovej problematike.

Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2021-2030 je exekutívny dokument s cieľom zvýšiť zdravotné uvedomenie a zdravotnú gramotnosť o rozsahu a povahe zdravotných, sociálnych a ekonomických účinkov škodlivého užívania alkoholu, ako aj redukovať negatívne dopady pitia alkoholu na rôzne cieľové skupiny.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2021–2023, ktorá popisuje situáciu v sociálnej starostlivosti v kraji a definuje krátkodobé exekutívne kroky a ciele TTSK v tejto oblasti.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia

Táto kapitola je spracovaná s ohľadom na podrobnosti a charakter strategického dokumentu TTSK, ktorého bazálnou platformou bolo detailné zanalyzovanie súčasnej situácie ZS na území TTSK s cieľom navrhnutia vhodných opatrení v podobe šiestich priorít na podporu rozvoja a zlepšenia zdravotnej a zdravotno – sociálnej starostlivosti. Stratégia uvádza jednotlivé opatrenia a aktivity v rámci spomínaných šiestich priorít zlepšovania zdravotnej a zdravotno – sociálnej starostlivosti, ktoré by TTSK a jednotliví aktéri mali v jasne definovanom časovom horizonte realizovať, jednotlivé opatrenia boli vyhodnocované z pohľadu zdravotníckeho, procesného, ekonomického a právneho.

1. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A VPLYVY NA ZDRAVIE (PRIMÁRNE, SEKUNDÁRNE, KUMULATÍVNE, SYNERGICKÉ, KRÁTKODOBÉ, STREDNODOBÉ, DLHODOBÉ, TRVALÉ, DOČASNÉ, POZITÍVNE AJ NEGATÍVNE)

Strategický dokument TTSK, ktorý je založený na detailných modelových analýzach, prinesie zlepšenie zdravia obyvateľstva TTSK, vrátane záchrany ľudských životov. Samotný Strategický dokument ponúka systémové riešenia v šiestich základných prioritných oblastiach pre nevyhnutné zmeny v zdravotníctve determinujúce zlepšenie a včasné zabezpečenie ZS pre všetkých občanov TTSK, ktorých realizácia je výrazne ovplyvňovaná finančnými zdrojmi, ktoré sú v Strategickom dokumente uvádzané podľa časového horizontu plnenia parciálnych opatrení a aktivít, vrátane definovania zodpovedného riešiteľa a potenciálnych partnerov.

1.1. Predpokladaný vplyv na zložky životného prostredia

V rámci posudzovania vplyvov na ŽP sa neočakávajú také negatívne vplyvy na ŽP, ktoré by mohli ohroziť schválenie strategického dokumentu TTSK. V mnohých smeroch sa očakáva mnoho pozitívnych vplyvov pri samotnej realizácii posudzovaného strategického dokumentu TTSK a to popri primárnych (priamych) zdravotných aspektoch následne predovšetkým v sekundárnych (nepriamych) sociálnych a ekonomických aspektoch vplyvov na ŽP. V rámci hodnotenia predpokladaných vplyvov strategického dokumentu TTSK na ŽP boli identifikované environmentálne vplyvy (EV) tak, ako ich uvádza Tab. 49

Tab. 49 Environmentálne vplyvy

Identifikovaný EV	Charakteristika EV
primárny (priamy)	zmena v ŽP, ktorá je vyvolaná bezprostredným uplatňovaním predpokladaného materiálu
sekundárny (nepriamy)	zmena prvku ŽP spôsobená zmenou iného prvku
kumulatívny EV	vplyv na ŽP, ktorý je možno očakávať v dôsledku pôsobenia vplyvu uplatňovania predkladaného materiálu, ak je tento vplyv vo vzájomnej funkčnej a časovej súvislosti s vplyvom všetkých doterajších, súčasných a plánovaných aktivít
synergia EV	znásobovanie účinku kumulatívnych EV vplyvov na ŽP
pozitívny EV	zmena stavu prvkov ŽP, ktorá zlepšuje podmienky života (napr. človeka, rastlín, živočíchov) a kvalitu ďalších zložiek ŽP (napr. voda, pôda, horninové prostredie, ovzdušie)
negatívny EV	zmenu stavu prvkov ŽP, ktorá zhoršuje podmienky života (človeka, rastlín, živočíchov) a kvalitu ďalších zložiek ŽP (napr. voda, pôda, horninové prostredie, ovzdušie)

Zdroj: ISO 14001:2015

1.2. Predpokladaný vplyv na zdravie obyvateľov

Očakáva sa, že rozvoj činností v predloženom strategickom dokumente TTSK zníži negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva vo vyššej miere ako doteraz. Prípadné negatívne účinky sa nepredpokladajú, resp. sa očakávajú iba minimálne, nakoľko sa jedná o stratégie zamerané na zvyšovanie kvality života obyvateľov TTSK v udržateľne sa rozvíjajúcom regióne, ako aj na podporu rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovania kvality efektívnej zdravotnej a lekárenskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov a na potreby občana orientovaných inovátnych opatrení a SMART riešení, čím salepší environmentálne zdravie, vrátane samotného zdravia obyvateľstva.

1.3. Predpokladaný vplyv na chránené územia

Schválenie a následná realizácia strategického dokumentu TTSK nepredpokladá vplyvy na žiadne chránené územia, chránené vtáčie územia, prvky ÚSES, územia európskeho významu, alebo súvislú európsku sústavu chránených území, či chránené vodohospodárske oblasti za dodržania princípov a zásad udržateľného rozvoja pri realizácii jednotlivých opatrení a aktivít v rámci šiestich prioritných oblastí zdravotníctva, ktoré sa v strategickom dokumente TTSK navrhujú. Navrhované konkrétne zámery na rozširovanie infraštruktúry v pôsobnosti TTSK, ktoré sú uvedené v strategickej časti – Stratégia rozvoja zdravotníctva TTSK, budú posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nebudú lokalizované do chránených území prírody, ani chránených vodohospodárskych oblastí, nakoľko sa jedná o budovy v zastavanom území

samosprávy, a v prípade realizácie sanačných a stavebných prác budú navrhnuté opatrenia na minimalizáciu vplyvov v súlade s príslušnými platnými predpismi.

1.4. Predpokladaný vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice

Vzhľadom na to, že strategický dokument TTSK rieši problematiku zabezpečovania rovnakého a včasného prístupu ku kvalitnej, udržateľnej a finančne dostupnej zdravotnej starostlivosti s cieľom vybudovania konkurencieschopného a všestranne rozvinutého regiónu prostredníctvom podpory rozvoja infraštruktúry, dostupnosti a zvyšovania kvality efektívnej zdravotnej a lekárskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva TTSK, tak sa nepredpokladajú vplyvy na ŽP presahujúce štátne hranice.

Realizáciou jednotlivých opatrení a aktivít v šiestich prioritných oblastiach rozvoja zdravotníctva na území TTSK do roku 2027 s akcentom kladeným na podporu oblasti poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti v ambulantnej sfére, poskytovanie dlhodobej starostlivosti, starostlivosti v domácom prostredí, starostlivosti o duševné zdravie, ako aj vytvorenie optimálnej siete zdravotníckych zariadení v území kraja, vrátane nastavenia dostatočných kapacít v centrách integrovanej zdravotnej starostlivosti, by nebolo možné zaistiť udržateľný socio – ekonomický a environmentálny rozvoj dotknutého kraja.

Sumarizácia EV na jednotlivé zložky životného prostredia pre vybrané kritéria, ktoré charakterizujú hlavné princípy návrhu strategického dokumentu TTSK

Sumarizácia hodnotenia predpokladaných EV charakterizuje spektrum vplyvov a ich významnosť. Očakávané predpokladané vplyvy boli hodnotené z hľadiska formy pôsobenia (primárny, sekundárny, kumulatívny, synergický), časového priebehu pôsobenia (krátkodobý, dlhodobý, trvalý, dočasný), kvalitatívneho (bez vplyvu, pozitívny vplyv, negatívny vplyv, a), a kvantitatívneho hodnotenia (zanedbateľný, málo významný, významný, veľmi významný).

Vzhľadom na rozpracovanú hĺbku a šírku riešenej problematiky stratégie podpory rozvoja zdravotníctva sa nepredpokladajú žiadne primárne ani sekundárne pozitívne EV na jednotlivé zložky ŽP, t. j. na ovzdušie, vodu, pôdu, horninové prostredie. Jediné priame a sekundárne pozitívne vplyvy je možné identifikovať v oblasti zdravia obyvateľstva, medzi ktoré je možné zaradiť:

- ***priame pozitívne vplyvy:***
 - zvýšenie dostupnosti a kvality zdravotnej a zdravotno - sociálnej starostlivosti,
 - zvýšenie kvality dlhodobej starostlivosti,
 - zvýšenie starostlivosti v domácom prostredí,

- zvýšenie starostlivosti o duševné zdravie,
- zabezpečenie personálnej starostlivosti,
- vytvorenie optimálnej siete zdravotníckych zariadení v území kraja,
- zabezpečenie dostatočných kapacít v centrách integrovanej zdravotnej starostlivosti,
- zvýšenie efektivity ZS,
- **sekundárne pozitívne vplyvy:**
 - zlepšenie zdravotnej situácie obyvateľstva TTSK,
 - zlepšenie sociálnej situácie obyvateľstva TTSK,
 - zvýšenie informovanosti obyvateľstva v oblasti duševného zdravia,
 - prevencia pred rizikovejšími a náročnejšími zdravotnými zákrokmi v budúcnosti.

Kumulatívne a synergické vplyvy strategického dokumentu TTSK je možné označiť za pozitívne pri realizácii navrhovaných opatrení, pretože spolupôsobia a znásobujú zlepšenie zdravia obyvateľov a teda aj environmentálneho zdravia na území TTSK.

Negatívne vplyvy strategického dokumentu TTSK v prípade jeho schválenia a realizácie sa nepredpokladajú, nakoľko sa riadi princípmi a zásadami udržateľného rozvoja v zmysle platných legislatívnych predpisov.

Posúdenie vplyvov strategického dokumentu TTSK vychádza z predbežnej identifikácie najvýznamnejších dopadov na environmentálnu kvalitu, vrátane zdravia obyvateľstva. Cieľom špecifikácie dopadov týchto dopadov na jednotlivé zložky ŽP je podchytenie tých okolností, ktoré by závažným spôsobom modifikovali existujúcu environmentálnu kvalitu, či už v pozitívnom alebo negatívnom smere (Pavolová a kol., 2019). Najvýraznejšie vplyvy strategického dokumentu TTSK na abiotické a biotické zložky ŽP z hľadiska ich významnosti uvádza Tab. 50, pričom pre potreby hodnotenia významnosti vplyvov bola zvolená nižšie uvedená päťstupňová škála hodnotenia:

- bez vplyvu - žiadny vplyv sa neočakáva,
- nevýznamný (+/-) - zanedbateľný miestny vplyv, vplyv menšieho významu,
- málo významný (+/-) vplyv - vplyv stredne významný, s väčšou územnou pôsobnosťou, s vplyvom na väčší počet obyvateľov,
- významný vplyv (+/-) - vplyv, ktorý má dosah na širšie okolie.

Tab. 50 Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti

Potenciálne vplyvy na jednotlivé zložky ŽP a obyvateľstvo		Významnosť vplyvu	Vrátnosť
<i>Vplyvy na obyvateľstvo</i>	Vplyvy na kvalitu ovzdušia	bez vplyvu	-
	Hluková záťaž	- nevýznamný	doba realizácie
	Žiarenie, zápach	bez vplyvu	-
	Zvýšená intenzita dopravy	- nevýznamný	trvalý
	Socio-ekonomické vplyvy	+ málo	trvalý
<i>Vplyvy na pôdu</i>	Zábery PPF resp. lesných pozemkov	bez vplyvu	-
<i>Vplyvy na horninové prostredie a reliéf</i>	Pokles zemského povrchu, ním vyvolaná indukovaná seizmicita	bez vplyvu	-
	Aktivácia zosuvov	bez vplyvu	-
	Vplyv na prírodné zdroje	- nevýznamný	trvalý
	Napĺňanie kapacity skládok odpadov	+ málo významný	trvalý
	Riziko kontaminácie	bez vplyvu	-
<i>Vplyvy na vodné pomery</i>	Ovplyvnenie okolitých hlbokých zdrojov podzemných vôd	bez vplyvu	-
	Ovplyvnenie kvality povrchových vôd	bez vplyvu	-
	Ovplyvnenie prietoku povrchových vôd	bez vplyvu	-
<i>Vplyv na klimatické pomery</i>	Ovplyvnenie mikroklimy z dôvodu vzniku spevnených plôch	- nevýznamný	trvalý
	Emisie skleníkových plynov	+ nevýznamný	trvalý
<i>Vplyvy na faunu, flóru a biotopy, ÚSES</i>	Výrub drevín	- nevýznamný	doba realizácie
	Rušenie živočíchov	- nevýznamný	doba realizácie
	Rozvoj biodiverzity flóry a fauny	bez vplyvu	-
	Ovplyvnenie z dôvodu zvýšenia teploty	bez vplyvu	-
	Ovplyvnenie z dôvodu objemu (vodnatosti) a rýchlosti prúdenia v toku	bez vplyvu	-
<i>Vplyvy na krajinu</i>	Ovplyvnenie funkčného využitia územia	bez vplyvu	-
	Ovplyvnenie krajinného obrazu	- málo významný	doba realizácie
<i>Vplyvy na urbánny komplex a využívanie</i>	Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch	- nevýznamný	doba realizácie
<i>Vplyvy na dopravu</i>	Ovplyvnenie priechodnosti na miestnej komunikácii	- nevýznamný	doba realizácie

V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

1. Opatrenia vyplývajúce z návrhu strategického dokumentu TTSK na minimalizáciu vplyvov na zdravie ľudí a na životné prostredie.

Vzhľadom na uvádzané opatrenia a aktivity udávané v rámci šiestich prioritných oblastí riešenia zdravotníctva na území TTSK je možné konštatovať, že Strategický dokument zásadne negatívne nevplyva na environmentálnu kvalitu, ani na zdravie obyvateľstva, ako integrálnej súčasti environmentálneho zdravia. Práve naopak, v prípade ich realizácie sa predpokladá pozitívny dopad na zdravie ľudí a ŽP. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je možné konštatovať, že stanovené priority a parciálne opatrenia a aktivity budú mať za následok pozitívny dopad na ŽP na území TTSK, z čoho jednoznačne vyplýva, že nie je potrebné rozsiahlejšie spracovanie opatrení na odvrátenie, zníženie, resp. zmiernenie negatívnych vplyvov na ŽP a zdravie ľudí. Boli spracované dopady na ŽP na tej najnižšej a najpodrobnejšej úrovni výstupov Strategického dokumentu, ktorými sú opatrenia jednotlivých priorít.

VI. DÔVODY A VÝBER ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV A POPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE, VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTEBNÝCH INFORMÁCIÍ

Vzhľadom na pomerne všeobecný charakter tohto strategického dokumentu TTSK, ako aj vzhľadom na legislatívne procesy jeho spracovania, je tento vypracovaný v *jednom variantnom riešení*. V súčasnosti platné metodické a legislatívne požiadavky na takýto typ strategického dokumentu nepožadujú spracovanie viacvariantného riešenia, okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval). Samotné spracovanie Strategického dokumentu sa realizovalo v ťažkom období zdravotnej krízy spojenej s pandemickým ochorením Covid-19. Hlavným zámerom tohto strategického dokumentu TTSK bolo zanalyzovať súčasný stav zdravotníctva na území TTSK, nakoľko práve

tento národohospodársky sektor dlhodobo stagnuje. Cieľom bolo identifikovať najvýznamnejšie nedostatky a navrhnúť súbor opatrení, ktoré by v stanovenom časovom horizonte mohli zlepšiť kvalitu a dostupnosť zdravotnej a zdravotno - sociálnej starostlivosti.

Nulový variant je stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument TTSK neprijal a následne nerealizoval. V tomto prípade by nedošlo k naplneniu strategického cieľa podpory rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovaniu kvality efektívnej zdravotnej a lekárskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva, vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občanov orientovaných na inovatívne opatrenia a SMART riešenia a s tým súvisiacich princípov a zásad zlepšovania environmentálneho zdravia determinovaného kvalitou jednotlivých zložiek ŽP.

VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Monitorovanie je systematický proces, ktorého cieľom je sledovať či realizované opatrenia sú v súlade so stanovenými cieľmi. Predkladaný strategický dokument TTSK deklaruje, že Odbor zdravotníctva TTSK v priebehu roka 2023 vytvorí pracovnú skupinu zamestnancov odboru, prípadne spolupracujúcich odborov Úradu TTSK (vzdelávanie, sociálna oblasť, regionálny rozvoj, odbor analýz a verejných politík a pod.) a ich externých spolupracovníkov, ktorí vždy po ukončení kalendárneho roka a spracovaní záverečného účtu TTSK vypracujú správu hodnotenia plnenia stratégie vrátane zhodnotenia vynaložených finančných prostriedkov plánovaných na realizáciu jednotlivých konkrétnych opatrení a dosahovania plánovaných merateľných ukazovateľov. Komplexný systém monitoringu bude využívať súbor jasne zadefinovaných ukazovateľov plnenia jednotlivých priorít, ktoré sú identifikované cieľovými hodnotami.

V prípade potreby táto pracovná skupina môže na základe svojich zistení o aktuálnej situácii v kraji navrhnúť potrebu spracovania aktualizácie Strategického dokumentu, najmä ak z dôvodu pôsobenia nepredvídateľných faktorov bude potrebné upraviť oblasti nasmerovania prioritnej podpory s cieľom dosiahnutia stability a zlepšenia kvality v poskytovaní ZS na území TTSK. Správu hodnotenia plnenia strategického dokumentu spolu s dôvodovou správou za príslušné obdobie Odbor zdravotníctva predloží do Zastupiteľstva TTSK na vedomie. Následne bude tento odpočet zverejnený na webovom sídle TTSK pri strategickom dokumente. Výsledky

priebežného hodnotenia budú oznámené riadiacim pracovníkom Úradu TTSK a budú podkladom pre rozhodnutia Úradu TTSK a Zastupiteľstva TTSK. V prípade, že pracovná skupina identifikuje potrebu spracovania aktualizácie strategického dokumentu TTSK, vypracuje dôvodovú správu a spoločne s návrhom finančného vyjadrenia predpokladaných nákladov na spracovanie aktualizácie a špecifikáciou potrebného personálneho zastrešenia, resp. spolupracujúcich odborných kapacít, predloží túto na prerokovanie a schválenie do Zastupiteľstva TTSK.

Integrálnou súčasťou monitoringu bude aj monitoring rizík a príležitostí, pričom medzi potenciálne riziká je možné zaradiť:

- **Udalosti Vis Major** - (pandemická a bezpečnostná situácia), časový posun pri zverejňovaní definitívnej podoby Partnerskej dohody na roky 2021 – 2027, či Plánu obnovy a odolnosti SR
- **Riziká s charakterom udalostí:** politická a ekonomická nestabilita v SR, nekoordinovaný vznik viacerých verejných politík súčasne – možný konflikt záujmov, nedostatok dostupných /kvalitných údajov a informácií, byrokratické a administratívne prekážky, nové zistené skutočnosti determinujúce obsah a smerovanie stratégie, nepriechodnosť resp. malá absorpcia navrhnutých riešení v závislosti od reálnych možností a politickej vôle, nedostatok zdrojov na pokrytie identifikovaných potrieb, neočakávané personálne výmeny na kľúčových postoch prinášajúce narušenie kontinuity smerovania, legislatívna úprava rozsahu/strata doterajších kompetencií samosprávneho kraja
- **Riziká s charakterom vzťahov:** názorová nekonzistentnosť zapojených účastníkov v rámci uplatňovania participatívneho prístupu, možné napätie v komunikácii kľúčových aktérov (MZ SR, MPSVR SR, MŠVVŠ SR, zdravotné poisťovne a pod.) a samospráv, disproporcie v sektorových stratégiách
- **Riziká systémové:** nízka miera spolupráce participujúcich sociálno-ekonomických subjektov, strata konzistentnosti, vznik viacerých legislatívnych úprav pre oblasť zdravotníctva a sociálnych vecí na území SR v krátkom čase a z toho vyplývajúca neprehľadnosť a naopak, nedostatočná flexibilita v tvorbe potrebnej legislatívy, neochota zdravotných poisťovní poskytnúť primerané finančné prostriedky/uzatvoriť zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s ambulanciami plánovanými v rámci pripravovaných projektov

VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Návrh strategického dokumentu TTSK rieši otázky a problémy regionálneho charakteru a dosahovanie cieľov v oblasti zlepšovania a zvyšovania efektívnosti zdravotnej a zdravotno – sociálnej starostlivosti pre oblasť TTSK. V danom prípade sa cezhraničné EV, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľstva nepredpokladajú. Cezhraničná spolupráca, resp. projekty, neboli ani obsahom tohto dokumentu.

V prípade realizácie už konkrétnych opatrení a aktivít v rámci jasne deklarovaných šiestich priorít v oblasti zdravotníctva, ktoré vyplynú zo Strategického dokumentu a mohli by mať cezhraničné environmentálne vplyvy, vrátane vplyvov na zdravie (investičné aktivity) bude potrebné vypracovať samostatné hodnotenie ich dopadov (napr. EIA). Vzhľadom na skutočnosť, že územie TTSK susedí na severe s Českou republikou, Rakúskom a na juhu s Maďarskom, je možné predpokladať, že pri realizácii niektorých aktivít spadajúcich pod niektoré opatrenia hodnoteného strategického dokumentu TTSK môže nastať potenciálna spolupráca so susednými štátmi, avšak v predloženom strategickom dokumente TTSK sa s tým nepočítalo.

Všetky aktivity, ktoré súvisia s navrhovanými opatreniami hodnoteného strategického dokumentu TTSK, sa budú posudzovať v zmysle platnej legislatívy. Pri ich príprave a realizácii bude mimo iné uplatňovaný zákon NR SR č. 24/2006 Z. z., zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a všetky prislúchajúce vykonávacie predpisy resp. Zákon NR SR 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia v znení jeho novelizácií a dôsledné uplatnenie platnej legislatívy na úseku ochrany zložiek ŽP a zdravia obyvateľstva, zároveň bude realizované dodržiavanie konkrétnych stanovených limitov, podmienok a opatrení prípadne dodržiavanie stanoveného monitoringu. Jasne deklarované ciele a s nimi súvisiace opatrenia a aktivity v rámci priorít tohto strategického dokumentu TTSK sú nasmerované najmä k podpore zdravia ľudí, čo zároveň má takisto pozitívny vplyv na jednotlivé zložky ŽP, čo môže pozitívne vplývať aj na okolité územie regiónu. Strategický dokument TTSK nerieši opatrenia ani aktivity, ktoré by mohli mať cezhraničný charakter.

IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ

Predkladaná správa o hodnotení, spracovaná v zmysle prílohy č. 4 zákona č. 24 / 2006 Z. z. a požiadaviek rozsahu hodnotenia, prezentuje spracovanie hodnotenia EV navrhovaného strategického dokumentu TTSK „Stratégia rozvoja zdravotníctva na území Trnavského samosprávneho kraja v rokoch 2023 – 2027“ na ŽP a ľudské zdravie.

Predložený návrh strategického dokumentu TTSK sa riadi princípmi a zásadami udržateľného rozvoja, ktoré umožňujú uspokojovať potreby súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie potrieb a je preto aj v súlade so všetkými schválenými strategickými dokumentmi súvisiacimi s riešením ZS na území TTSK.

Realizácia strategického dokumentu TTSK bude mať prevažne pozitívne priame a sekundárne vplyvy na jednotlivé zložky ŽP, vrátane zdravia. Žiadne významné negatívne vplyvy sa v tejto etape poznania nepredpokladajú.

X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI (AK TO CHARAKTER A ROZSAH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU UMOŽŇUJE)

Vzhľadom na šírku a hĺbku navrhovaných opatrení a aktivít pre potreby splnenia jasne definovaných šiestich priorít v návrhu strategického dokumentu TTSK sledujúcich splnenie globálneho cieľa, t. j. zabezpečenia rovnakého a včasného prístupu ku kvalitnej, udržateľnej a finančne dostupnej zdravotnej starostlivosti v tých segmentoch, ktoré si vyžadujú práve regionálny manažment - podpora rozvoja infraštruktúry, zabezpečenia dostupnosti a zvyšovania kvality efektívnej zdravotnej a lekárenskej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva vrátane aplikácie poznatkov z výskumu a vývoja pri zavádzaní diagnostických a liečebných postupov, či na potreby občana orientovaných inovatívnych opatrení a SMART riešení, bude financovanie zabezpečované z viacerých zdrojov tak, ako to uvádzajú Tab. 51 - Tab. 56.

V navrhovanom časovom období by sa malo celkovo vyčerpať vo všetkých prioritných oblastiach riešenia zdravotníctva 4 909 tis. Eur, pričom v roku 2023 je plánované podľa

strategického dokumentu TTSK prefinancovať opatrenia a aktivity vo výške 1 885 tis. Eur, v roku 2024 912 tis. Eur, v roku 2025 815 tis. Eur, v roku 2026 812 tis. Eur a v roku 2027 515 tis. Eur, pričom v jednotlivých prioritách je podľa strategického dokumentu TTSK plánované prefinancovať nižšie uvedené peňažné prostriedky:

- Priorita 1 - Optimálna sieť ambulantných zdravotníckych zariadení – 2 590 tis. Eur,
- Priorita 2 - Rozšírenie kapacít dlhodobej zdravotno- sociálnej starostlivosti – 1 390 tis. Eur,
- Priorita 3 - Duševné zdravie – 540 tis. Eur,
- Priorita 4 – Vzdelávanie – 180 tis. Eur,
- Priorita 5 - Kvalitné dáta – 34 tis. Eur,
- Priorita 6 - Rozvoj telemedicínskych služieb a SMART technológie - 375 tis. Eur.

Tab. 51 Finančný harmonogram a zdroje financovania optimálnej siete ambulantných zdravotníckych zariadení

Opatrenie/ aktivity	Rok realizácie a predpokladané náklady na realizáciu aktivít					Spolu v EUR	Prioritné zdroje financovania
	2023	2024	2025	2026	2027		
1.1 Zámer rozšírenia kompetencií VÚC pri podpore budovania optimálnej siete ambulantnej ZS	0	0	0	0	0	0	TTSK
1.2 Vytvorenie motivačných nástrojov pre lekárov a študentov medicíny	200 tis.	200 tis.	200 tis.	200 tis.	200 tis.	1 000 tis.	TTSK
1.3 Zabezpečenie vytvorenia optimálnej siete ambulancií VLD a VLDD	300 tis.	300 tis.	300 tis.	300 tis.	100 tis.	1 300 tis.	TTSK, POO, EŠIF
1.4 Zabezpečenie vytvorenia optimálnej siete ambulancií ŠAS	50 tis.	60 tis.	60 tis.	60 tis.	60 tis.	290 tis.	TTSK, POO, EŠIF
1.5 Doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0	TTSK, EŠIF

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 52 Finančný harmonogram a zdroje financovania rozšírenia kapacít dlhodobej zdravotno - sociálnej starostlivosti

Opatrenie/ aktivity	Rok realizácie a predpokladané náklady na realizáciu aktivít					Spolu v EUR	Prioritné zdroje financovania
	2023	2024	2025	2026	2027		
2.1 Podpora integrácie a zvýšenie kapacity terénnych služieb následnej, ošetrovateľskej, paliatívnej a dlhodobej integrovanej zdravotno-sociálnej starostlivosti	350 tis	10 tis	10 tis	10 tis	10 tis	390 tis	TTSK, POO, EŠIF
2.2 Čerpanie dostupných finančných prostriedkov na podporu budovania kapacít pre dlhodobú, následnú, ošetrovateľskú, paliatívnu a dlhodobú integrovanú zdravotno-sociálnu starostlivosť (budovanie infraštruktúry)	600 tis	200 tis	100 tis	100 tis	0	1 000 tis	TTSK, POO, EŠIF

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 53 Finančný harmonogram a zdroje financovania duševného zdravia

Opatrenie/ aktivity	Rok realizácie a predpokladané náklady na realizáciu aktivít					Spolu v EUR	Prioritné zdroje financovania
	2023	2024	2025	2026	2027		
3.1 Podpora preventívnych opatrení a informovania verejnosti v oblasti duševného zdravia	5 tis	5 tis	5 tis	5 tis	5 tis	25 tis	TTSK
3.2 Podpora budovania siete psychiatrických stacionárov	250 tis	10 tis	10 tis	10 tis	10 tis	290 tis	TTSK, POO, EŠIF
3.3 Podpora budovania siete diagnosticko-intervenčných centier pre osoby s poruchami autistického spektra	5 tis	5 tis	5 tis	5 tis	5 tis	25 tis	TTSK, POO, EŠIF

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

Tab. 54 Finančný harmonogram a zdroje financovania vzdelávania

Opatrenie/ aktivity	Rok realizácie a predpokladané náklady na realizáciu aktivít					Spolu v EUR	Prioritné zdroje financovania
	2023	2024	2025	2026	2027		
4.1 Podpora zvyšovania/prehlbovania kvalifikácie ľudských zdrojov v zdravotníctve	5 tis	5 tis	5 tis	5 tis	5 tis	25 tis	TTSK
4.2 Zatraktívnenie zdravotníckych povolání prostredníctvom podporných výchovno-vzdelávacích podujatí	7 tis	7 tis	7 tis	7 tis	7 tis	35 tis	TTSK
4.3 Podpora nových/inovovaných profesií v zdravotníctve	30 tis	30 tis	30 tis	30 tis	30 tis	120 tis	TTSK, POO, EŠIF

Zdroj: Strategický dokument TTSK., 2022

Tab. 55 Finančný harmonogram a zdroje financovania kvalitných dát

Opatrenie/ aktivity	Rok realizácie a predpokladané náklady na realizáciu aktivít					Spolu v EUR	Prioritné zdroje financovania
	2023	2024	2025	2026	2027		
5.1 Podpora vytvárania partnerskej spolupráce pri získavaní údajov o kapacite siete ambulantnej zdravotnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0	TTSK
5.2 Pravidelné vytváranie predikcie vývoja stavu naplnenosti optimálnej siete ambulantnej ZS	5 tis	5 tis	5 tis	5 tis	5 tis	25 tis	TTSK
5.3 Podpora tvorby koncepčných a metodických materiálov pre určenie dátových tokov, ich obsahu a databázy pre analýzu a prognostiku potreby a dostupnosti sestier a stredného odborného personálu	3 tis	0	3 tis	0	3 tis	9 tis	TTSK

Zdroj: Strategický dokument TTSK., 2022

Tab. 56 Indikatívny časový a finančný harmonogram rozvoja telemedicínskych služieb a SMART technológie

Číslo a názov mília	Opatrenie/ aktivity	Rok realizácie a predpokladané náklady na realizáciu aktivít					Spolu v EUR	Prioritné zdroje financovania
		2023	2024	2025	2026	2027		
Priorita 6 - Rozvoj telemedicínskych služieb a smart technológie	6.1 Podpora zavádzania inovatívnych prístupov zameraných na monitorovanie a prevenciu zdravotného stavu obyvateľstva	75 tis	75 tis	75 tis	75 tis	75 tis	375 tis	TTSK, POO, EŠIF

Zdroj: Strategický dokument TTSK, 2022

XI. ZAPRACOVANIE POŽIADAVIEK STANOVENÝCH V ROZSAHU HODNOTENIA

Vzhľadom na hĺbku a šírku rozpracovania strategického dokumentu TTSK bude možné zapracovať požiadavky stanovené v rozsahu hodnotenia až po verejnom prerokovaní.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY A ZDROJOV

Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR, SAŽP, Bratislava. 2002.

DANIŠÍK, M., DUNKL, I., PUTIŠ, M., FRISCH, W., KRÁL, J. 2004. *Tertiary burial and exhumation history of basement highs along the NW margin of the Pannonian basin – an apatite fission track study*. Austrian Journal of Earth Sciences, 95/96, s. 60 – 70.

ČEPELÁK, J., 1980: *Živočíšne regióny, 1 : 1 000 000*. In: Atlas SSR. VII. Rastlinstvo, živočíšstvo a fenológia. Bratislava: Veda SAV a SÚGK, 1980, s. 93.

EŠTÓKOVÁ, M. 2009. *Zhodnotenie výskumu environmentálneho zdravia vo vybraných karjinách prostredníctvom Európskej výskumnej siete ERA – ENVHEALTH*. In: Acta Environmentalistica Universitatis Comenianae. Vol. 17, 1 (2009), s. 27 – 36 ISSN 1335-0285.

FRANKO, O., REMŠÍK A., FENDEK, M., BODIŠ, D., 1984. *Geotermálna energia centrálnej depresie podunajskej panvy – prognózne zásoby*. Čiastková záverečná správa GÚDŠ, Bratislava.

FRANKOVSKÁ, Jana – KORDÍK, Jozef – SLANINKA, Igor – JURKOVIČ, Ľubomír – GREIF, Vladimír – ŠOTTNÍK, Peter – DANANAJ, Ivan – MIKITA, Slavomír – DERCOVÁ, Katarína: *Atlas sanačných metód*. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2010. 361 s. ISBN 978-80-89343-39-3.

FUTÁK, J. 1980. Fytogeografické členenie. In: Atlas SSR. Bratislava: 1980.

ISO 14001:2015 Systém environmentálneho manažérstva

MAHEL, M. 1986: *Geologická stavba československých Karpát*. Paleoalpínske jednotky 1. Veda, Bratislava, 503 s.

MAZÚR, E., LUKNIŠ, M., 1986, *Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko*. Slovenská kartografia, Bratislava.

Nariadenie vlády č. 354 / 2006 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení neskorších predpisov

Nariadenie vlády č. 174/I017 Z. z. , ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti v znení č. 62 / 2022 Z. z.

OLŠAVSKÝ, M. 2008: *Litostratigrafia a sedimentogenéza vrchnopaleozoických súvrství v severnej časti Považského Inovca*. In.: Mineralia Slovaca, 40, s. 1 – 16.

OŤAHEL, J. – HRNČIAROVÁ, T. – KOZOVÁ, M. 2008. *Typológia krajiny Slovenska: regionalizácia jej prírodno – kultúrneho charakteru*. In: Životné prostredie. Vol. 42, č. 2, str. 70 – 76, 2008. dostupné na internete: http://publikacie.uk.sav.sk/sites/default/files/2008_2_070_076_otahel_0.pdf

PAVOLOVÁ, H. - BAKALÁR, T. - EMHED, E., M., A. - HAJDUOVÁ, Z. - PAFČO M. 2019. *Model of sustainable regional development with implementation of brownfield areas*. In: Entrepreneurship and Sustainability Issues: International scientific peer-reviewed journal. Vilnius (Litva): Entrepreneurship and sustainability center. Roč. 6, č. 3 (2019), s. 1088-1100. ISSN 2345-0282.

PLAŠIENKA, D., MICHALÍK, J., KOVÁČ, M., GROSS, P., PUTIŠ, M. 1991. *Paleotectonic evolution of the Malé Karpaty Mts. - An overview*. Bratislava, Geologica Carpathica, 42 1991, s. 195 – 208.

Program odpadového hospodárstva Trnavského kraja na roky 2016 – 2020.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 až 2020.

Regionálna integrovaná územná stratégia Trnavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020.

SHMÚ 2022. *Správa o kvalite ovzdušia v SR 2021. Príloha - Hodnotenie kvality ovzdušia v zóne Trnavský kraj*. Bratislava, 2022. 10s.

Stratégia rozvoja zdravotníctva v Trnavskom samosprávnom kraji v rokoch 2023 – 2027.

TOKARČÍK, A. a kol.: *Nízkouhlíková stratégia Trnavskej župy*. Vlastný materiál. 331 s.

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 247 / 2017 Z. z.

Zákon č. 24 / 2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 543 / 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Zákon č. 79 / 2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 364 / 2004 Z. z. a o zmene zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

Zákon č. 17 / 1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov

Zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov

Ostatné internetové zdroje

<https://envirozataze.enviroportal.sk/>

<https://www.sazp.sk>

<https://slovak.statistics.sk>

<https://www.geology.sk/>

<https://www.sopsr.sk>

<https://www.stromy.enviroportal.sk>

<https://www.meteoblue.com/sk>, 2020

www.podnemapy.sk

Miesto a dátum vypracovania Správy o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia rozvoja zdravotníctva na území Trnavského samosprávneho kraja v rokoch 2023 – 2027

Trnava, 13.01.2023

Spracovateľ správy o hodnotení

Ing. Alexander Tokarčík, PhD.

POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Potvrdenie správnosti údajov správy o hodnotení podpisom spracovateľa a oprávneného zástupcu obstarávateľa

v. r.

V Trnave, dňa 13.01.2023

.....

Ing. Alexander Tokarčík, PhD.
spracovateľ

v. r.

V Trnave, dňa 16.01.2023

.....

Mgr. Jozef Viskupič
predseda TTSK